

بسم الله الرحمن الرحيم

کشور مکزیک راهنمای تجارت با

tpo.ir

Iran Trade Promotion Organization

شابک: ۰-۱۶۶-۴۶۸-۹۶۴-۹۷۸

راهنمای تجارت با کشور مکزیک

شناسنامه پدیدآورندگان:

سازمان توسعه تجارت ایران

معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان: دکتر محمدعلی ضیغمی

مدیر طرح: رضا توفیقی

مجریان طرح: هما آقا، الهام عباسی

طراح و مدیر هنری: محبوبه اصغرپور

شناسنامه کتاب:

چاپ اول: بهمن ماه ۱۳۸۷

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

ویرایش، صفحه‌آرایی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی
ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی وابسته به موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی
نشانی: تهران، بزرگراه شهید چمران، محل دائمی نمایشگاه‌ها، سازمان توسعه تجارت ایران
تلفن: ۲-۲۲۶۶۴۰۳۱

نسخه الکترونیکی کتاب: www.tpo.ir

E.mail: info@tpo.ir

سخن رئیس کل سازمان

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ.

طی سالهای گذشته، شاهد تکوین تدریجی «نظام اقتصادی یکپارچه جهانی» بوده ایم. توسعه دانش و فناوری در عرصه های مختلف، وضعیت متفاوتی از کسب و کار را در این سالها در پی داشته است. از یک سو توسعه ارتباطات و دسترسی گسترده مشتریان به اطلاعات، چهره بازارها را دگرگون نموده و «خواسته های» آنها را تحت تأثیر قرار داده و از سوی دیگر تولید مبتنی بر فناوری پیشرفته و روشهای اصلاح شده، امکان پاسخگویی به تقاضاهای متنوع و متغیر مشتریان را فراهم نموده است.

نقش تعیین کننده عوامل تولید در معرفی محصول، به ویژه محصولات جدید، اکنون جای خود را به عوامل موجد رضایت مشتری و بازار داده است. این وضعیت، پارادایم حاکم بر روابط صنعت - بازار را به نفع بازار تغییر داده و نقش تعیین کننده بازار و فرصتها و محدودیتهای آن را به جای تولید، فرصتها و محدودیتهای آن نشانده است. اگر به این مهم، جهانی شدن بازارها را نیز بیافزاییم، آنگاه ضرورت مطالعه و شناخت بازارها، بخشهای آن و راهکارهای بازاریابی برای کسب سهم مناسب از بازارهای هدف به خوبی نمایان می شود.

تعدد و تنوع عوامل محیطی مؤثر بر موفقیت کسب و کارها، به ویژه در بازارهای جهانی، نسبت به گذشته که قلمرو فعالیتها محلی و ملی بوده، بسیار بیشتر است. امروزه شناخت این عوامل نسبت به شناخت عوامل داخلی بنگاه به دلیل تأثیرگذاری آنها در تحلیلهای مربوط به فرصتهای کسب و کار مقدم است. به همین دلیل مدیران سازمانها باید عناصر غیر قابل کنترل محیطی را شناخته و آنها را تا آنجا که ممکن است، مدیریت نمایند.

در تمام محیطهای کسب و کار، شرایط نامطمئن به وسیله عناصر غیرقابل کنترل به وجود می آید و هر بازار جدید، مجموعه عوامل غیر قابل کنترل خاص خود را نیز به آن اضافه

می‌کند. مدیر موفق برنامه بازاریابی خود را به نحوی طراحی می‌کند که بهتر بتواند با شرایط نامطمئن محیط کسب و کار منطبق شود.

مهم‌ترین عوامل غیر قابل کنترل محیط بین‌المللی عبارت‌اند از :

❖ عوامل سیاسی - قانونی

❖ عوامل فرهنگی

❖ عوامل اقتصادی

❖ زیر ساختها، فناوری، رقبا، نظام توزیع و غیره

تلاش همه بنگاه‌ها برای دسترسی به اطلاعات مربوط به عناصر غیر قابل کنترل محیطی، مستلزم صرف هزینه و ایجاد مخاطرات ناشی از عدم صحت و دقت اطلاعات جمع‌آوری شده است. به این جهت و در راستای حمایت از شرکتهای ایرانی، برای ورود و کسب موفقیت آنها در بازارهای خارجی، سازمان توسعه تجارت ایران اقدام به تهیه و انتشار مجموعه کتابهایی با عنوان «راهنمای تجارت با کشورها» نموده است.

در گردآوری و تدوین اطلاعات این کتابها تلاش شده است تا اطلاعات دقیق و به‌روز، با بهره‌گیری از منابع اطلاعاتی موثق در اختیار خواننده گرامی قرار گیرد. به دلیل تغییرات نسبتاً سریع، این اطلاعات در فاصله‌های زمانی مناسب به روز شده و در چاپهای بعدی منتشر خواهد شد. با این حال، این دقت ما را از رهنمودهای اساتید و صاحب‌نظران محترم بی‌نیاز نمی‌کند و از هرگونه راهنمایی و تذکر صاحبان فکر و فعالان عرصه تجارت خارجی ایران استقبال می‌نماییم.

در پایان لازم می‌دانم از همکاری همه دست‌اندرکاران تهیه و تولید مجموعه کتابهای حاضر به ویژه جناب آقای دکتر محمدعلی ضیغمی «معاون بازاریابی و تنظیم روابط سازمان» و جناب آقای رضا توفیقی، «مدیر طرح» و کلیه کارشناسان سازمان که با این مجموعه همکاری نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را بنمایم. همچنین از سرکار خانم محبوبه اصغریپور و همکاران شرکت چاپ و نشر بازرگانی به خاطر تلاشهای ایشان در طراحی و تولید این مجموعه سپاسگزارم.

مهدی غضنفری

معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران

فهرست صفحه

بخش اول: کلیات

اطلاعات پایه

- ۱۳ نام رسمی کشور
- ۱۳ موقعیت جغرافیایی
- ۱۳ مساحت
- ۱۴ همسایگان
- ۱۴ جمعیت
- ۱۴ شهرهای مهم
- ۱۷ واحد پول
- ۱۷ اختلاف زمان با ایران

فصل اول: محیط سیاسی و قانونی

- ۱۹ محیط سیاسی
- ۱۹ تاریخچه حکومت
- ۲۶ نوع و ارکان اصلی حکومت
- ۲۸ افراد و گروه‌های با نفوذ
- ۲۹ وضعیت ریسک سیاسی

۲۹	محیط قانونی
۲۹	قانون اساسی
۲۹	قانون مالکیت فکری
۳۲	قوانین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
۳۳	قوانین کنسولی
۳۴	قوانین مالیاتی
۳۵	مراحل راه اندازی کسب و کار
۳۶	عضویت در پیمانهای اقتصادی و نهادهای بین‌المللی
۳۶	موافقت‌نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی
۳۶	همکاری اقتصادی آسیا و پاسیفیک
۳۶	سازمان همکاری و توسعه اقتصادی
۳۷	سازمان تجارت جهانی
۳۸	بانک توسعه کشورهای آمریکایی
۳۹	بانک جهانی
۳۹	سازمان ملل متحد

فصل دوم: محیط فرهنگی

۴۱	ارکان فرهنگی و اجتماعی
۴۱	دین
۴۲	زبان
۴۲	الگوی زندگی
۴۵	نهادهای اجتماعی و دینی
۴۷	رسانه‌ها
۵۱	عاداتهای خرید و مصرف
۵۱	تعطیلات رسمی
۵۲	فرهنگ مذاکره
۵۳	دیدگاه کلی نسبت به ایران و ایرانی
۵۳	آداب مذاکره
۵۴	تحلیل حرکات

فصل سوم: محیط اقتصادی

- ۵۵ سیستم اقتصادی و نقش دولت
- ۵۷ بخش کشاورزی
- ۵۸ بخش صنعت و معدن
- ۶۱ بخش خدمات
- ۶۲ ویژگیهای جمعیتی
- ۶۳ تولید ناخالص داخلی (GDP)
- ۶۴ شاخصهای مهم اقتصادی
- ۶۴ درآمد سرانه
- ۶۵ نرخ تورم
- ۶۶ نرخ بیکاری
- ۶۶ دستمزد نیروی کار
- ۶۸ ترازها
- ۶۸ تراز حساب جاری
- ۶۹ تراز حساب سرمایه
- ۶۹ تراز تجاری با ایران
- ۷۰ میزان ذخایر ارزی
- ۷۰ نظام نرخ گذاری
- ۷۰ منابع طبیعی
- ۷۱ آبهای داخلی
- ۷۲ کوهها و آتشفشانها
- ۷۲ آبوهوا

فصل چهارم: زیرساختها

- ۷۵ حمل و نقل
- ۷۵ جادهای
- ۷۶ دریایی

۷۷	ریلی
۷۷	هوایی
۷۹	نظام بانکی
۸۱	دریافت و پرداختهای نقدی
۸۲	کارتهای اعتباری
۸۲	نظام بیمه‌ای
۸۴	زیرساختهای ارتباطی
۸۴	مخابرات
۸۶	اینترنت

بخش دوم: تجارت خارجی

فصل پنجم: اطلاعات کلی

۸۹	تراز تجاری
۹۰	صادرات
۹۵	واردات
۱۰۲	کشورهای صادرکننده
۱۱۲	ساختار تعرفه‌ای و موانع غیرتعرفه‌ای
۱۱۳	سرمایه‌گذارهای عمده

فصل ششم: مبادلات بازرگانی با ایران

۱۱۵	تراز تجاری
۱۱۶	واردات مکزیک از ایران
۱۱۶	گروه کالایی
۱۱۹	اقلام وارداتی
۱۲۰	پتانسیل وارداتی از ایران

۱۲۱ صادرات مکزیک به ایران

۱۲۱ گروه کالایی

۱۲۳ اقلام صادراتی

۱۲۷ پتانسیل صادراتی به ایران

۱۲۸ روابط اقتصادی دو کشور

۱۲۹ موافقت‌نامه

۱۳۰ اجلاس‌ها

۱۳۱ هیأت‌های تجاری

۱۳۲ تحلیل موقعیت (SWOT)

۱۳۳ نتیجه‌گیری و پیشنهاد

۱۳۳ زیرساخت‌ها

۱۳۴ روابط دو جانبه سیاسی، تجاری

۱۳۴ توسعه بازار و بازاریابی

بخش سوم: پیوست‌ها

۱۳۹ فهرست تعدادی از هتل‌های مکزیک همراه با مشخصات

۱۴۰ شرکت‌های کرایه ماشین مکزیک

۱۴۰ مهم‌ترین دانشگاه‌های مکزیک

۱۴۱ دفاتر خدماتی و مسافرتی و شرکت هواپیمایی

۱۴۱ فرودگاه‌های مهم مکزیک

۱۴۲ اسامی برخی از بنادر مهم مکزیک

۱۴۲ نام پیمان‌های بین‌المللی که مکزیک در آنها عضویت دارد

۱۴۷ منابع و مآخذ

بخش اول کلیات

اطلاعات پایه

◆ نام رسمی کشور

جمهوری مکزیک^۱

◆ موقعیت جغرافیایی

ایالت متحده مکزیک، در آمریکای مرکزی واقع شده و طول سواحل آن ۹۳۳۰ کیلومتر می‌باشد. از شمال به ایالات متحده آمریکا، جنوب به گواتمالا و بلیز و از شرق به خلیج مکزیک و دریای کارائیب و از طرف غرب به اقیانوس کبیر و خلیج کالیفرنیا محدود می‌شود.

◆ مساحت

مکزیک از نظر مساحت رتبه سوم را در بین کشورهای آمریکای لاتین دارد و وسعت آن بالغ بر ۱,۹۷۲,۵۵۰ کیلومتر مربع می‌باشد که ۱,۹۲۳,۰۴۰ کیلومتر مربع آن خاک و ۴۹,۵۱۰ کیلومتر مربع آن را آب تشکیل می‌دهد.

مکزیک با مساحتی نزدیک به دو میلیون کیلومتر مربع، چهاردهمین کشور پهناور جهان و پنجمین کشور از لحاظ وسعت در نیمکره غربی است.

◆ همسایگان

کشور مکزیک در مجموع دارای ۴۳۵۳ کیلومتر مرز خشکی است که ۲۵۰ کیلومتر آن با کشور بلیز، ۹۶۲ کیلومتر با گواتمالا، ۳۱۴۱ کیلومتر با ایالات متحده آمریکا است. همچنین این کشور دارای ۹۳۳۰ کیلومتر مرز ساحلی نیز می‌باشد.

◆ جمعیت

بر اساس برآوردها در سال ۲۰۰۷، جمعیت کشور مکزیک ۱۰۸,۷۰۰,۸۹۱ نفر است.

۶۰ درصد جمعیت این کشور را مستزوها (دورگه‌های سرخ و سفید، ترکیب نژاد سرخپوستان آمریکایی با اسپانیایی‌ها) تشکیل داده است. نژاد سرخ ۳۰ درصد و نژاد سفید نیز ۹ درصد از جمعیت را شامل می‌شود.

۷۳ درصد مردم شهرنشین بوده و پرجمعیت‌ترین شهر آن مکزیکو سیتی است که ۱۸/۵ درصد جمعیت کشور را در خود جای داده است. پراکندگی جمعیت در این کشور از کمترین حد در ایالت باجا کالیفرنیا سور (چهار نفر در هر کیلومتر مربع) تا بیشترین تمرکز در شهر مکزیکو سیتی به ۴۹۴/۵ نفر در هر کیلومتر مربع افزایش می‌یابد. متوسط پراکندگی در کشور مکزیک، ۴۱/۲ نفر در هر کیلومتر مربع است. دیگر ایالت‌های مکزیک که از میزان بالای جمعیت در هر کیلومتر مربع برخوردار هستند، عبارت‌اند از: گاناجاتو^۱، تلاکزکالا^۲ و مورولوس^۳.

◆ شهرهای مهم

کشور مکزیک دارای یک ناحیه فدرال و ۳۱ ایالت است که دولت فدرال را تشکیل می‌دهند. هر ناحیه خود به تقسیمات کوچک‌تری تفکیک می‌شود و قانون و مجلس و دستگاه قضایی خاص خود را دارد. منطقه فدرال شامل شهر مکزیکوسیتی و ۱۲ بخش اطراف آن است که متعلق به یک ناحیه خاص نبوده بلکه مربوط به تمام نواحی است. مکزیکوسیتی و اطراف آن (متروپولیتن) که به مکزیکوسیتی بزرگ معروف است یکی از پرجمعیت‌ترین شهرهای

1. Guanajuato
2. Tlaxcala
3. Morelos

جهان بوده و ۱۹/۳ میلیون نفر جمعیت و ۱۴۹۹ کیلومتر مربع مساحت دارد.

شهر مکزیکو در سال ۱۳۲۵ میلادی به وسیله حکمرانان آزتک در یک جزیره در دریاچه تکزکوکو^۱ ساخته شد و در ابتدا تنکوچیتلان نام داشت و پایتخت آزتکها

بود. این شهر پس از ورود اسپانیایی‌ها در سال ۱۵۲۱ به شدت تخریب شد و در سال ۱۵۲۴ به عنوان پایتخت اسپانیای جدید مجدداً ساخته شد. در آن زمان نیز اهمیت این شهر بسیار زیاد بود، به حدی که کلیه نواحی مستعمره اسپانیا در اطراف آن شامل گواتمالا، کوبا، فلوریدا و حتی فیلیپین از این شهر مدیریت می‌شد. این شهر قدیمی‌ترین شهر آمریکای شمالی است.

دیگر شهرهای مهم کشور مکزیک عبارت‌اند از: گوادالاخارا، مونتری، پوابلا سیوداد خوارز، لئون، تیخوانا، اکاپولکو، چیاواوا، مکزیکالی، سان لوئیس پوتوسی و بنادر مهم آن نیز شامل وراکروز، تانپیکو، مازاتلان، گویاماس، سالینا کروز و مانرا نیلو است. مهم‌ترین ایالت‌های مکزیک نیز عبارت‌اند از:

ایالت فدرال^۲

ایالت فدرال در داخل ایالت مکزیکو واقع شده و یکی از پرجمعیت‌ترین مناطق جهان به شمار می‌رود. این ایالت، مرکز سیاسی، تجاری، فرهنگی و صنعتی بوده و کلیه وزارت‌خانه‌ها و ارگانهای مهم دولتی را در خود جای داده است. مرکز ایالت، مکزیکوسیتی است.

1. Texcoco

2. Federal District

ایالت کالیفرنیا سغلی

ویژگی عمده این ایالت، وضعیت و ساختار اقتصادی آن است که با توجه به نزدیکی به آمریکا، به گونه‌ای است که می‌تواند از لحاظ کیفیت و قیمت توان رقابت با تولیدات آمریکایی را داشته باشد. این ایالت همچنین یکی از مراکز توریستی مکزیک به شمار می‌رود.

ایالت خالیسکو^۱

ایالت خالیسکو از توسعه صنعتی در کلیه فعالیتها و زمینه‌های اقتصادی برخوردار است. در حال حاضر یکی از مراکز اصلی تولید مواد غذایی مکزیک به شمار می‌رود. به دلیل برخورداری از منابع آبی مهم، کشاورزی مهم‌ترین فعالیت مردم این ایالت را تشکیل داده و با توجه به ساحلی بودن، ماهیگیری در این ایالت نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بندر پورتو والارتا^۲ مهم‌ترین بندر ایالت محسوب می‌شود. مرکز این ایالت گوادالاخارا^۳ است.

ایالت مکزیکو

این ایالت بعد از ایالت فدرال، بیشترین سهم در تولید ناخالص ملی کشور را عهده‌دار بوده و دارای معادن مهم نقره، طلا، روی و سایر معادن غیرفلزی می‌باشد. نزدیکی به بزرگترین بازار در کشور (ایالت فدرال) سبب تنوع تولیدات صنعتی و کشاورزی در این ایالت گردیده است. مرکز ایالت مکزیکو، شهر تولوکا^۴ است.

1. Jalisco
2. Puerto Vallarta
3. Guadalajara
4. Toluca

ایالت وراکروز^۱

این ایالت، دارای منابع گسترده زیرزمینی، تنوع آب و هوایی و بیشترین خاک مورد بهره‌برداری جهت کشاورزی محصولات از قبیل نیشکر، ذرت، لوبیا، برنج و تنباکو است. ماهیگیری نیز از اهمیت خاصی در این ایالت برخوردار است. بالغ بر ۲۶۰۰ چاه نفتی در این ایالت وجود داشته و علاوه بر آن با توجه به سابقه دیرینه تاریخی، فولکلور و بناهای باستانی از مراکز توریستی مکزیک نیز به حساب می‌آید.

♦ واحد پول

واحد پول این کشور پزوی مکزیک (\$Mex) معادل ۱۰۰ سنتاوو است که هر ۴۰ پزو معادل یک دلار است.

♦ اختلاف زمان با ایران

ساعت کشور مکزیک ۶ - ساعت GMT است و از لحاظ زمانی حدود ۹/۵ - ساعت با ایران اختلاف دارد.

فصل اول

محیط سیاسی و قانونی

در این فصل محیط سیاسی و قانونی کشور مکزیک و عوامل موثر بر این محیط معرفی می‌شود. کلیاتی از تاریخچه و وضعیت سیاسی و ارکان حکومتی این کشور به همراه قوانین مهم حاکم بر فعالیتهای تجاری و سرمایه‌گذاری، مباحث مورد بررسی خواهند بود.

۱. محیط سیاسی

با ارائه تصویری کلی از وضعیت سیاسی مکزیک و تاریخچه استقلال، محیط سیاسی این کشور معرفی شده و ارکان حکومت و افراد سیاسی و عوامل موثر بر آن بررسی می‌شود.

۱-۱. تاریخچه حکومت

تاریخ کشور مکزیک مشتمل بر چهار دوره جداگانه به شرح زیر است:

۱-۱-۱. دوره امپراطوری سرخپوستان بومی (قبل از سال ۱۵۲۱)

تاریخ نویسندگان معتقدند که اجداد اکثریت مکزیکی‌ها که به مستیزو^۱ موسومند، بومیان سرخپوستی هستند که در قرون پیش، از آسیا از طریق باب برینگ^۲ به قاره آمریکا آمده‌اند. بومیان اولیه در حدود دو هزار سال قبل از میلاد مسیح در این کشور مستقر شده و فرهنگ و تمدن آن کشور را که تا اندازه‌ای هم‌تراز تمدن مصر در زمان فراغه بوده پایه‌گذاری کردند.

1. Mestizo

2. Bering

بومیان مذکور ظاهراً آرد مورد نیاز برای تهیه نان را از ذرت تهیه کرده و نیز برای تهیه لباس پنبه را می‌رشتند و به وسیله اشکال و حروف چیز می‌نوشتند. باید در نظر داشت که به علت وسعت مکزیک و نبودن وسایل مناسب ارتباطی، قبایل مختلفی در این کشور وجود داشتند که دارای تمدنها و فرهنگهای گوناگون بودند. مشهورترین قبایل مکزیک به نام مایا در دره‌های چیapas^۱ و یوکاتان^۲ می‌زیستند. بومیان مذکور در طول زمان تجربیات قابل ملاحظه‌ای در فنون کشاورزی و نجوم و ریاضیات پیدا کرده بودند و تقویم مورد استفاده آنها گویا پیشرفته‌تر از تقویم فاتحانی بود که در سال ۱۵۱۹، قدم به سرزمین آنها نهادند.

هنوز سرنوشت قبیله مایا در پرده اسرار است. چون وقتی اسپانیایی‌ها به مکزیک رفتند شهرهای آنها قبلاً متروک و از بین رفته بود. شاید این خرابیها به علت تغییر آب و هوا و یا عدم حاصلخیزی زمین بوده است. جنگهای داخلی یا بیماری‌های مسری نیز ممکن است موجب از بین رفتن این تمدن شده باشند. پاسخ این سؤالات در نوشته ستونها و هرمها باید نهفته باشد. در این حال در دره مکزیک اقوام توهیتک^۳ نیز به ساخت هرمهای بزرگ معابد و دربار در تنایوگا^۴ و تولا^۵ مبادرت کرده بودند. این قبیله پیش‌قراول نژاد ناهائوس^۶ به شمار می‌رفتند که قومی جنگجو بوده و از شمال آمده بودند. قوم توهیتک، کوتزالکواتی^۷ را که ماری پردار بود، می‌پرستیدند. طبق یک افسانه، او مردی سفیدپوست و ریش‌دار بود که از دریای شرقی به مکزیک آمده بود. کشیشان او از رسم قربانی کردن انسان که در مذاهب گذشته رایج بود متنفر بودند. قبیله‌های متمدن علیه این مذهب جدید شوریدند و به این ترتیب توهیتک سقوط کرد. به این جهت گفته می‌شود که کوتزالکواتی از میان قوم مزبور عزیمت کرد، ولی روزی مثل مسیح باز خواهد آمد. پس از یک سلسله جنگهای قبیله‌ای، آزتکها^۸ که جنگجوترین ناهائوسها بودند تحت رهبری افراد با کفایتی چون موکتزوما^۹ بر دیگران پیروز شدند. آنها نه تنها بر دره مکزیک استیلا یافتند، بلکه سعی کردند از هر طرفی بر قلمرو خود بیافزایند.

1. Chiapas
2. Yucatan
3. Toihitecs
4. Tenayuca
5. Tula
6. Nahauss
7. Quetz Alcoati
8. Aztecs
9. Moctezuma

مرکز دائمی آنها شهر تنکوچتیتلان^۱ بود که در جزیره وسط دریاچه تکزکوکو ساخته شده است. جانشین این شهر مکزیکوسیته پایتخت فعلی این کشور است که در میان همین دریاچه بنا شده و قدیمی‌ترین شهر قاره آمریکای شمالی است. تنکوچتیتلان اهمیت و عظمتی یافت که به ندرت نظیر آن در اروپا دیده می‌شد. جزایر به تدریج بزرگ‌تر شدند، کانال کشی آب و راه‌ها ساخته شد. از نظر بهداشت، مکزیکو سالها از شهرهای اسپانیا که رودخانه‌هایی از آبهای فاضلاب از وسط کوچه‌های آن می‌گذشت، جلوتر بود. معابد عظیم، کاخ‌های با ابهت، فواره‌ها و بازار بزرگ داشت. این شهر در سال ۱۵۱۹، قریب یک میلیون نفر جمعیت داشت.

۱-۲. دوره استعمار اسپانیا (از ۱۵۲۱ تا ۱۸۱۰)

اولین اروپائیان در قرن شانزدهم به مکزیک فعلی رسیدند و امپراطوری خود را در زمانی کوتاه تأسیس نموده و تحکیم کردند. در سال ۱۵۱۸ میلادی، ارناندو کورتز پوینده اسپانیولی مسافرت خود را برای پویش مکزیک آغاز کرد و در سال ۱۵۱۹ پای به سواحل این کشور نهاد. او پس از پیشروی در طول سواحل شرقی مکزیک شهر وراکروز را بنیان گذاشت. کورتز که از تشنت داخلی امپراطوری آزتک آگاه بود شروع به رخنه کردن در آن امپراطوری کرد و در سال ۱۵۱۹ شهر تنکوچتیتلان (مکزیکوی فعلی) پایتخت آزتک را گرفت. آزتک‌های خرافی، سفیدپوستان اسپانیولی را به عنوان اعقاب کوتزالکواتی خدا و فرمانروای باستانی خود می‌پنداشتند که ماری پر دار بود و طبق یک افسانه، او مردی سفیدپوست و ریش‌دار بوده که از دریای شرقی به مکزیک آمده بود، و کورتز نیز از این موقعیت استفاده کرد و مونتزوما امپراطور آزتک را گروهان نگاه داشت و به نام او فرمان راند ولی آزتک‌ها شخص دیگری را به نام کواوتموک به سلطنت برداشتند. به دنبال کشتار آزتک‌ها در یک جشن مذهبی در تنکوچتیتلان، توسط معاون کورتز، جنگ میان بومیان و اسپانیایی‌ها آغاز شد. بالاخره طی یک جنگ بزرگ در ناحیه اوتومبا، کورتز پیروز شد و کواتموک اسیر و سپس کشته شد. کورتز مجدداً تنکوچتیتلان را گرفت (۱۵۲۱) و امپراطوری آزتک را برانداخت و به این صورت به تدریج تمام خاک مکزیک جز امپراطوری اسپانیا شد. در واقع از راه مکزیک بود که اسپانیا به قاره آمریکا دست یافت. استعمار مکزیک تا سه قرن ادامه یافت و طی این مدت میلیون‌ها اسپانیولی به این کشور آمده و در آن سکنی گزیدند. امروزه مکزیک پرجمعیت‌ترین کشور اسپانیولی زبان جهان است.

۱-۳. دوره تشکل ملی (۱۸۱۰ تا ۱۹۱۰)

از نخستین سالهای قرن نوزدهم، انقلاب برای استقلال مکزیک آغاز شد و این بیشتر به خاطر وضع داخلی نابسامان اسپانیا بود. در شانزدهم سپتامبر ۱۸۱۰ یک کشیش مکزیک به نام میگل هیدالگو نخستین شورشها را بر ضد اسپانیاییها شروع کرد ولی قیام او توسط نیروهای سلطنتی اسپانیا سرکوب شد و خود وی نیز در سی و یکم ژوئیه ۱۸۱۱ اعدام گردید. در ششم نوامبر سال ۱۸۱۳ مورالز یکی دیگر از رهبران استقلال طلبان، نمایندگان تمام ایالاتی را که قیام کرده بودند در مجمعی گردآورد و همه با هم استقلال مکزیک را اعلام نمودند و مورالز را فرمانده کل قوا اعلام کردند.

مورالز نیز در سپتامبر ۱۸۱۵ به دست اسپانیاییها تیرباران گشت و تنها رهبر استقلال طلبان که باقی مانده و به مبارزه علنی ادامه می داد، گرو نام داشت. اوگوستین ایتوربیده (سرهنگ ارتش اسپانیا در مکزیک) که روابطی با گرو برقرار کرده بود، فوریه ۱۸۲۱ طرح ایگوالا را منتشر نمود و در ظرف مدت شش ماه تمام شهرهای عمده مکزیک، به جز پایتخت، این طرح را پذیرا شدند. سرانجام در بیست و چهارم اوت ۱۸۲۱ خوان اودونخو نایب السلطنه اسپانیا در مکزیک، استقلال مکزیک را به رسمیت شناخت و یک شواری دولتی و یک شواری نیابت سلطنت به ریاست ایتوربیده تشکیل داد. سایر کشورهای امریکای مرکزی نیز به دنبال استقلال از اسپانیا به امپراطوری ایتوربیده پیوستند.

تشکیل امپراطوری با مخالفتهایی روبه رو شد و سرانجام با خلع ایتوربیده از حکومت، در هجدهم ماه مه ۱۸۲۳ امپراطوری تجزیه شد و کشورهای امریکای مرکزی به تدریج از مکزیک جدا شده و خود تشکیل فدراسیون مستقلی را دادند. به دنبال خلع ایتوربیده، در کشور اعلام جمهوری فدرال (مانند آمریکا) شد و به این ترتیب مکزیک به استقلال سیاسی کاملی دست یافت. ولی پس از این تحول نیز آرمانهای انقلابی که موجب خلع ید اسپانیا و سپس ایتوربیده شد، به ثمر نرسید و فقر و بدبختی همچنان بیداد می کرد. در آن زمان مکزیک قسمتهای بسیار وسیعی را در شمال رود ریوگرانده (از جمله تگزاس، نیومکزیکو، آریزونا و غیره) دارا بود که در حال حاضر جزو ایالات امریکا هستند.

در سال ۱۸۳۶ ایالت تگزاس سر به شورش برداشت و به همین خاطر قوای مکزیک به رهبری رئیس جمهور وقت سانتا آنا طی نبردی دژ عظیم ال آلامو را در سان آنتونیو تصرف کردند. ولی بعداً رهبر استقلال طلبان تگزاس به نام هوستون با حمایت امریکا توانست قوای دولتی مکزیک را شکست داده و به این ترتیب در تگزاس اعلام جمهوری به ریاست هوستون شد.

در سال ۱۸۴۵ جمهوری تگزاس موافقت نمود تا به صورت یکی از ایالت‌های آمریکا به آن کشور منضم گردد و این موجب خشم مکزیک گشت. مکزیک فوراً روابط سیاسی خود با آمریکا را قطع کرد و در پی آن جنگ مکزیک در گرفت. جنگ از سال ۱۸۴۶ آغاز شد و تا سال ۱۸۴۸ ادامه یافت. سرانجام با انعقاد پیمان صلح گوآدالوپه هیدالگو در سال ۱۸۴۸، جنگ پایان گرفت و براساس آن آمریکا مالک تگزاس شناخته شد و نواحی دیگری نیز در شمال غربی مکزیک شامل سانتافه دی نیومکزیکو که امروزه ایالت‌های کالیفرنیا، آریزونا، کلرادو، نوادا و نیومکزیکو و قسمتهایی از یوتا و وایومینگ هستند به آمریکا واگذار گردید. آمریکا نیز متعهد شد که ۱۵ میلیون دلار به مکزیک بپردازد و در ضمن دعاوی اتباع خویش در مقابل مکزیک را برعهده بگیرد.

روی کارآمدن بنیتو خوارز موجب تحولات عمده‌ای در کشور گشت. قبل از روی کارآمدن وی، اموال و املاک کلیسا دست کم معادل ثلث تمام ثروت کشور بود. در سال ۱۸۵۵ پیروزی حزب اصلاحات تهدیدی برای کلیسا شد و به دنبال این پیروزی و روی کارآمدن خوارز در نوامبر ۱۸۵۵، به دستور وی دادگاه‌های مذهبی منحل گردید. قانون جدیدی نیز در ۱۸۵۶ کشیش‌ها را ناگزیر ساخت که قسمتی از املاک خود را بفروشند ولی کلیسا به مقابله برخاست و به اتفاق تعدادی از نظامیان و فئودال‌ها تصمیم گرفتند تا با خوارز به جنگ برخیزند. در این زمان دول مسیحی اروپا (فرانسه، انگلستان و اسپانیا) به ظاهر برای کمک به آزادیخواهان و در اصل برای حاکم شدن بر شئون مکزیک به حمایت از روحانیون و محافظه کاران در مکزیک مداخله کردند. پیاده شدن لشکریان اروپایی در وراکروز در سالهای ۶۲ - ۱۸۶۱ به جبهه متحد محافظه کاران و روحانیون امکان داد تا به شدت به عملیات خود ادامه دهند و به سرعت به سوی پایتخت پیشروی کنند. سپس خوارز تا شهرهای مرزی شمال مکزیک عقب نشست و حکومت به دست کلیسا افتاد. یک شورای مذهبی به تحریم سران اروپایی، پرنس ماکسیمیلیان اتریشی را به امپراطوری مکزیک برگزید. خوارز در شمال با حمایت آمریکا نیروهایی را گردآورد و به تدریج چند پیروزی به دست آورد.

سرانجام با حمایت تعدادی از سران ارتش ماکسیمیلیان از وی، ماکسیمیلیان شکست خورد و پس از اسارت در نوزدهم ژوئن ۱۸۶۷ تیرباران شد. خوارز پس از پیروزی، در سال ۱۸۷۱ مجدداً به ریاست جمهوری انتخاب شد و سال بعد در گذشت. در سال ۱۸۷۶ پورفیریو دیاز به دنبال یک شورش مقام ریاست جمهوری را به دست آورد. وی با وجود ممنوعیت انتخاب مجدد یک شخص به ریاست جمهوری (طبق قانون اساسی مکزیک)،

چند بار دیگر به ریاست جمهوری انتخاب شد و بر روی هم تا سال ۱۹۱۱ کاملاً بر کشور حاکم بود. در دوره حکومت او اقتصاد مکزیک به سبب فعالیت سرمایه‌های خارجی رونق یافت ولی توده مردم در فشار و محرومیت به سر می‌بردند. در سال ۱۹۰۱ نخستین چاه نفت مکزیک حفر شد.

۱-۴. دوره معاصر

از سال ۱۹۱۰ شعله‌های انقلاب برای پایان دادن به ظلم و ستم دیاز زبانه کشید. رهبری این قیام را فرانسیسکو پانچو ویلا، اوبرگون، امیلیانو زاپاتا، کارانزا و فرانسیسکو مادرو برعهده داشتند. این نهضت خیلی سریع به پیروزی دست یافت و دیاز تبعید شد. فرانسیسکو مادرو در سال ۱۹۱۱ به ریاست جمهوری انتخاب گردید ولی وی پس از مدتی در سال ۱۹۱۴ به دست رفقای سابقش به قتل رسید و نوستیانو کارانزا به ریاست جمهوری برگزیده شد.

یکی از معروف‌ترین رهبران انقلاب مکزیک، که سرخپوستان وی را منجی خود می‌دانستند، امیلیانو زاپاتا بود. وی از اواخر سال ۱۹۱۰ که مادرو بر ضد دیاز قیام کرد با شعار زمین و آزادی اسلحه به دست گرفت و با لشکری از سرخپوستان به تصرف اراضی دولتی پرداخت و تا زمانی که مادرو را اصلاحگر می‌دانست از او طرفداری کرد. وی سپس برنامه اصلاحات اراضی خود را اعلام نمود که متضمن بازگرداندن زمین به سرخپوستان بود و در دفاع از برنامه خود بر ضد مادرو اقدام کرد و اراضی وسیعی را به تصرف درآورد. ولی سرانجام در سال ۱۹۱۹ کشته شد.

قسمت اعظم برنامه اصلاحی کارانزا در قانون اساسی ۱۹۱۷ درج شد ولی این قانون هیچگاه به اجرا در نیامد. کارانزا در سال ۱۹۲۰ به قتل رسید و آلوارو اوبرگون آخرین پیشوای بزرگ انقلاب ملی در نوامبر ۱۹۲۰ از طریق کودتا به ریاست جمهوری رسید. در زمان او برگون و جانشین وی (پلوتارکو کایس) اقدامات اصلاحی زیادی در زمینه مسائل فرهنگی، کارگری، بانکها و امور کشاورزی انجام گرفت.

در بین سالهای ۳۸ - ۱۹۱۸ مکزیک دومین کشور تولیدکننده نفت جهان (پس از امریکا) بود. به دنبال ملی شدن صنعت نفت در سال ۱۹۳۸ از سوی دولت، استخراج طلای سیاه رو به کاهش نهاد. ملی شدن نفت و خلع ید از کمپانی‌های خارجی مشکلاتی را برای مکزیک ایجاد نمود، زیرا کشور مجبور به پرداخت قروض کلانی شد و علاوه بر آن کمپانی‌های نفتی آمریکایی از ماه مارس ۱۹۳۸، مکزیک را تهدید به تحریم کردند. اما به‌زودی بر اثر خرید نفت به وسیله آلمان نازی محاصره اقتصادی شکسته شد و کمپانی‌های آمریکایی نیز مجبور به مذاکره شدند.

در مکزیک نیز مانند اکثر کشورهای منطقه، کلیسای کاتولیک نقش مهمی در سیاست ایفا نمی‌کند، زیرا قانون اساسی مکزیک فعالیت کلیسا و اعمال آن را محدود ساخته است. طی دهه ۱۹۷۰ منابع عظیمی از نفت گاز در نواحی مختلف مکزیک کشف گردید و موجب شد تا مکزیک به‌صورت سومین کشور تولید کننده نفت جهان (خارج از اوپک) درآمد. طی سالهای تحریم سیاسی - اقتصادی کوبا از سوی بیشتر کشورهای آمریکایی، مکزیک رابطه‌اش را با آن کشور حفظ کرد.

فرایند ملت‌سازی یا کشورسازی در مکزیک پس از انقلاب ۱۹۱۰ پدید آمد. منازعه مسلحانه میان جناحهای مختلف سیاسی، رهبران و گروه‌های اجتماعی با شکل‌گیری یک قانون اساسی و کنگره پایان یافت.

مکزیک یکی از کشورهای معدودی است که نظام حزب - دولت در آن بر جای مانده است. حزب رسمی حزب نهادین انقلابی نام داشت که در تمام سطوح با دولت یکی بوده است. در واقع حزب و دولت معادل یکدیگر تلقی می‌شدند. از دهه ۱۹۳۰ تا سال ۲۰۰۰ حزب نهادین انقلابی قدرت را در دست داشته است.

بازیگر اصلی در نظام سیاسی مکزیک، رئیس‌جمهور است که کمابیش قدرتی نامحدود داشته است. رئیس‌جمهور برای دوره شش ساله انتخاب می‌شود و همین نقل و انتقال مسالمت‌آمیز قدرت موجب رفتاری منظم در مسائل سیاسی شده است. حزب حاکم از اواخر دهه ۱۹۷۰، نظام انتخاباتی را برای احزاب مخالف گشود. اما در جریان بحران اقتصادی اوایل دهه ۱۹۸۰ رژیم با تقلب در انتخابات راه مشارکت را بر احزاب مخالف بست. در طول دهه ۱۹۸۰ و اوایل ۱۹۹۰ فشارهای سنگینی بر دولت وارد شد تا این راه را دوباره بگشاید. از جمله مهمترین چالشها جنبش زاپاتیستا بود که در سال ۱۹۹۴ توسط روستائینی که اغلب سرخپوست بودند اتفاق افتاد.

در سال ۲۰۰۰، هشت حزب از جمله حزب انقلاب دموکراتیک و اقدام ملی به هم پیوسته و شکست حزب نهادین انقلابی را پس از ۷۰ سال تضمین کردند. در انتخابات سال ۲۰۰۰، وینسنته فوکس، سرانجام پس از ۷۰ سال انحصار قدرت حزب رسمی احزاب نهادین انقلابی را شکست و به ریاست جمهوری رسید.

آخرین انتخابات در سال ۲۰۰۶ انجام شد. رقابت در انتخابات دوم ژوئیه ۲۰۰۶ بین «فلیپه کالدرون» از حزب اقدام ملی و «آندرس مانوئل لوپز اوبرادور» از حزب انقلاب دموکراتیک بود. این انتخابات به پیروزی فلیپه کالدرون منجر شد و وی از اول دسامبر ۲۰۰۶ کار خود را در مقام ریاست جمهوری آغاز کرد.

۲-۱. نوع و ارکان اصلی حکومت

ایالات متحده مکزیک فدراسیونی است که بر اساس قانون اساسی مصوب سال ۱۹۱۷ توسط یک نظام جمهوری و دولتی دموکرات اداره می‌شود.

بر اساس قانون اساسی سه نوع نهاد حکومتی برای اداره کشور تعریف شده‌اند: اتحادیه فدرال، دولتهای ایالتی و دولتهای استانی.

به عبارت دیگر مکزیک دارای رژیم جمهوری فدرال بوده و علاوه بر دولت فدرال هر ایالت، دارای حکمران ایالتی، مجلس و دستگاه قضایی ایالتی است که توسط مردم همان ایالت انتخاب می‌شوند و تمام تشکیلات ایالتی تابع دولت هر ایالت می‌باشد.

بودجه هر ایالت، توسط بودجه کل کشور تعیین می‌شود ولی نحوه اختصاص این بودجه و چگونگی بهره‌برداری از آن در بخشهای مختلف توسط فرماندار ایالتی و مجلس ایالتی تعیین می‌گردد.

فرماندار به منظور اداره ایالت، تشکیلات سیاسی، امنیتی تحت عنوان کابینه ایالتی تشکیل داده و هر یک از اعضای کابینه که از سوی فرماندار انتخاب می‌شوند، در محدوده وظایف و مسئولیتهای محول شده، انجام وظیفه می‌نمایند.

۱-۲-۱. پارلمان

کنگره مکزیک، مرکب از مجلس نمایندگان و سنا می‌باشد. مجلس نمایندگان دارای ۵۰۰

کرسی است که ۳۰۰ کرسی آن با رأی مستقیم مردم در ایالات و منطقه فدرال انتخاب می‌شوند و ۲۰۰ کرسی متعلق به احزاب مختلف است که بر اساس سهم هر حزب از آرای مردمی، تعداد نماینده آنها مشخص می‌شود. اعضای مجلس نمایندگان برای مدت سه سال انتخاب می‌شوند. اعضای سنا برای مدت شش سال انتخاب می‌شوند و تعداد آنها ۱۲۸ نفر است که ۹۶ کرسی آن با رأی مستقیم مردم انتخاب شده و ۳۲ کرسی متعلق به احزاب مختلف است که بر اساس سهم هر حزب از آرای مردمی تعیین می‌گردد.

تصویب قوانین، اعلام جنگ، قبول یا رد بودجه، انتخاب قضات، قبول یا رد قراردادهای و معاهداتی که با کشورهای خارجی امضا می‌شود و تصویب انتصابات در کادر دیپلماتیک از جمله اختیارات کنگره می‌باشد.

۱-۲-۲. رئیس جمهور

رئیس جمهور که رئیس کشور و دولت مکزیک است، در رأس قوه مجریه قرار دارد. رئیس جمهوری مکزیک همچنین فرمانده نیروهای مسلح مکزیک نیز محسوب می‌شود.

وی از طریق آرای عمومی برای مدت شش سال انتخاب می‌شود. رئیس جمهور با تأیید مجلس سنا، اعضای کابینه، دادستان کل و فرمانده ناحیه فدرال، مقامات رسمی سیاسی، افسران ارشد و رؤسای دادگاه‌های عالی را منصوب می‌کند. رئیس جمهوری مسئول اجرای قانون است و همچنین براساس قانون اساسی به وی اختیار وتو کردن مصوبات مجلس داده شده است.

رئیس جمهور فعلی کشور مکزیک فیلیپه کالدرون می‌باشد که در سال ۲۰۰۶ به سمت رئیس جمهور انتخاب شد.

در ضمن حکومت‌های ایالتی، توسط فرماندارانی که به مدت شش سال انتخاب می‌شوند اداره می‌گردند و در بعضی موارد از جمله تدوین قوانین مالیاتی اختیار تام دارند.

۱-۲-۳. قوه قضائیه

سیستم قضایی مکزیک به دو بخش تقسیم شده است: یکی فدرال جهت رسیدگی به قوانین فدرال و دیگری ایالات که به قوانین هر یک از ایالات رسیدگی می‌کند.

در رأس قوه قضائیه مکزیک دادگاه عالی عدالت قرار دارد. این دادگاه متشکل از ۱۱ قاضی است که با تأیید مجلس سنا توسط رئیس جمهوری انتخاب شده‌اند.

سایر نهادهای قوه قضائیه که زیر مجموعه دادگاه عالی عدالت محسوب می‌شوند، عبارت‌اند از: دادگاه انتخاباتی، دادگاه‌های اتحادیه و بخش و شورای قضایی فدرال.

۱-۳. افراد و گروه‌های با نفوذ

احزاب سیاسی و اتحادیه‌های مختلف تجاری و کارگری، کنفدراسیونهای صنعتی و دهقانی ملی و کلیسای کاتولیک در فعالیتهای سیاسی و برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی نفوذ دارند.

احزاب عمده سیاسی کشور عبارت‌اند از حزب حاکم یعنی اقدام ملی به عنوان نیروی اصلی جناح راست میانه که در سال ۱۹۳۹ تشکیل شد. این حزب اغلب خواهان انتخابات و روابط سیاسی سالم بوده است. سه جریان عمده در این حزب با یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز دارند، دموکراتهای مسیحی، رهبران بازرگانی و کسب و کار (نئوپانیستاس) که بر این باورند که فقط از طریق عرصه‌های انتخاباتی است که می‌توان تغییرات مورد نظر را به وجود آورد.

حزب انقلاب دموکراتیک در سال ۱۹۸۹ به طور رسمی در قالب حزبی سیاسی از میان جنبش فعالان مختلف خواهان تغییرات، ایجاد شد. سازمان مدنی شهر مکزیکو (انجمن برزن‌ها)، سایر نیروهای اجتماعی مانند ائتلاف کارگری، کشاورزی و دانشجویی، انجمن مدنی ملی انقلابی از جمله گروه‌های تشکیل دهنده حزب بودند. اعضای حزب پیشین کمونیست (حزب سوسیالیست مکزیک) و بسیج سال ۱۹۸۸ جبهه ملی مردم سالار (از جمله کاروناس منشعب از حزب نهادین انقلابی) از پایه‌گذاران حزب بودند. این حزب که گرایش آن نوعی چپ میانه محسوب می‌شود، در انتخابات سال ۲۰۰۶ شکست خورده اما با ادعای تقلب، انتخابات را کودتای واقعی می‌داند و خواهان تشکیل دولت موازی جهت مبارزه با بی‌عدالتی انتخاباتی شده است و در نهایت اینکه موجبات تنش سیاسی را فراهم

می‌کند.

حزب نهادهین انقلابی که به‌عنوان تنها حزب رسمی و درحقیقت دولتی مدت ۷۰ سال زمام امور را در اختیار داشته و با برقراری استبداد زمینه ظهور سایر احزاب را فراهم ساخت و در سال ۲۰۰۰ از قدرت کنار گذاشته شد.

وجود اپوزیسیون قدرت‌مند چپ‌گرا در کشور، شورشیان بومی که اغلب دهقانان فاقد زمین یا کارگران و افراد فقیر ساکن در شهرها و روستاها هستند ازجمله عوامل تأثیرگذار در سیاستهای اقتصادی و سیاسی می‌باشند. قاچاق سلاح، کشتار زنان و کودکان، قاچاق مواد مخدر در مناطق مرزی و دور افتاده از مهم‌ترین مسائل امنیتی مکزیک است.

۴-۱. وضعیت ریسک سیاسی

بر اساس ارزیابی مؤسسه PRS، کشور مکزیک در رده کشورهای «با ریسک پایین» قرار دارد. طبق گزارش صندوق ضمانت صادرات ایران، این کشور در طبقه‌بندی ریسک، رتبه دو را دارد و سقف اعتبارات کوتاه‌مدت (زیر دو سال) برای این کشور معادل ۸۰ میلیون دلار و برای اعتبارات میان‌مدت و بلندمدت (بالای دو سال) معادل ۱۶۰ میلیون دلار است.

۲. محیط قانونی

قوانین مکزیک بعد از انقلاب سال ۱۹۱۰ و با تصویب قانون اساسی سال ۱۹۱۷ پایه‌ریزی شده و طی قرن گذشته بر اساس نیاز و با توجه به تحولات سیاسی و اقتصادی تغییراتی داشته است. هرچند که سیستم حکومتی و مقررات مربوط به آن در طول سالهای گذشته کمتر دستخوش تحول شده است. در این بخش قوانین عمده مورد نیاز برای مناسبات تجاری بررسی می‌شود.

در این قسمت آن دسته از قوانین را که برای برقراری ارتباطات و مناسبتهای تجاری و بازرگانی ضروری می‌باشند، به طور خلاصه معرفی می‌کنیم.

۲-۱. قانون اساسی

قانون اساسی جدید ایالات متحده مکزیک که قانون اساسی ۱۸۵۸ را اصلاح می‌کرد پس

از انقلاب سال ۱۹۱۰ توسط مجمع قانون اساسی تهیه و در پنج فوریه ۱۹۱۷ توسط کنگره قانون اساسی تصویب شد. این روز در مکزیک محترم شمرده شده و به این مناسبت اولین دوشنبه هفته اول ماه فوریه هر سال به عنوان روز قانون اساسی در مکزیک تعطیل عمومی می‌باشد. در فاصله سالهای ۱۹۲۹ تا ۱۹۵۳ اصلاحات دیگری در آن، به عمل آمد. قانون اساسی مکزیک دارای ۱۳۱ اصل می‌باشد و از قوانین اساسی اسپانیا، فرانسه و آمریکا اقتباس شده است. در طول قرن گذشته تبصره‌های متعددی در زمینه‌های مختلف به‌ویژه در رابطه با سرمایه‌گذاری خارجی و ملزومات پیوستن به معاهدات بین‌المللی به قانون اساسی اضافه شده است. تحول تدریجی قانون اساسی بیشتر در جهت آمریکایی شدن این قانون می‌باشد.

ماده ۱۳۱ قانون اساسی، قانون تجارت خارجی (که بخشی از ماده ۱۳۱ است)، قانون مالیات عمومی بر صادرات و واردات، برنامه توسعه ملی ۹۴-۱۹۸۹ و برنامه ملی برای صنعت و مدرنیزه نمودن تجارت خارجی در پروتکل الحاق به گات و همچنین تعدادی از مقررات موجود در مذاکرات تجاری چند جانبه نظیر قوانین ضد دامپینگ، مجوزهای وارداتی، موانع تجاری و ارزیابی حقوق گمرکی که دربرگیرنده بخشی از قوانین داخلی حاکم بر تجارت خارجی این کشور می‌باشد. قانون تجارت خارجی که در ۱۳ ژانویه سال ۱۹۸۶ در روزنامه رسمی این کشور به چاپ رسید، مبنای قانونی اجرای سیاست تجاری در مکزیک می‌باشد.

سایر قوانین و مقرراتی که در ارتباط با تجارت در مکزیک قابل ذکر است؛ قانون فدرال در مورد مقیاسها و استانداردها، قانون بهداشت نباتات، قانون بهداشت عمومی و قانون تجارت کشتیرانی و دریانوردی می‌باشد.

۲-۲. قانون مالکیت فکری

از سال ۱۹۹۱ قانون دارایی‌های صنعتی و کپی رایت در مکزیک تصویب و سبب شد که سرمایه‌گذاری خارجی در مکزیک با اطمینان بیشتری انجام شود. قوانین مالکیت فکری در مکزیک برگرفته از قوانین کشورهای صنعتی است. در سال ۱۹۹۴، موسسه دارایی‌های صنعتی مکزیک مسئول مدیریت ملی مالکیت فکری در مکزیک شد. رعایت نکردن قانون مالکیت فکری جرم محسوب شده و پیگرد قانونی دارد. مکزیک عضو سازمان بین‌المللی مالکیت فکری است.

۲-۲-۱. علائم تجاری^۱

بر اساس قانون، علائم تجاری پس از ثبت به مدت ۱۰ سال و قابل تمدید برای ۱۰ سال دیگر تحت حمایت قانون قرار می‌گیرند. تمدید ثبت علائم تجاری منوط به استفاده قبلی از آن نیست. در این کشور براساس مقررات بین‌المللی علائم تجاری اسامی، طرحها، عکسها و سایر نمادهای متمایز کننده، تحت حمایت قانون علائم تجاری قرار دارند.

۲-۲-۲. حق انحصاری اختراع^۲

بر اساس قانون، حق انحصاری اختراع در مکزیک برای ۲۰ سال از زمان ثبت است، اما برای بعضی از اختراعات کوچک ۱۰ ساله است. اختراع پاره‌ای از محصولات خاص مانند تولیدات دارویی، تغذیه دام، انواع کودها و سمها و نوآوری‌های میکروبیولوژیک تا سال ۱۹۹۷ تحت قانون انحصاری اختراع نبود، اما امروزه تحت حمایت این قانون قرار دارد.

طبق قانون، اختراعات بایستی ثبت شوند و موارد ثبت نشده برای پیگیری قانونی معتبر نیستند. اختراعات ثبت شده در خارج و مواردی که هنوز در مکزیک تولید نشده‌اند نیز تابع قانون حق اختراع هستند. در سال ۱۹۹۵ مکزیک معاهده همکاری در زمینه اختراع را با شرکای تجاری اصلی خود امضا کرد که بر اساس آن شرکتهای خارجی برای پیگیری حقوق اختراع خود می‌توانند از طریق ادارات ملی و منطقه‌ای خود اقدام کنند.

۲-۲-۳. حق التألیف^۳

قانون حق التألیف در کشور مکزیک به‌طور عملی از سال ۱۹۹۶ اجرا می‌شود. این قانون، حمایت از آثار هنری شامل ادبیات، موسیقی، فیلم و نمایش‌نامه، عکس، مجسمه‌سازی و همچنین در زمینه‌های ادبی، صنعتی و علمی، پایگاه‌های داده، برنامه‌های کامپیوتر و غیره را تضمین می‌کند. مکزیک معاهده بین‌المللی حق التألیف «برن» را امضا نموده است. قانون حق التألیف در مکزیکو موارد ثبت شده در خارج از کشور را نیز در برمی‌گیرد. نرم‌افزارهای کامپیوتری با قرار دادن کد در اول و آخر برنامه ثبت می‌شوند.

1. Trade Marks

2. Patent

3. Copy Right

۳-۲. قوانین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

قانون سرمایه‌گذاری خارجی در مکزیک از سال ۱۹۷۳ تصویب و در سالهای ۱۹۸۹ و ۱۹۹۳ بازنگری شد. این قوانین برای ساده کردن مراحل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در بسیاری از بخشهای اقتصادی تهیه شده است و مکزیک در این زمینه از بسیاری از کشورهای آمریکای لاتین موفق‌تر بوده است.

قوانین سرمایه‌گذاری خارجی در مکزیک برای ۷۰۴ فعالیت تنظیم شده است. برای ۶۵۶ فعالیت، سرمایه‌گذار خارجی می‌تواند ۱۰۰ درصد سرمایه‌گذاری را داشته باشد. در ۱۸ فعالیت سرمایه‌گذار خارجی می‌تواند تا ۴۹ درصد از سهام را داشته باشد. در ۱۳ فعالیت سرمایه‌گذاری نیاز به مجوز کمیسیون سرمایه‌گذاری ملی مکزیک می‌باشد. سرمایه‌گذاری در پنج فعالیت محدود به مردم مکزیک و ۱۰ فعالیت محدود به مردم هر ایالتی است که سرمایه‌گذاری در آن صورت می‌گیرد. محدودیتهای سرمایه‌گذاری به قرار زیر می‌باشد:

فعالیتهایی که سرمایه‌گذاری در آن مخصوص مردم هر ایالت است به قرار زیر می‌باشد:

- ❖ نفت و هیدروکربورها
- ❖ صنایع پتروشیمی
- ❖ خدمات تلگراف و رادیو تلگراف
- ❖ فعالیت در زمینه رادیواکتیو
- ❖ تولید، توزیع و انتقال برق
- ❖ انرژی هسته‌ای
- ❖ ضرب سکه و چاپ اسکناس
- ❖ خدمات پستی
- ❖ مدیریت و هدایت جاده‌ها و راه‌های زمینی و هوایی

فعالیتهایی که سرمایه‌گذاری در آن مخصوص مردم مکزیک (به صورت ملی) است، به قرار زیر است.

❖ خرید و فروش گازوئیل و گاز مایع

❖ خدمات رادیو و تلویزیون کابلی

❖ اتحادیه‌های اعتباری، نهادهای پس‌انداز و وام و بانکهای توسعه‌ای

❖ خدمات تکنیکی و حرفه‌ای خاص

❖ حمل و نقل داخلی مسافر، توریست و آژانسهای باربری غیر از چارترها و تورها.

به‌طور تقریبی برای ۹۵ درصد از سرمایه‌گذاری‌ها نیازی به مجوز دولتی نیست. سرمایه‌گذاری‌هایی که کمتر از ۱۶۵ میلیون دلار بوده و در فعالیتهای محدود شده نباشند، به‌طور اتوماتیک مجوز می‌گیرند. کمیسیون سرمایه‌گذاری خارجی در رابطه با فعالیتهای محدود شده تصمیم می‌گیرد و در صورتی که بنا بر مصالحی مانند وارد شدن فناوری جدید یا آموزش نیروی انسانی لازم باشد، مجوز را تایید یا رد می‌کند.

مشارکت افراد خارجی در زمینه سرمایه‌گذاری برای ارتباطات راه دور تنها تا سهم ۴۹ درصدی امکان‌پذیر است. برای تلویزیونهای کابلی نیز با یک استثنا (که تلویزیون کاملاً بی‌طرف باشد) این قانون اجرا می‌شود اما برای خدمات موبایل محدودیتی وجود ندارد. در زمینه حمل و نقل نیز سرمایه‌گذاری برای مدت ۵۰ سال و تا سهم ۴۹ درصدی برای افراد خارجی امکان‌پذیر می‌باشد.

با توجه به عضویت مکزیک در پیمانهای نفتا^۱ با آمریکای شمالی و OECD و برطبق مقررات این پیمانها، سرمایه‌گذار خارجی تمام حقوق استفاده از دارایی، شامل خرید و فروش یا انتقال آن را داشته و انتقال سود، سهام، امتیاز، هزینه خدمات تکنیکی، هزینه مسافرت و غیره همه بر اساس نرخهای رقابتی بازار تعیین می‌شود.

۴-۲. قوانین کنسولی

شرایط ویزا و مقررات کنسولی مکزیک بسیار پیچیده بوده و برای کشورهای مختلف، متفاوت است. علاوه بر آن تغییرات در قوانین کنسولی و شرایط ویزا برای بسیاری از کشورهای دنیا نیز باعث می‌شود که نیاز به مراجعه به سفارت مکزیک در ممالک مختلف اهمیت داشته باشد.

وجود مرزهای گسترده با آمریکا و مهاجرت‌های غیرقانونی مستمر از مکزیک به آمریکا سبب شده که مقررات کنسولی مکزیک سخت، غیرقابل انعطاف، پیچیده و متغیر باشد. البته اتباع بسیاری از کشورهای دنیا برای ورود به مکزیک نیاز به اخذ ویزا ندارند. برای شهروندان آمریکایی و کانادایی، پاسپورت هم لازم نیست و با کارت شناسایی که نشان دهد تبعه آمریکا و یا کانادا هستند می‌توانند به مکزیک وارد شوند.

شهروندان اتحادیه اروپا و ژاپن، بدون ویزا و با پاسپورت می‌توانند بر اساس کشور متبوع بین ۹۰ تا ۱۸۰ روز در مکزیک بمانند.

شرایط اخذ ویزای مکزیک به قرار زیر است:

- ❖ تکمیل فرم درخواست (به زبان اسپانیایی و یا انگلیسی)
- ❖ شرح دلایل سفر همراه با قید مقصد و تاریخ سفر و دعوت‌نامه
- ❖ ضمانت و تعهد مالی از طرف کارفرما
- ❖ عکس و فتوکپی گذرنامه و شناسنامه
- ❖ بلیط رفت و برگشت

صدور روادید چهار هفته به طول خواهد انجامید. در صورت صدور روادید، پرداخت وجه با توجه به تعرفه الزامی است.

۵-۲. قوانین مالیاتی

ورود مکزیک به قراردادهای مالی و تجاری بین‌المللی در دهه اخیر سبب شده که سیستم مالیاتی این کشور با انعطاف بیشتری روبه‌رو شده و سرمایه‌گذاری خارجی در این کشور توسعه یابد. هدف اصلی این قراردادها که به‌طور عمده با کشورهای نظیر آمریکا، کانادا، اتحادیه اروپا، کشورهای آمریکای لاتین و بعضی از کشورهای آسیایی است که بیشترین مبادلات پولی و تجاری را با مکزیک دارند، کاهش مالیات مضاعف بر سرمایه و درآمد می‌باشد. مهم‌ترین مقررات مالیاتی مکزیک به قرار زیر است:

- ❖ مالیات شرکتها در مکزیک ۲۸ درصد است. اما سود سهامی که قبلاً مالیات بر درآمد آن پرداخت شده مشمول مالیات جدید نیست.
- ❖ مالیات بر درآمد برای سال ۲۰۰۸ برابر ۱۷ درصد از کل درآمد سالیانه می‌باشد.

❖ مالیات بر دارایی‌ها به میزان ۱/۲۵ درصد کل دارایی است. در سال ۲۰۰۸ بر اساس قانون جدید تخفیفهای مالیات بر دارایی برای بعضی از فعالیتهای در نظر گرفته شده است.

❖ مالیات بر ارزش افزوده (VAT) در مکزیک برابر ۱۵ درصد می‌باشد. بعضی از فعالیتهای مانند انتقال سهام، زمین، فروش کتاب و مجله و روزنامه و ارز و طلا، مالیات بر ارزش افزوده ندارد.

❖ امتیاز و کاهش مالیات برای بعضی از انواع سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی وجود دارد.

۲-۶. مراحل راه اندازی کسب و کار

شرح فعالیت برای راه اندازی کسب و کار در مکزیک، به قرار زیر می‌باشد:

مراحل راه‌اندازی کسب و کار در مکزیک

شماره مرحله	عنوان مرحله	مدت زمان لازم (روز)	هزینه‌های لازم (پزو مکزیکی)
اول	گرفتن امتیاز استفاده از نام شرکت از وزارت امور خارجه مکزیکی	۲	۶۴۰
دوم	امضای اسناد لازم برای ثبت شرکت قبل از اعلام عمومی و گرفتن شماره ثبت مالیاتی	۲	۹۰۰۰
سوم	ثبت شرکت در دفاتر رسمی ثبت کسب و کار	۱۷	۱۴۰۲
چهارم	ثبت شرکت در سازمان تأمین اجتماعی مکزیکی	۲-۵	بدون هزینه
پنجم	ثبت شرکت در سازمان مالیاتی محلی	۱	بدون هزینه
ششم	اعلام ایجاد واحد کسب و کار به دولت محلی	۱	بدون هزینه
هفتم	ثبت در بانک اطلاعات ملی کسب و کار	۱	۳۸۵ (متوسط بین ۱۰۰ تا ۶۷۰)
هشتم	ثبت در موسسه آمار و اطلاعات جغرافیایی ملی	۱	بدون هزینه

مأخذ: سایت کسب و کار بانک جهانی.

۳. عضویت در پیمانهای اقتصادی و نهادهای بین‌المللی

مکزیک با وجودی که از نظر اقتصادی جزو کشورهای در حال رشد به شمار می‌آید اما به دلیل نزدیکی با ایالات متحده آمریکا و کانادا و تجارت و بازرگانی با این دو کشور در پیمانهای مهم اقتصادی و تجاری عضویت دارد. مهمترین پیمانها به قرار زیر می‌باشند:

۳-۱. موافقت‌نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی^۱

موافقت‌نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی یک توافق سه جانبه بین آمریکا، کانادا و مکزیک می‌باشد که از سال ۱۹۹۴ اجرا می‌شود. این موافقت‌نامه دو ضمیمه در رابطه محیط زیست و کارگران با نامهای موافقت‌نامه‌های آمریکای شمالی برای همکاری‌های محیطی و موافقت‌نامه آمریکای شمالی برای همکاری در زمینه نیروی کار دارد.

۳-۲. همکاری اقتصادی آسیا و پاسیفیک^۲

انجمن همکاری اقتصادی آسیا و پاسیفیک از تعدادی از کشورهای حوزه اقیانوس آرام، با هدف همکاری‌های اقتصادی، تجاری و سرمایه‌گذاری تشکیل شده است. این انجمن در سال ۱۹۹۴ با پیشنهاد استرالیا و برای کاهش تعرفه بین کشورهای عضو تشکیل شد و جلسات آن سالانه برگزار می‌شود و از جمله اهداف آن کاهش تعرفه به کمتر از پنج درصد برای کشورهای عضو و تسری این کاهش برای کشورهای صنعتی تا سال ۲۰۱۰ و برای کشورهای جهان سوم تا سال ۲۰۲۰ است. این سازمان دارای یک شورای مشورتی کسب و کار است که از متخصصین کسب و کار کشورهای عضو تشکیل شده است. برخی از اعضای این سازمان که دارای ۲۱ عضو می‌باشد عبارت‌اند از: استرالیا، کانادا، چین، ژاپن، آمریکا، کره جنوبی، سنگاپور، مالزی، روسیه، پرو، شیلی، هنگ کنگ، فیلیپین و مکزیک.

۳-۳. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی^۳

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی یک سازمان بین‌المللی است که به‌طور عمده از

1. NAFTA

2. APEC

3. OECD

کشورهای صنعتی و ثروتمند دنیا تشکیل شده و شامل ۳۰ کشور است که ۲۷ کشور عضو آن از منظر صنعت و فناوری پیشرفته‌ترین کشورهای دنیا می‌باشند.

تعهدات این سازمان بسیار وسیع بوده و بخشهای اقتصادی، محیطی و اجتماعی را در برمی‌گیرد. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی در زمینه انتقال اطلاعات و آمارها، مقایسه پیشرفت و رکود کشورهای عضو و پیشنهادات برای توسعه در تمام زمینه‌ها فعالیت دارد. این سازمان ابتدا تنها از کشورهای اروپایی تشکیل شده بود که به تدریج بعضی از کشورهای پیشرفته غیر اروپایی نیز به عضویت آن درآمدند. فعالیتهای این سازمان بسیار فراتر از زمینه‌های اقتصادی است. انتشارات علمی، نشریات مرتبط با سیاست‌گذاری اقتصادی برای توسعه و جزوات آماری و روش‌شناسی این سازمان مورد استفاده بسیاری از کشورهای عضو و غیر عضو است.

۳-۴. سازمان تجارت جهانی^۱

سازمان تجارت جهانی یک سازمان بین‌المللی و چند ملیتی است که قوانین جهانی تجارت را تنظیم کرده و مرجع حل اختلاف اعضا به شمار می‌رود. اعضای این سازمان که هم‌اکنون بالغ بر ۱۵۰ کشور می‌باشد، کشورهایی هستند که موافقت‌نامه‌های این سازمان (حدود ۳۰ موافقت‌نامه) را امضا کرده‌اند.

اهداف این سازمان را می‌توان به طور خلاصه به شرح زیر برشمرد:

- ❖ ارتقای سطح زندگی
- ❖ تأمین اشتغال کامل کشورهای عضو
- ❖ توسعه تولید و تجارت
- ❖ دستیابی به اهداف توسعه پایدار
- ❖ حفظ محیط زیست
- ❖ افزایش سهم تجارت کشورهای در حال توسعه در رشد جهانی تجارت
- ❖ ارکان اصلی این سازمان به شرح زیر می‌باشد:

- ❖ شورای تجارت کالا
- ❖ شورای تجارت خدمات
- ❖ شورای تجارت حقوق مالکیت فکری
- ❖ کمیته تجارت و توسعه
- ❖ کمیته محدودیتهای تراز پرداخت
- ❖ کمیته بودجه، مالی و تشکیلاتی

۳-۵. بانک توسعه کشورهای آمریکایی^۱

بانک توسعه کشورهای آمریکایی در سال ۱۹۵۹ در واشنگتن تأسیس شد. هدف این بانک حمایت اقتصادی و اجتماعی برای توسعه کشورهای آمریکای لاتین و حوزه کارائیب و ایجاد همبستگی منطقه‌ای از طریق وام دادن به موسسات دولتی و ایالتی می‌باشد. این بانک چهار زبان رسمی دارد که شامل انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی و پرتغالی است. این بانک دارای ۴۷ عضو می‌باشد، که ۲۶ عضو آن شامل کشورهای آمریکای لاتین از جمله مکزیک، آرژانتین، باهاماس، شیلی، نیکاراگوئه، کلمبیا و غیره واجد شرایط دریافت وام و ۲۱ عضو آن شامل کشورهای اروپایی مانند انگلیس، آلمان، فرانسه و غیره و آمریکا، کانادا و ژاپن واجد شرایط دریافت وام نمی‌باشند.

۳-۶. بانک جهانی^۱

مکزیگ عضویت بانک جهانی و تمامی نهادهای زیرمجموعه آن نظیر جامعه توسعه بین‌المللی^۲، و غیره را دارا می‌باشد. بانک جهانی تأمین‌کننده منابع مالی و کمکهای فنی مورد نیاز به کشورهای در حال توسعه است و در سال ۲۰۰۸، ۱۸۵ عضو رسمی دارد. این بانک تاکنون به تقویت بیش از ۱۰۰ اقتصاد جهانی کمک کرده است. عضویت در صندوق بین‌المللی پول^۳، شرط عضویت در بانک جهانی است.

۳-۷. سازمان ملل متحد^۴

مکزیگ در سال ۱۹۴۵ به عضویت سازمان ملل متحد در آمد و در بسیاری از واحدهای این سازمان بین‌المللی حضور فعال دارد. علاوه بر سازمان ملل و موسسات وابسته به آن، مکزیگ در بسیاری از پیمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی تجاری، مالی، صنعتی و فرهنگی دیگر از جمله بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول و غیره نیز عضویت دارد که اسامی آنها در بخش سوم آورده شده است.

1. World Bank

2. IDA

3. IMF

4. United Nations

فصل دوم

محیط فرهنگی

نقش فرهنگ و آداب و رسوم جوامع در مبادلات بازرگانی و تجاری ملتها انکارناپذیر است. آشنایی با فرهنگ کشورها سبب می‌شود که روابط تجاری و اقتصادی بر مبنای صحیح پایه‌ریزی شده و از سوء تفاهات پیشگیری گردد. شناسایی شرایط فرهنگی به ویژه برای ملت‌هایی که سابقه تاریخی دارند اهمیت فراوان دارد. در این فصل ویژگی فرهنگی مردم مکزیک به ویژه در ارتباط با کسب و کار و تجارت بررسی می‌شود.

۱. ارکان فرهنگی و اجتماعی

در این قسمت برخی از مهم‌ترین ارکان فرهنگی مکزیک نظیر مذهب و زبان، الگوی زندگی و غیره معرفی می‌شود.

۱-۱. دین

برخلاف سایر کشورهای آمریکای لاتین، در مکزیک مذهب رسمی وجود ندارد و بر اساس قانون اساسی، آزادی مذهب برای تمام افراد وجود دارد؛ اما گروه‌های مذهبی از هر دین و مسلک که باشند، نمی‌توانند در سیاست دخالت نموده، اداره ایالتی را بر عهده داشته و یا سرمایه‌ای در کشور به نفع خود داشته باشند. تفکیک دین از سیاست امری الزامی است به نحوی که رئیس جمهور نمی‌تواند از میان مقامات مذهبی انتخاب شود. مقرر کشیشها، سمنارها و مایملک کلیسا می‌بایست تحت کنترل و نظارت دولت مرکزی و یا ایالتها باشد و رؤسای ایالتها، این دارایی‌ها را جزو اموال عمومی ایالت به‌شمار می‌آورند. نزدیک به ۹۵ درصد جمعیت مکزیک پیرو دین حضرت مسیح هستند که حدود ۸۹ درصد کاتولیک و شش درصد نیز پروتستان، ارتودکس و سایر فرقه‌های مسیحی هستند. پیروان دین یهود نیز یک درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند. طبق قانون اساسی، کشیشها باید مکزیک

باشند. آنها حق ندارند، حقوق اساسی کشور را در ملاقاتهای خصوصی و یا در جلسات عمومی مورد انتقاد قرار دهند. آنها نمی‌توانند رأی دهند و یا اتحادیه‌هایی برای اهداف سیاسی به وجود آورند. ملاقاتهای سیاسی نیز نباید در محلهای مذهبی صورت گیرد.

مذهب حاکم در مکزیک تابع کلیسای کاتولیک رم است. اما کلیسا براساس قانون اساسی ۱۹۱۷ تحت کنترل دولت است. مردم مکزیک هر چند که اکثراً کاتولیک هستند اما امور مذهبی محدود به کلیساها می‌باشد. شمار مسلمانان مکزیک بسیار محدود است و هیچگونه تشکیلات مذهبی ندارند.

۲-۱. زبان

زبان رسمی مردم مکزیک اسپانیایی است. حدود هشت درصد مردم به زبان محلی سرخ پوستان تکلم می‌کنند و بقیه به زبان اسپانیایی صحبت می‌نمایند. خط رایج این کشور لاتین است. با وجود رسمی بودن زبان اسپانیایی، بیش از ۱۰۰ نوع زبان بومی در مکزیک وجود داشته و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۳-۱. الگوی زندگی

مکزیک، مهد برخی از پیشرفته‌ترین تمدنهای جهان مانند اولمک، تولتکا، مایا، آزتک و تعدادی دیگر است. تمدن اولمک نخستین تمدنی بود که بیش از سه هزار سال در مناطق میان تاباسکو و وراکروز رونق داشت. فرهنگ آن امروزه به واسطه پیشرفتی که در علوم و کشاورزی داشته، فرهنگی شناخته شده است. این فرهنگها، کشت گونه‌های نباتی را که امروزه در برنامه غذای روزانه همگان حضور دارند مانند ذرت، لوبیا، چیلی (فلفل قرمز) و گوجه‌فرنگی، تکمیل نمودند.

فرهنگ مکزیک بسیار غنی بوده و از خالص‌ترین مظاهر هنرهای کلاسیک مانند موزیک کلاسیک و رقص گرفته تا تجارب زیباشناختی روزمره از قبیل هنر آشپزی و سنن گفتاری

را در برمی گیرد. در همان حال که خلاقیت‌های هنری ریشه دوانیده در آداب و رسوم اقوام سرخپوست وجود دارند، همزمان هنرهای جدید مانند سینما و عکاسی نیز توسعه یافته است، بی آنکه رگه بی‌پایان ادبی که همواره با روند تکامل تاریخی ملتها همراه بوده، به کنار نهاده شود.

کثرت پدیدآورندگان ابزارهای فرهنگی و روشهای متنوع آن، همراه با عواملی مانند استعداد فوق‌العاده و تنوع نهادهای فرهنگی مختص تشویق و اشاعه آن، فرهنگ مکزیکی را به صورت یکی از پویاترین فرهنگهای جهان در آورده است. مردم مکزیک به آداب و سنتهای فرهنگی خود بسیار پایبند می‌باشند و

انجام مراسم فرهنگی در این کشور فراوان یافت می‌شود. مردم مکزیک از لحاظ خصوصیات اجتماعی، مردمی خونگرم محسوب شده و پایبندی خاصی به روابط خانوادگی و تعلقات درون فAMILIاری دارند، به طوری که سنتهای خانوادگی در این کشور بسیار قوی می‌باشد.

جشنها، کارناوال و مراسم مذهبی و سنتی در مکزیک فراوان است و اغلب روزهای سال به نام یک واقعه یا برنامه ویژه نام‌گذاری شده و مراسمی برای آن واقعه اجرا می‌شود. یکی از بزرگ‌ترین جشنهای ملی مردم مکزیک با نام «روزهای مردگان» هر ساله به مدت سه روز (۳۱ اکتبر و اول و دوم نوامبر) برگزار می‌شود. این روز «جشن ملی» است زیرا با وجود نام و موضوع مراسم که به مردگان تعلق دارد تمامی مردم مکزیک شادمانه در آن شرکت می‌کنند.

به اعتقاد تاریخ دانان ریشه این مراسم به سه هزار سال پیش بر می‌گردد، وقتی که تمدنهای آزتک و مایا در این بخش از آمریکای لاتین وجود داشت و این یعنی دهها

قرن پیش از ورود اشغالگران اسپانیایی بود. اشغالگران هرچند در فرهنگ و سنن مردمان

مکزیک بسیار تاثیر گذاردند، اما فرهنگ اصیل مکزیک به شکل کامل نابود نشد و هنوز هم مراسم مختلفی نظیر مراسم روزهای مردگان بزرگ‌ترین جشن ملی مردم مکزیک است گرچه تاریخ برگزاری آن که در ماه آگوست بود به اوایل ماه نوامبر تغییر یافت تا با جشن مسیحی روز مقدسین همزمان گردد.

آنچه در این مراسم سه روزه توجه همه را جلب می کند نگاهی است که مردم مکزیک به مردگان و از این طریق به مسئله مرگ و زندگی دارند که به کلی متفاوت از نگاه انسان غربی (مسیحی) و نیز نگاه مسلمانان است. به عبارت دیگر در مکزیک مردم با الهام از سنت گذشتگان و نه تعلیمات حضرت مسیح،

مرگ را به کلی از زندگی جدا نمی‌دانند. درک اینکه چرا در این سه روز که مردم مکزیک از مردگان‌شان یاد می‌کنند این چنین شادمانه به خیابان می‌ریزند و می‌نوشند و می‌رقصند در این است که مردگان آنها مثل نزدیکان سفر رفته در این روزها به دیدار بازماندگان‌شان می‌آیند، با آنها می‌نوشند و می‌خورند و در پایان این دیدار شاد، برای یک سال دیگر به سفر می‌روند. در اعتقاد مکزیکی‌ها مردگان کم سن و سال (نوزادان و بچه‌ها) روز اول به دیدار خانواده‌شان می‌آیند. خانه والدین بچه از دست داده در این روز مملو از شکلات و اسباب‌بازی به شکل تابوت و جمجمه و اسکلت است تا میهمانان کوچک از دیدار یک روزه‌شان با والدین و برادر و خواهرشان لذت ببرند.

روز دوم کسانی که در تصادف اتومبیل کشته شده‌اند و یا در یک ماجرای جنایی به قتل رسیده‌اند به دیدار دوستان و خانواده می‌آیند. برای آنها هم غذایی که دوست می‌داشته‌اند آماده می‌کنند. مردگان دیگر روز سوم می‌آیند، روزی که گورستانهای سراسر مکزیک برای خوشامدگویی به آنها مملو از جمعیت می‌شود. شهرداریها در برگزاری روزهای مردگان سنگ تمام می‌گذارند و با ایجاد گورها و سنگ قبرهای مصنوعی و گل‌های فراوانی که روی

آنها گذاشته می‌شود میدان شهر را به صورت یک گورستان بزرگ تزئین می‌کنند. از این نوع مراسم و کارناوالها در مکزیک فراوان یافت می‌شود.

جوانان معمولاً به ازدواجهای خود پایبند بوده و تلاش می‌نمایند با افزایش رفت‌وآمدهای خانوادگی بنیان خانواده را تحکیم بخشند. هر چند این مهم نیز تحت تأثیر سایر فرهنگهای وارداتی قرار گرفته و نفوذ این نوع فرهنگها در روند آن به خوبی مشهود می‌باشد.

به دلیل استعمار اسپانیا، فرهنگ اروپایی در زندگی اجتماعی و حتی نوع گرایشهای مذهبی مردم تأثیر داشته است و فرهنگ این کشور آمیخته‌ای از فرهنگ سنتی - اروپایی است.

با توجه به همجواری مکزیک با آمریکا و گسترش دامنه نفوذ رسانه‌های گروهی، فرهنگ همسایه شمالی این کشور نیز رفته رفته در میان مردم به ویژه اقشار جوان نفوذ کرده است. تبلیغات رسانه‌های گروهی، فیلمها و موسیقی وارداتی در این کشور فراوان یافت می‌شود. این موضوع، یکی از مسائل فرهنگی و اجتماعی مکزیک به شمار می‌رود.

در مکزیک زنان از آزادی برخوردار بوده و در بیشتر فعالیتهای اجتماعی، هم‌دوش مردان به صورت گسترده‌ای مشارکت دارند. نقش زنان در تحکیم بنیانهای خانوادگی و حفظ سنتها و ارزشهای فرهنگی با اهمیت تلقی می‌گردد.

۴-۱. نهادهای اجتماعی و دینی

نهادهای اجتماعی و دینی را می‌توان با شناسایی احزاب و نهادهای مذهبی مکزیک به عنوان عناصر فرهنگی تأثیرگذار در جامعه این کشور بررسی نمود.

۱-۴-۱. نهادهای اجتماعی

مکزیک یک کشور چند حزبی است، بدین معنی که بیش از دو حزب سیاسی قدرتمند در مکزیک وجود دارد. مهم‌ترین احزاب ملی مکزیک عبارت‌اند از حزب اقدام ملی، حزب نهادین انقلابی و حزب انقلاب دموکراتیک.

حزب نهادین انقلابی از دهه ۱۹۳۰ تا سال ۲۰۰۰ قدرت را در دست داشت و در تمام سطوح با دولت یکی بود. این حزب تا اواخر دهه ۱۹۷۰ نظام انتخاباتی را بر احزاب دیگر بسته بود و پس از آن هم در اواخر دهه ۱۹۹۰ بر اثر جنبشهای اجتماعی و سیاسی متزلزل شد و در سال ۲۰۰۰ ائتلاف هشت حزب مخالف آن سبب شد که این حزب قدرت را واگذار کند. این حزب هنوز در سطوح محلی و ایالتی از قدرت قابل توجهی برخوردار است.

حزب اقدام ملی متمایل به راست (دموکرات مسیحی) بوده و حزب رئیس جمهور فعلی است و بر اساس انتخابات سال ۲۰۰۶ بیشترین سهم اعضا را در پارلمان دارد.

حزب انقلاب دموکراتیک که چپ‌گرا بوده و در سال ۲۰۰۶ رقیب اصلی حزب اقدام ملی بود. این حزب نیز نفوذ زیادی در کشور دارد. سایر احزاب مکزیک عبارت‌اند از حزب کارگر، حزب سبزها یا طرفداران محیط زیست مکزیک، حزب هم‌گرایان، حزب سوسیال دموکراتها، حزب اتحاد جدید و دهها حزب و گروه کوچک دیگر. غیر از این احزاب و جمعیتها که در سطوح ملی فعال هستند، گروههای سیاسی ویژه هر ایالت در مکزیک نیز وجود دارند.

۱-۴-۲. نهادهای مذهبی

طبق قانون اساسی مکزیک دین به طور کامل از سیاست جدا است و نهادهای مذهبی هیچ نقشی در سیاست ندارند.

با توجه به مذهب اکثریت که کاتولیک است عمده کلیساهای در مکزیک مربوط به کاتولیکها است اما پروتستانها و ارتودکسها نیز تعداد زیادی کلیسا دارند. یهودیان نیز عبادتگاههای خاص خود را دارند. کلیسای زوکالو و کلیسای بانوی (باکره) گوادالوپ مهمترین کلیسای کاتولیک هستند که مردم از نقاط مختلف برای عبادت و زیارت به آنها مراجعه می‌کنند. پیروان بودایی تبتی نیز در مکزیک دارای یک «خانه تبت» هستند که یکی از شش معبد بوداییان تبت و پیروان دالایی لاما در دنیا است.

در مکزیک مانند بقیه کشورهای آمریکای لاتین نمادهای مذهبی در زندگی روزمره مردم جایگاه ویژه دارد. تصاویر مذهبی مانند بانوی (باکره) گوادالوپ را در تمامی هتلهای رستورانها و حتی در تاکسی و ایستگاهها دیده می‌شود.

۱-۵. رسانه‌ها

رسانه‌ها در جامعه مکزیک نقش مهمی دارند. به نحوی که در قرن بیستم یک حزب توانست از طریق کنترل بخش مهمی از آنها، بیش از ۷۰ سال حکومت کند. گستردگی وسایل ارتباط جمعی که کلیه روستاها و شهرهای کشور را پوشش می‌دهد، از جمله ویژگیهای رسانه‌های مکزیک است که به نقش رسانه‌های گروهی و وسایل ارتباط جمعی در این کشور می‌افزاید. آزادی مطبوعات در مکزیک به وسیله قانون تامین شده و تا حد زیادی اجرا می‌شود.

۱-۵-۱. نشریات

در مکزیک بیش از ۳۵۰ روزنامه منتشر می‌شود که اکثر آنها روزنامه‌های صبح هستند. اغلب شهرهای بزرگ مکزیک حداقل دو روزنامه محلی دارند. در شهر میکوسیتی بیش از ۳۰ روزنامه منتشر می‌شود. مجلات ادواری نیز در تمامی زمینه‌های فرهنگی، علمی، خانوادگی و هنری در مکزیک منتشر می‌شود. اغلب نشریات به زبان اسپانیایی هستند. معروف‌ترین روزنامه‌های مکزیک عبارت‌اند از:

❖ اکسلسیور^۱، روزنامه صبح، مستقل و در سال ۱۹۱۷ تأسیس گردید. این روزنامه در ایالت فدرال منتشر می‌شود.

- ❖ روزنامه ال ناسیونال^۱، روزنامه صبح ال ناسیونال در سال ۱۹۲۶ تأسیس و در ایالت فدرال منتشر می‌شود. این روزنامه دارای امتیاز دولتی می‌باشد.
 - ❖ ال یونیورسال^۲، روزنامه صبح، مستقل و در سال ۱۹۱۶ تأسیس گردید. روزنامه فوق در ایالت فدرال P.F منتشر شده و دارای دیدگاه‌های میانه‌رو متمایل به چپ است.
 - ❖ لا پرنسا^۳، روزنامه لا پرنسا، صبحها در ایالت فدرال منتشر شده، در سال ۱۹۲۸ تأسیس و دیدگاه آن میانه‌رو است.
 - ❖ نوادادس^۴، این روزنامه مستقل بوده و صبحها منتشر می‌شود. نوادادس در سال ۱۹۳۶ بنیان‌گذاری شده است.
 - ❖ اونوماس اونو^۵، این روزنامه در سال ۱۹۷۷ تأسیس گردید و دارای عقاید چپ‌گرایانه می‌باشد.
 - ❖ ال سول د مکزیکو^۶ در دو نوبت صبح و بعدازظهر منتشر شده از افکار و عقاید چپ حمایت می‌نماید. این روزنامه در ایالت زورال منتشر و در سال ۱۹۶۵ تأسیس گردید.
 - ❖ علاوه بر روزنامه‌های فوق که همگی در ایالت فدرال منتشر می‌شوند، در سایر ایالت‌های مکزیک نیز روزنامه‌های معتبری انتشار می‌یابد.
- فهرست بعضی از نشریات ملی، محلی و اقتصادی- مالی دیگر به قرار زیر می‌باشند:

نام	زبان
EL HERALDO DE MEXICO	اسپانیایی
Esto	اسپانیایی
El Nacional	اسپانیایی
El Financiero	اسپانیایی

1. El Nacional
2. El Universal
3. La Prensa
4. Novedades
5. Unomasuno
6. El Sol De Mexico

Ovaciones	اسپانیایی
DIARIO DE MEXICO	اسپانیایی
EL ECONOMISTA.COM.MX	اسپانیایی (اقتصادی)
EL FINANCIERO	اسپانیایی (مالی)
Guadalajara Reporter	انگلیسی

۱-۵-۲. تلویزیون

در مکزیک بیش از ۲۳۶ ایستگاه تلویزیونی وجود دارد. علاوه بر این ایستگاه‌های تلویزیونی تعدادی ایستگاه پخش تکراری برنامه‌ها نیز وجود دارد. در مکزیک هشت کانال شبکه تلویزیونی، سرتاسری وجود دارد. در سال ۲۰۰۲ (Grupo Televisa) بزرگ‌ترین تلویزیون اسپانیایی زبان دنیا بوده است. کانالهای چهار، دو و پنج توسط کمپانی تلویسا اداره می‌شود. این کمپانی از سرمایه‌داران راستگرا تشکیل گردیده است.

کانال ۹،۷ و ۱۱ دولتی است که کانال ۹ تلویزیون یک کانال فرهنگی محسوب می‌گردد.

بر اساس آخرین آمار منتشره، در مکزیک ۱۱۸ ایستگاه تلویزیونی تجاری و هشت ایستگاه تلویزیونی فرهنگی وجود دارد که می‌توان از میان مهم‌ترین آنها به موارد ذیل اشاره کرد:

نام ایستگاه‌های تلویزیونی
Asesoramesto Y servicios Tecnicos Industrials
Instituto Mexicano de Televison
Tele Cadena Mexicanan
Televisia S.A.
Television Cultural de Mexico
Television de la Republica Mexicana
Xeipn-Tu
Instituto Politecnico Nacional

کانالهای تلویزیونی خارجی مانند CNN، FOX، CBS و سایر تلویزیونهای اسپانیایی یا فرانسه زبان در این کشور قابل دسترسی است.

۱-۵-۳. رادیو

پوشش رادیویی نیز در مکزیک وسیع است. بر طبق آمارها در سال ۲۰۰۳ تعداد ۸۵۰ ایستگاههای رادیویی (AM) و ۵۴۵ (FM) و تعداد ۱۵ ایستگاه با موج کوتاه در مکزیک وجود داشته است.

ایستگاههای رادیویی در این کشور در زمینههای مختلف فعال هستند که نام برخی از مهم‌ترین ایستگاههای آن در زیر آمده است:

نام ایستگاههای رادیویی
Instituto Mexicano de la Radio
Cadena Crystal Radio & T.V.
Organization Radiod Formula
Radio Cadena Nacional Sa
Representaciones Comerciales Intergrales
Sistema Radio Fonico Nacional
Sociedode Mexicana de Radio SA

۱-۵-۴. خبرگزاری‌ها

در مکزیک چهار خبرگزاری عمده داخلی وجود دارد که هر چهار خبرگزاری در ایالت فدرال واقع می‌باشند. این خبرگزاری‌ها عبارت‌اند از:

نام خبرگزاری‌ها
Notimex Mexican News Agency (Notimex Mexican News)
Agencia Mexicana De Informacion Ami
Noti-Accion
Notipress(Noticias De Prensa Mexicana Sa Decv)

علاوه بر خبرگزاری‌های داخلی، غالب خبرگزاری‌های خارجی نیز در مکزیک دفتر داشته و به فعالیت مشغول می‌باشند.

۱-۵-۵. اینترنت

مطابق آمار سال ۲۰۰۷، در مکزیک نزدیک به ۷/۶۲۹ میلیون میزبانی اینترنتی یک و نزدیک به ۲۲ میلیون کاربر اینترنتی در این کشور وجود داشته است. دامنه اینترنتی مکزیک .mx می‌باشد.

۱-۶. عاداتهای خرید و مصرف

با وجود نیمه سنتی بودن جامعه مکزیک به ویژه در شهرهای کوچک و مناطق روستایی اما به دلیل نزدیکی اقتصادی و تجاری با آمریکا، فرهنگ غربی به شدت در این کشور رواج دارد.

فرهنگ مصرف‌کننده در مکزیک همراه با تحولات مربوط به افزایش و تنوع کالاها، به شدت رواج دارد. در مناطق روستایی و شهرهای کوچک هنوز هم گاهی پوشیدن لباسهای ملی مکزیک به ویژه در مراسم خاص رایج است اما اغلب افراد گرایش به لباسهای مدل آمریکایی و اصطلاحاً غربی دارند. با توجه به فقر بخش قابل توجهی از مردم مکزیک و فرهنگ حراج که در جامعه آمریکایی و اروپایی به شدت رواج دارد، علاقه به خرید اجناس حراجی در مکزیک بسیار زیاد است و غالب افراد در زمانهای ویژه حراج اجناسی را خرید می‌کنند که ممکن است بدون استفاده باشد.

به‌طور کلی می‌توان گفت که فرهنگ خرید مردم مکزیک به دلیل نزدیکی با آمریکا بسیار مصرفی است و به شدت تحت تأثیر صادرات به آمریکا و واردات از آمریکا قرار دارد.

۱-۷. تعطیلات رسمی

سال تقویمی مکزیک سال میلادی است و اول ژانویه آغاز سال نو است. تعطیلات رسمی مکزیک شامل تعطیلات مذهبی، ملی و محلی است.

تعداد روزهای جشن ملی یا مذهبی و کارناوالهای مختلف در مکزیک فراوان است. به علاوه روزهای انتخابات در ایالات مختلف اغلب تعطیل است. مهم‌ترین تعطیلات رسمی ملی در

مکزیک به قرار زیر است:

مناسبت	تاریخ
سال نو میلادی	اول ژانویه
روز سوم شاه (تعطیلات مذهبی)	پنجم ژانویه
روز شکرگزاری	دوم فوریه
روز قانون اساسی (متغیر است و اولین دوشنبه ماه فوریه می‌باشد)	پنجم فوریه
روز پرچم	۲۴ فوریه
تولد بنینو جورز	۲۱ مارچ
عید پاک (متغیر است و اگر روز یکشنبه نباشد اولین یکشنبه بعد از آن تعطیل می‌باشد)	۲۳ مارچ
روز کودک	۳۰ آوریل
روز کارگر	اول می
روز جنگ پابلو	پنجم می
روز استقلال	۱۶ سپتامبر
روز کلمبوس (روز آمریکا)	۱۲ اکتبر
روز انقلاب	۲۰ نوامبر
کریسمس	۲۵ دسامبر

۲. فرهنگ مذاکره

برای برقراری مناسبات تجاری با کشورهای مختلف بایستی علاوه بر شناسایی فرهنگ عمومی و عادات و رسوم آنها، با فرهنگ تجاری و کسب و کار آنان نیز آشنا شد.

هرچند امروزه فرهنگ کسب و کار در بسیاری از کشورهای دنیا مشترک بوده و شباهتهای فراوانی دارد، اما گاهی اوقات ناآشنایی با ویژگی‌هایی هرچند کوچک سبب عدم موفقیت می‌شود. به همین دلیل فرهنگ مذاکره، به ویژه در بعد تجاری آن، با مردم مکزیک در این قسمت مورد بررسی بیشتر قرار می‌گیرد.

۱-۲. دیدگاه کلی نسبت به ایران و ایرانی

اطلاعات زیادی از تعداد ایرانیان مقیم مکزیک در دست نیست. آنچه مسلم است این افراد بسیار محدود هستند و اغلب به دلیل ازدواج با شهروندان مکزیکی مقیم این کشور شده‌اند. بسیاری از ایرانیان نیز بنا بر ضرورت‌های دیگر مثل اشتغال در شرکت‌ها یا آژانس‌های بین‌المللی به‌طور موقت ساکن مکزیک می‌باشند. به دلیل کم بودن ایرانیان در این کشور و محدود بودن ارتباط مردمی و توریستی نظر مردم مکزیک نسبت به ایرانیان با ناآشنایی همراه است.

تعداد ایرانیانی که از آمریکا یا کانادا با مقاصد توریستی به مکزیک سفر می‌کنند زیاد است. اما اغلب این افراد با گذرنامه‌های آمریکایی یا کانادایی به این کشور سفر می‌کنند. بنابراین همان‌گونه که اشاره شد، جامعه مکزیک نسبت به ایرانیان شناخت زیادی ندارد.

۲-۲. آداب مذاکره

بعضی از ویژگی‌های ملاقات‌های تجاری در مکزیک به شرح زیر است:

- ❖ مانند بسیاری از کشورهای در حال رشد، ملاقات‌های تجاری در مکزیک اغلب کمتر از سایر کشورهای غربی رسمی هستند و تأکید بر دوستانه بودن ملاقات‌ها از رسمی بودن آن بیشتر است.
- ❖ مردان مکزیکی در تماس‌های تجاری بسیار گرم و دوستانه رفتار کرده و با دست دادن و گرفتن دست و بازو و زدن به شانه مخاطب تماس برقرار می‌کنند. کنار کشیدن از این تماس‌ها توهین محسوب می‌شود.
- ❖ مکزیک‌ها در برقراری تماس چشمی با مخاطب در طول جلسات خودداری می‌کنند، این موضوع به معنای اهمیت ندادن به موضوع نیست.
- ❖ هنگام حضور در مذاکرات، دست دادن لازم است اما مردان مکزیکی برای دست دادن به زنان پیشقدم نمی‌شوند.
- ❖ پوشیدن لباس‌های جین یا اسپورت در ملاقات‌های رسمی جایز نیست.
- ❖ استفاده از نام کوچک در ملاقات‌های تجاری مناسب نیست و بهتر است از نام فامیل استفاده کرد.
- ❖ استفاده از عناوین علمی و حرفه‌ای در مکالمات رایج است.
- ❖ استفاده از کارت تجاری بسیار مرسوم است.

- ❖ نهادهای تجاری بیش از شام مرسوم است و برای ایجاد رابطه تجاری اهمیت دارد و معمولاً از دو تا سه بعداز ظهر شروع می‌شود. صبحانه‌های تجاری نیز در مکزیک مرسوم بوده و از ساعت هشت تا ۹ صبح شروع می‌شود.
- ❖ غالباً در حین گفت‌گوهای تجاری، سایر مسائل و موضوعات غیر تجاری مطرح و بحث می‌شود که در این صورت مذاکره کننده باید صبور باشد.
- ❖ موضوعات مناسب برای صحبت‌های اولیه، شامل فرهنگ، تاریخ و هنر در مکزیک می‌باشد و هرگز نبایستی از فقر، زلزله، جرم و جنایت و یا مشکلات کشور صحبت نمود.
- ❖ دادن هدیه‌های بزرگ زیاد مرسوم نیست، هدیه‌های کوچک (و در صورت امکان با لوگوی کمپانی) مناسب‌تر است.
- ❖ نیاز زیادی به هدیه دادن در مهمانی‌های رسمی وجود ندارد اما انجام آن پسندیده است. هدیه بهتر است شکلات، گل یا صنایع دستی کشور مبدأ باشد.

۲-۳. تحلیل حرکات

حرکات و رفتار مردم مکزیک شبیه کشورهای آمریکای لاتین است. مهم‌ترین ویژگی‌های رفتاری خاص این کشور به قرار زیر است:

- ❖ زنان هنگام رسیدن به دوستان خود گونه‌های یکدیگر را می‌بوسند.
- ❖ مکزیکی‌ها معمولاً با صداهایی مانند (پیست – پیست) توجه مخاطب را در مکانهای عمومی جلب می‌کنند و این کار به معنای توهین نیست.
- ❖ با قلم قرمز نبایستی نام افراد را نوشت.
- ❖ گل زرد نشان دهنده مرگ، گل قرمز نشان دهنده دوست داشتن و گل سفید به معنای ترک کردن است.
- ❖ ایستادن با دستهای آویزان در دو طرف به معنای بی‌قراری است و گذاردن دستها در جیب نیز بی‌ادبی محسوب می‌شود.
- ❖ فاصله گرفتن از مخاطب، هنگام صحبت کردن غیردوستانه تلقی می‌شود.

فصل سوم

محیط اقتصادی

محیط اقتصادی مکزیک با توجه به مرز مشترک طولانی با آمریکا و قراردادهای تجاری گوناگون آن برای سرمایه‌گذاران خارجی و بازرگانان اهمیت دارد. در این بخش ویژگی‌های اقتصادی این کشور بررسی می‌شود.

۱. سیستم اقتصادی و نقش دولت

ساختار اقتصاد «ایالات متحده مکزیک» با نظام جمهوری فدرال، جمعیتی بالغ بر ۱۰۷ میلیون نفر و دارای مرز مشترک بیش از ۳۱۴۰ کیلومتر با آمریکا (به‌عنوان بزرگ‌ترین مرز خاکی جهان و محل تردد روزانه بین ۱/۱ تا ۱/۵ میلیون نفر) بر اساس اقتصاد بازار آزاد طراحی گردیده و تلفیقی از روشهای روزآمد و سنتی در بخشهای مختلف صنعتی، تجاری و کشاورزی می‌باشد که اغلب از سوی بخش خصوصی اداره می‌گردد. اقتصاد مکزیک دوازدهمین اقتصاد بزرگ دنیا و دارای بیشترین درآمد سرانه در آمریکای لاتین می‌باشد.

از اولویتهای اصلی اعلام شده دولت فعلی مکزیک به ریاست آقای فیلیپه کالدرون رئیس جمهور این کشور که از دسامبر سال ۲۰۰۶ برای مدت شش سال آغاز به کار کرده است، مبارزه با فقر و ایجاد اشتغال می‌باشد. دولت فعلی در ادامه سیاستهای اصلاحاتی دولت قبلی در خصوص استحکام بخشیدن به زیر ساختهای اقتصادی، مدرنیزه کردن سیستم مالیاتی، اصلاح قانون کار و ایجاد زمینه برای سرمایه‌گذاری خصوصی به ویژه در بخش انرژی (که ملی می‌باشد) به تلاش خود برای کسب حمایت نمایندگان کنگره ادامه می‌دهد. از سوی دیگر دولت کالدرون برای نیل به اهداف تعیین شده در برنامه ملی توسعه اقتصادی که برای دوره شش ساله ریاست جمهوری نامبرده طراحی گردیده، به شدت نیازمند منابع و سرمایه بخش خصوصی داخلی و خارجی بوده، لذا انجام اصلاحات لازم برای هموار کردن مسیر جهت فعالیت شرکتهای

خصوصی به ویژه در بخش انرژی، امری حیاتی برای توفیق نامبرده تلقی می‌گردد. بر اساس برنامه مورد اشاره، طی دوره مذکور، میزان سرمایه‌گذاری مورد نظر در بخشهای مختلف به شرح زیر ارائه شده است:

❖ بزرگراه‌ها، راه آهن، بنادر و فرودگاه

سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و دولتی برای احداث و مرمت بزرگراه‌ها، گسترش شبکه ریلی، توسعه بنادر و احداث فرودگاه جدید و توسعه فرودگاه‌های قدیمی که بخش شایان توجهی از آن از منابع بخش خصوصی تأمین خواهد شد.

❖ مخابرات

در بخش مخابرات برای افزایش تلفن ثابت و همراه و کاربران اینترنت برنامه‌ریزی شده که بیش از ۹۵ درصد از سرمایه‌گذاری‌ها برای گسترش این بخش توسط بخش خصوصی انجام می‌شود.

❖ آب و فاضلاب و پروژه‌های آبیاری

برای سرمایه‌گذاری در بخش آب و فاضلاب و همچنین توسعه سیستم آبیاری و آبخیزداری و مبارزه با سیل با مشارکت بخش خصوصی به میزان بیش از ۲۶ درصد برنامه‌ریزی شده است.

❖ برق، نفت، گاز، پالایشگاه و پتروشیمی

برای تولید برق، گسترش صنعت نفت و گاز، پالایشگاه و پتروشیمی نیز برنامه‌های وسیعی تدارک دیده شده است. هرچند سرمایه‌گذاری در کلیه بخشهای انرژی کاملاً در انحصار دولت است و در برنامه شش ساله همه سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش از طرف دولت در نظر گرفته شده ولی دولت مصمم به انجام خصوصی سازی و واگذاری اجرای بخش اعظم پروژه‌ها به بخش خصوصی می‌باشد.

ظرف یک دهه اخیر، تولید ناخالص داخلی و حجم مبادلات تجاری مکزیک از هنگام الحاق به پیمان تجارت آزاد آمریکای شمالی بین کانادا، آمریکا و مکزیک (نفتا، در سال ۱۹۹۴)

همواره شاهد سیر صعودی بوده که این امر به‌طور عمده مرهون روند لغو تدریجی تعرفه‌ها با دو هم پیمان دیگر (آمریکا و کانادا) بوده است. لذا از زمان اجرای پیمان نفتا، این کشور با پشت سرگذاشتن ژاپن، به دومین تأمین‌کننده بازار آمریکا (پس از کانادا) تبدیل شد که البته از سه سال قبل با پیشی گرفتن چین به جایگاه سوم تنزل یافته است.

تجارت خارجی مکزیک متأثر از انعقاد موافقت‌نامه‌های تجارت آزاد با کشورهای شیلی، بولیوی، اروگوئه، کلمبیا، السالوادور، کاستاریکا، هندوراس، گواتمالا، نیکاراگوا، کانادا، آمریکا، ایسلند، سوئیس، لیختن اشتاین، نروژ، ژاپن، رژیم‌اشغالگر قدس و ۲۷ کشور اتحادیه اروپا شاهد تحولات چشم‌گیری بوده، به نحوی که ۹۰ درصد تجارت خارجی این کشور در چهارچوب همین موافقت‌نامه‌ها صورت می‌پذیرد.

۱-۱. بخش کشاورزی

در مکزیک نزدیک به ۲۴/۵ میلیون هکتار زمین کشاورزی وجود دارد که ۶/۳ میلیون هکتار آن به کشت آبی اختصاص دارد. در بخش کشاورزی، مکزیک به دنبال دستیابی به خودکفایی در تأمین مواد غذایی و تأمین استانداردهای زندگی مناسب برای کارگران روستایی است. همچنین مدرنیزه نمودن این بخش جزو اهداف دولت بوده و تمرکز اصلی را نیز بر افزایش تولید و بهره‌وری قرار داده است. به منظور دستیابی به این هدف دولت کمک‌های خود را در جهت تقویت سازمانهای تولیدکننده، رشد و توسعه کشاورزی، جنگل‌داری و فعالیتهای کشاورزی - صنعتی سودمند و در راستای تمرکززدایی به‌کار بسته است. اصلاح قانون اساسی در زمینه اجاره‌داری زمین که تحت سیستم اجیدو^۱ عمل می‌نمود نیز در این سیاست از اهمیت خاص خود برخوردار است. بخش کشاورزی به علت کوچک بودن زمینها و عدم بهره‌برداری صحیح و ازدیاد جمعیت روستاییان که به نحو غیرعقلایی از زمین بهره‌برداری می‌کنند، دارای مشکلات زیادی است. محصولات عمده کشاورزی مکزیک عبارت‌اند از: ذرت، گندم، برنج و حبوبات که بیشتر مصرف داخلی داشته و پنبه، قهوه، میوه و سبزیجات که بیشتر جنبه صادراتی دارد. ۱۸ درصد از نیروی کار مکزیک در بخش کشاورزی به کار اشتغال دارند در حالی که سهم کشاورزی در تولید ناخالص داخلی تنها ۳/۹ درصد است.

کشاورزی مکزیک تلفیقی از روشهای مدرن و سنتی است و بر اساس برنامه‌ریزی

کشاورزی در دهه‌های گذشته برای افزایش محصولات کشاورزی مزارع کوچک دولتی در یکدیگر ادغام و واحدهای بزرگ زراعی ایجاد شد که سبب رشد تولیدات کشاورزی گردید. اما سهم کشاورزی در تولید ناخالص داخلی این کشور در یکی دو دهه گذشته پیوسته در حال کاهش بوده است. با وجودی که غلات جزو غذای

اصلی مردم مکزیک محسوب می‌شود اما مزیت کشاورزی این کشور در محصولات باغی، میوه‌های گرمسیری و سبزیجات است. در نتیجه مدرن‌سازی وسایل کشاورزی و بهبود روشهای کشت، تولید نیشکر این کشور افزایش یافته است.

۲-۱. بخش صنعت و معدن

مکزیک علاوه بر آن که مهمترین صادرکننده و استخراج کننده نفت در آمریکای لاتین می‌باشد، از لحاظ سایر معادن نیز غنی و بیش از چهل ماده معدنی تولید می‌کند و در بسیاری از مواد از تولیدکنندگان عمده به شمار می‌رود. این مواد عبارت‌اند از: نقره، سلسیت، فلوریت، جیوه، آنتیموان، کادمیوم، منگنز، طلا، آهن، مس، سرب، روی، جیوه، ذغال سنگ، سلفر و روی. این کشور بزرگترین تولید کننده جهانی نقره می‌باشد. معادن به ویژه نفت و انرژی در مکزیک بر اساس قانون اساسی جزو سرمایه ملی بوده و در اختیار دولت هستند و بخش خصوصی قادر به سرمایه‌گذاری در این زمینه نمی‌باشد. با توجه به این قانون دولت با کمبود سرمایه برای گسترش معادن روبه‌رو است.

بخش صنعت در مکزیک در طول دو دهه گذشته بیشترین نفع را از آزادی تجارت داشته است. میزان رشد تولیدات صنعتی ۱/۲ درصد سالیانه رشد دارد و سهم صنعت در تولید ناخالص داخلی مکزیک ۲۶/۳ درصد است در حالی که ۲۴ درصد از نیروی کار در این کشور در بخش صنعت شاغل می‌باشند. مهمترین صنایع کشور مکزیک عبارت‌اند از صنعت خودرو، مواد غذایی، پوشاک و نساجی، آهن و فولاد، نفت و انرژی، شیمیایی و صنایع معدنی و غیره است.

۱-۲-۱. خودرو و قطعات

یکی از بخشهای مهم صنعتی در مکزیک صنایع خودرو و قطعات این کشور است. صنعت خودرو در مکزیک متفاوت از سایر کشورهای آمریکای لاتین و کشورهای در حال توسعه است. زیرا صنایع خودرو مکزیک صرفاً مونتاژ نیستند و اجزای پیچیده و فنی خودرو نیز در مکزیک تولید و در فعالیتهای تحقیق و توسعه آنها نیز شرکت دارند. سه غول ماشین آلات دنیای غرب یعنی جنرال موتورز، فورد و کرایسلر از سال ۱۹۳۰ در مکزیک حضور داشته‌اند. از سال ۱۹۶۰ نیز فولکس واگن و نیسان و بعد از آن تویوتا، هوندا، بی‌ام‌و و مرسدس بنز به آنها پیوسته‌اند. برای تأمین نیازمندی‌های قطعات آمریکای شمالی، بسیاری از قطعه‌سازان کشورهای اروپایی و آسیایی نیز در این کشور سرمایه‌گذاری کرده‌اند. تنها در شهر پابلو بیش از ۷۰ کارخانه قطعه‌سازی خودرو متمرکز شده است.

صنعت خودرو ملی مکزیک نیز سهمی هرچند اندک داشته و به ساختن اتوبوس و کامیون در ۵۰ سال گذشته ادامه داده و در سالهای اخیر نیز خودروی مسابقه تولید کرده است.

۱-۲-۲. صنایع غذایی

صنایع مواد غذایی مکزیک نیز از جمله صنایع مطرح در این کشور می‌باشد. سبزیجات کنسرو شده، ماهی کنسرو، انواع غذاهای آماده و آشامیدنی‌ها از جمله صنایع غذایی این کشور به شمار می‌آیند. کارخانه‌های مختلف خارجی در این زمینه در مکزیک فعال می‌باشند و دومین کارخانه بزرگ کوکاکولا و بزرگترین تولیدکنندگان آرد ذرت و نان ذرت در مکزیک قرار دارند. هشت درصد از واردات مواد غذایی آمریکا از مکزیک تأمین می‌شود.

۱-۲-۳. صنایع الکترونیک

صنعت الکترونیک در مکزیک در سالهای اخیر رشد قابل ملاحظه‌ای داشته است. در سال ۲۰۰۶ صادرات این صنایع با رشدی نزدیک به ۲۰ درصد روبه‌رو بوده است. مهمترین صنایع الکترونیک شامل ابزار وابسته به فناوری اطلاعات و ضبط و ویدئو و تلویزیون می‌باشند.

مکزیک دارای دو مرکز بزرگ صنایع الکترونیک در ایالت‌های باجا کالیفرنیا و گوآدالاجارا می‌باشد. اجزای اصلی قطعات این صنعت بدون هرگونه گمرکی از آمریکا وارد می‌شود

و با توجه به کم بودن هزینه حمل و نقل و صفر بودن تعرفه براساس پیمان نفتا این صنعت از رشد مناسبی برخوردار شده است.

۱-۲-۴. صنایع نساجی و پوشاک

صنعت نساجی و پوشاک در مکزیک سابقه بسیار طولانی داشته و اولین کارخانه‌های نساجی مکزیک قدمتی بیش از ۱۷۰ سال دارد. اما با وجود تولید پارچه و منسوجات، به دلیل گسترش صنعت پوشاک، مکزیک وارد کننده پارچه می‌باشد. در سالهای اخیر تمایل کارخانه‌های تولید پوشاک در

مکزیک به پارچه‌های خارجی سبب شده که صنعت نساجی مکزیک رکود داشته باشد. صنعت پوشاک مکزیک در دهه گذشته از بازارهای همسایگان شمالی خود سود می‌برد، اما در سالهای اخیر چین توانسته بخشی از بازارهای پوشاک آمریکا و کانادا را به خود اختصاص دهد و این امر سبب کاهش صادرات پوشاک مکزیک به این کشورها شده است. مدرن شدن صنعت و ماشین‌آلات جدید از جمله نیازمندی‌های این صنعت در مکزیک است.

۱-۲-۵. صنایع آهن و فولاد

صنایع فولاد و آهن مکزیک از جمله صنایع مهم این کشور به شمار آمده و بخشی از صادرات این کشور را تشکیل می‌دهد. این صنعت از رشد سالانه ۱۲ درصد در سال ۲۰۰۷ برخوردار بوده و برنامه آتی دولت در جهت افزایش تولید فولاد تا دو برابر فعلی (در سال ۲۰۰۷ برابر ۲۵/۵ میلیون تن سالانه بوده است) در سال ۲۰۲۰ می‌باشد. افزایش تولید فولاد سبب ایجاد ۳۰۰۰۰ شغل جدید در صنعت این کشور خواهد شد و گسترش این صنعت با توجه به نیاز موجود جهانی برنامه‌ریزی می‌شود.

۱-۲-۶. انرژی

مکزیک، مقام دوازدهم جهانی از حیث ذخایر تثبیت شده نفت (۱۳/۳ میلیارد بشکه)

را داراست و سی و ششمین کشور جهان از حیث دارا بودن ذخایر گازی (۴۳۴/۱ میلیارد فوت مکعب) نیز می‌باشد. علاوه بر آن در سال ۲۰۰۷ ششمین کشور تولید کننده نفت دنیا نیز بوده است. میزان نفت تولیدی مکزیک در سال ۲۰۰۵ روزانه ۳/۷۸ میلیون بشکه و تولید گاز ۴۱/۳۷ میلیارد متر مکعب سالانه بوده است. میزان صادرات نفت مکزیک ۲/۲۷ میلیون بشکه روزانه و صادرات گاز ۲۸۳ میلیون متر مکعب بوده است.

تولید انرژی در کشور مکزیک در مالکیت کمپانی‌های ملی است، کمیسیون الکتریسیته فدرال^۱ مربوط به الکتریسیته و شرکت نفت مکزیک^۲ امور مربوط به نفت گاز را به‌عهده دارند. CFE برنامه‌های تولید و توزیع برق و ژنراتورها در تمام کشور به استثنای چند ایالت از جمله ایالت فدرال را به‌عهده دارد. برق مکزیک به‌طور عمده از نیروگاه‌های ترموالکتریک تأمین می‌شود هر چند تعدادی نیروگاه آبی، بادی و ژنراتورهای هسته‌ای نیز برق مورد نیاز را تأمین می‌کنند.

pemex نیز مسئولیت اکتشاف، استخراج، حمل و نقل و صادرات نفت خام و گاز طبیعی و پالایش و توزیع مواد نفتی را به‌عهده دارد. این کمپانی بزرگ‌ترین شرکت نفتی آمریکای لاتین و نهمین شرکت نفتی دنیا است.

۳-۱. بخش خدمات

بخش خدمات نزدیک به ۷۰ درصد GDP و ۵۸ درصد نیروی کار مکزیک

1. CFE= Federal Commission of Electricity

2. Petróleos Mexicanos=pemex

را در اختیار دارد. این بخش شامل حمل و نقل، بازرگانی، رستوران و هتلداری، آموزش و بهداشت و مدیریت عمومی، سیستم مالی، دفاع و غیره می‌باشد. بخش خدمات برزیل از نظر مالی قوی‌ترین بخش در آمریکای لاتین است.

۱-۳-۱. توریسم

یکی از مهمترین صنایع مکزیک توریسم است که چهارمین منبع تأمین‌کننده درآمد کشور است. مکزیک با ۲۰ میلیون توریست خارجی سالانه هشتمین کشور دنیا از نظر تعداد توریست است.

این صنعت عامل ایجاد اشتغال، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و توسعه اقتصادی مکزیک در طول سه دهه گذشته بوده است. مکزیک مهم‌ترین کشور جاذب توریست در آمریکای لاتین می‌باشد و بر اساس گزارش بانک توسعه کشورهای آمریکایی، ۳۰ درصد درآمد توریستی منطقه را جذب کرده است.

در طول ۲۰ سال گذشته صنعت توریسم (داخلی و خارجی) هشت درصد GDP و نزدیک به شش درصد اشتغال را به خود اختصاص داده است. توریسم در مکزیک به شدت وابسته به کشورهای آمریکا و کانادا است و به همین جهت نوسانات اقتصادی در این کشورها بر صنعت توریسم مکزیک تأثیرگذار است.

مرزهای ساحلی وسیع به همراه سابقه تاریخی بسیار زیاد و فرهنگ کهن مکزیک از جمله عوامل تأثیرگذار در صنعت توریسم این کشور می‌باشند.

۲. ویژگیهای جمعیتی

بر اساس آخرین برآوردها در سال ۲۰۰۷ جمعیت مکزیک برابر ۱۰۸۷۰۰۸۹۱ نفر می‌باشد. تراکم جمعیت در این کشور برابر ۵۵ نفر در هر کیلومتر مربع بوده و نزدیک به ۷۵ درصد شهرنشین هستند. شهر مکزیکوسیتی بزرگ پایتخت مکزیک یکی از پرجمعیت‌ترین شهرهای جهان می‌باشد.

پارهای از ویژگیهای جمعیتی مکزیک به قرار زیر هستند:

- ❖ هرم سنی: جمعیت ۱۴-۰ سال در کشور مکزیک، نزدیک به ۳۳ میلیون نفر (۳۰/۱ درصد) است. جمعیت ۶۴-۱۵ سال، حدود ۶۴ درصد کل جمعیت را تشکیل داده و نزدیک به ۵/۹ درصد جمعیت، ۶۵ ساله و بالاتر هستند. جوان بودن جمعیت مکزیک از جمله ویژگیهای آن است.
- ❖ میانه سنی: متوسط سن در مکزیک ۲۵/۶ سال است که این شاخص نزد مردان ۲۴/۶ و نزد زنان ۲۶/۶ می باشد.
- ❖ نرخ رشد جمعیت: ۱/۱۵۳ درصد
- ❖ میزان مولید خام: ۲۰/۳۶ تولد به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت
- ❖ نرخ فوت: ۴/۷۶ وفات به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت
- ❖ نسبت جنسی: ۹۶ مرد به ۱۰۰ زن
- ❖ مرگ و میر نوزادان: ۱۹/۶۳ فوت در ازای هر ۱۰۰۰ تولد زنده
- ❖ امید به زندگی: ۷۵/۶۳ سال. این شاخص برای مردان برابر ۷۲/۸۴ و برای زنان ۷۸/۵۶ می باشد.
- ❖ نرخ باروری کلی: ۲/۳۹ مولید برای هر زن
- ❖ آلودگی به ویروس HIV: ۳ درصد
- ❖ نرخ باسوادی در کل جمعیت بالای ۱۵ سال: ۹۱ درصد
- ❖ نرخ باسوادی در مردان بالای ۱۵ سال: ۹۲/۴ درصد
- ❖ نرخ باسوادی در زنان بالای ۱۵ سال: ۸۹/۶ درصد
- ❖ نرخ خالص مهاجرت در هر هزار نفر: ۴/۰۸-

۳. تولید ناخالص داخلی (GDP)

در سال ۲۰۰۷ تولید ناخالص داخلی مکزیک برابر ۸۹۳/۴ میلیارد دلار بوده که با رشدی معادل ۱۰ درصد سالانه در فاصله سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ افزایش یافته است. با این حجم میزان تولید ناخالص داخلی مکزیک مقام پانزدهم در تولید ناخالص داخلی را داشته است. ۲۶/۳ درصد از تولید ناخالص مربوط به بخش صنعت ۶۳/۹ درصد مربوط به خدمات و تنها ۳/۹ درصد مربوط به کشاورزی بوده است. بخش کشاورزی مکزیک ۱۸ درصد نیروی کار را به خود اختصاص داده است.

سهم کشاورزی در تولید ناخالص داخلی در حال کاهش می‌باشد. سهم صنعت نیز روند نزولی داشته و در عوض سهم بخش خدمات در حال افزایش می‌باشد. توریسم، بیشترین سهم در بخش خدمات را به خود اختصاص می‌دهند.

جدول شماره ۱ تولید ناخالص داخلی و جدول شماره ۲ سهم بخشهای مختلف اقتصادی در تولید ناخالص داخلی را در سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ نشان می‌دهد.

جدول ۱: تولید ناخالص داخلی مکزیک طی سالهای ۲۰۰۳-۲۰۰۷ (میلیارد دلار)

شرح	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
تولید ناخالص داخلی	۶۳۸/۷	۶۸۳/۵	۷۶۷/۷	۸۴۰/۰	۸۹۳/۴
تولید ناخالص داخلی براساس برابری قدرت خرید	۱۰۳۶/۲	۱۱۰۸/۵	۱۱۷۳/۹	۱۲۶۹/۲	۱۳۴۶/۰

جدول ۲: سهم بخشهای اقتصادی در تولید ناخالص داخلی مکزیک (درصد)

بخشها	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
کشاورزی	۴	۴	۳/۸	۳/۹	۳/۹
صنعت	۲۶/۴	۲۷/۲	۲۵/۹	۲۶/۷	۲۶/۳
خدمات	۶۹/۶	۶۸/۹	۷۰/۲	۶۹/۴	۶۹/۳

۴. شاخصهای مهم اقتصادی

در سال ۲۰۰۶ مکزیک به عنوان سیزدهمین قطب اقتصادی جهان معرفی شده است. در این بخش برخی از شاخصهای مهم اقتصادی این کشور معرفی و روند آن بررسی می‌شود.

۴-۱. درآمد سرانه

تولید ناخالص داخلی سرانه مکزیک در فاصله سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ با رشدی معادل ۸/۵ درصد در حال افزایش بوده و از ۶۳۲۳ دلار به ۸۴۷۹ دلار رسیده است. اما درآمد

سرانه این کشور نیز در فاصله سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ افزایش چندانی نداشته و با اندکی نوسان در طول دوره در سال انتهایی مشابهی سال ۲۰۰۳ بوده است. هرچند مکزیک بالاترین درآمد سرانه آمریکای لاتین را دارد، اما توزیع ثروت در این کشور ناعادلانه بوده و درصد زیادی از جمعیت به ویژه در مناطق روستایی و بعضی از ایالت‌های جنوبی در فقر زندگی می‌کنند. با توجه به بالا بودن امکانات اقتصادی در مکزیک دولت در پی اجرای برنامه‌های اقتصادی برای بهبود وضع مردم و کاهش فقر می‌باشد.

جدول شماره ۳، وضعیت درآمد سرانه در کشور مکزیک را نشان می‌دهد.

جدول ۳: وضعیت درآمد سرانه در کشور مکزیک طی سالهای اخیر (دلار)

شرح	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
سرانه تولید ناخالص داخلی	۶۳۲۳	۶۶۹۸	۷۴۴۷	۸۰۶۰	۸۴۷۹
سرانه تولید ناخالص داخلی براساس برابری قدرت خرید	۱۰۲۵۷	۱۰۸۶۲	۱۱۳۸۷	۱۲۱۷۸	۱۲۷۷۵

۴-۲. نرخ تورم

نرخ تورم در کشور مکزیک در فاصله سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ تغییر چندانی نداشته و غیر از سال ۲۰۰۴ در بقیه سالها کاهش اندکی را نشان می‌دهد. به‌طور کلی نرخ تورم و نرخ بهره در کشور مکزیک به دلیل استحکام اقتصادی این کشور پایین بوده و در سال ۲۰۰۷ برابر چهار درصد اعلام شده است. در این کشور با توجه به شاخصهای اقتصادی موجود و همچنین برنامه‌ریزی‌های انجام شده نرخ تورم دارای ثبات نسبی است.

جدول شماره ۴، نرخ تورم در کشور مکزیک را نشان می‌دهد.

جدول ۴: نرخ تورم مکزیک طی سالهای ۲۰۰۳-۲۰۰۷ (درصد)

شرح	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
نرخ تورم (قیمت مصرف کننده)	۴/۵	۵/۴	۴	۳/۶	۴

۴-۳. نرخ بیکاری

آمارهای رسمی بیکاری در مکزیک در بین کشورهای عضو OECD کمترین بوده و روند کاهشی نیز دارد.

نرخ بیکاری در این کشور در سال ۲۰۰۳ نزدیک به ۵/۳ اعلام شده که در سالهای بعد با اندک افزایشی به ۶/۶ درصد رسیده است. در سال ۲۰۰۷ میلادی نرخ تورم رسمی ۳/۷ درصد بوده که در مقایسه با سایر کشورها بسیار پایین است. نرخ رسمی بیکاری ثبت شده در کشور مکزیک و روند آن در جدول شماره ۵ نشان داده شده است، هرچند کارشناسان نرخ بیکاری پنهان در این کشور را ۲۵ درصد اعلام کرده‌اند.

بر اساس سرشماری سال ۲۰۰۳ شاغلین بخش کشاورزی در مکزیک ۱۸ درصد، صنعت ۲۴ درصد و خدمات ۵۸ درصد بوده است. نرخ مشارکت نیروی کار در این کشور پیوسته در حال افزایش بوده و از ۵۲ درصد در سال ۲۰۰۳ به ۶۲ درصد در سال ۲۰۰۷ رسیده است.

جدول ۵: وضعیت اشتغال و بیکاری مکزیک طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (درصد)

شرح	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
نرخ مشارکت نیروی کار	۵۲	۶۵	۶۵	۶۴	۶۴
نرخ بیکاری	۵/۳	۶/۴	۶/۶	۳/۶	۳/۷

۴-۴. دستمزد نیروی کار

قانون حداقل دستمزد در مکزیک وجود دارد و کمیسیون حداقل حقوق وابسته به وزارت کار و رفاه اجتماعی در ژانویه هر سال حداقل دستمزد آن سال را تعیین می‌کند. هرچند که این حداقل دستمزد جنبه رسمی داشته و کمتر کارگری در مکزیک این دستمزد را دریافت می‌کند و بر اساس مطالعات حداقل دستمزد چند برابر آمار رسمی آن است.

قانون حداقل دستمزد در مکزیک بر اساس مشاغل مختلف و نواحی گوناگون مکزیک متفاوت است. براساس مطالعات کمیسیون حداقل دستمزد، کشور مکزیک به سه منطقه جغرافیایی «الف»، «ب» و «ج» تفکیک شده که حداقل دستمزد ماهانه در هر منطقه در سال ۲۰۰۸ در جدول شماره ۶ نشان داده شده است. بر اساس این جدول حداقل دستمزد منطقه «الف» (که بالاترین دستمزد را دارد) برابر ۱۵۷۹ و برای منطقه متوسط «ب» برابر ۱۵۳۰ و برای منطقه «ج» برابر ۱۴۸۶ پزو است.

میزان کسورات کارگران در مکزیک به نسبت کم و بین دو تا پنج درصد است.

جدول ۶: وضعیت پرداخت ماهانه کارگران (پزو)

متوسط حقوق مشاغل			حداقل حقوق			شرح
ج	ب	الف	ج	ب	الف	ناحیه
۲۱۱۵	۲۱۸۴	۲۲۴۸	۱۴۸۶	۱۵۳۰	۱۵۷۹	دستمزد ناخالص
۴۵	۴۶	۴۸	۳۲	۳۳	۳۴	حق بیمه تأمین اجتماعی (۲/۲ درصد)
۷۲	۷۴	۷۶	۵۱	۵۲	۵۴	مالیات (۳/۴ درصد)
۱۱۷	۱۲۱	۱۲۴	۸۲	۸۵	۸۷	مجموعه کسورات
۱۹۹۸	۲۰۶۳	۲۱۲۴	۱۴۰۴	۱۴۴۶	۱۴۹۲	دستمزد خالص

حداقل دستمزد برای مشاغل مختلف نیز در مکزیک متفاوت است و متوسط حداقل دستمزد مشاغل نزدیک به دو برابر حداقل دستمزد برای کم‌درآمدترین است.

جدول شماره ۷ روند حداقل و متوسط دستمزد در مکزیک در سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۸ را نشان می‌دهد.

جدول ۷: روند حداقل و متوسط دستمزد در مکزیک در سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۸ (پزو)

شرح	ناحیه	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
حداقل حقوق	الف	۱۲۶۵	۱۳۱۰	۱۳۵۷	۱۴۰۴	۱۴۶۰	۱۵۱۹	۱۵۷۹
	ب	۱۲۰۳	۱۲۵۶	۱۳۱۲	۱۳۶۱	۱۴۱۵	۱۴۷۱	۱۵۳۰
	ج	۱۱۴۹	۱۲۰۹	۱۲۶۳	۱۳۲۲	۱۳۷۴	۱۴۲۹	۱۴۸۶
متوسط حداقل حقوق مشاغل	الف	۱۷۹۹	۱۸۶۳	۱۹۲۹	۱۹۹۷	۲۰۷۹	۲۱۶۲	۲۲۴۸
	ب	۱۷۱۵	۱۷۹۰	۱۸۶۹	۱۹۴۰	۲۰۱۹	۲۱۰۰	۲۱۸۴
	ج	۱۶۳۴	۱۷۱۹	۱۷۹۵	۱۸۷۹	۱۹۵۶	۲۰۳۴	۲۱۱۵

۵. ترازها

بررسی تراز حسابهای ملی مکزیک در این بخش می‌تواند وضعیت اقتصادی این کشور را نشان دهد.

۵-۱. تراز حساب جاری

تراز حساب درآمد و حساب جاری مکزیک در جدول شماره ۸ نشان داده شده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود هر دو تراز منفی بوده و با وجود نوسان در طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ روند کاهشی دارد. به عبارت دیگر تراز درآمد از ۹۵۰۰ - میلیون دلار در سال ۲۰۰۳ به ۱۳۸۹۴ - میلیون دلار در سال ۲۰۰۷ کاهش یافته است. تراز حساب جاری نیز اگرچه در فاصله سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۶ افزایش داشته و از ۸۵۶۹ - میلیون دلار به ۲۲۲۰ - میلیون دلار رسیده اما در سال ۲۰۰۷ مجدداً به ۷۳۷۰ - میلیون دلار کاهش یافته است.

جدول ۸: تراز حسابهای مکزیک طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (میلیون دلار)

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
تراز درآمد	-۹۵۰۰	-۱۰۳۴۴	-۱۳۶۴۶	-۱۴۴۷۶	-۱۳۸۹۴
حساب جاری	-۸۵۶۹	-۶۶۰۱	-۵۲۱۵	-۲۲۲۰	-۷۳۷۰

۵-۲. تراز حساب سرمایه

جدول شماره ۹ تراز حساب سرمایه مکزیک را طی سالهای مختلف نشان می‌دهد. این حساب در تمام سالها منفی بوده و روند کاهشی سریعی داشته است.

جدول ۹: تراز حساب سرمایه‌ای مکزیک طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۸ (میلیون دلار)

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
تراز تجاری	-۵۷۸۰	-۸۸۱۱	-۷۵۸۷	-۶۱۳۳	-۱۱۱۸۹	-۱۳۳۹۴

۵-۳. تراز تجاری با ایران

جدول شماره ۱۰، تراز تجاری ایران با مکزیک را طی یک دوره پنج ساله از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ نشان می‌دهد. به طوری که مشاهده می‌شود، در اکثر این سالها، این تراز همواره به ضرر ایران و منفی بوده و ناگهان در سال ۲۰۰۷ به صورت جهشی به نفع ایران شده است.

جدول ۱۰: تراز تجاری ایران و مکزیک طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (میلیون دلار)

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
تراز تجاری	-۱۷۳۴۳	-۹۵۴۳	-۲۲۸۵۹	-۱۷۶۷۳	۲۳۶۳۵

۵-۴. میزان ذخایر ارزی

میزان ذخایر ارزی و طلای مکزیک در سال ۲۰۰۷ برابر ۸۵/۱۱ میلیارد دلار بوده است. واردات این کشور در همین سال برابر ۲۷۹/۳ میلیارد دلار می‌باشد. به عبارت دیگر، نسبت ذخایر ارزی به واردات برابر ۰/۳۰۵ است که یکی از دلایل تراز منفی این کشور است.

۶. نظام نرخ‌گذاری

حضور مکزیک در پیمانهای مختلف تجاری بین‌المللی از جمله سازمان تجارت جهانی و پیمان تجارت آزاد آمریکای شمالی (نفتا) سبب شده که نرخ‌گذاری در این کشور از نظام اقتصاد آزاد پیروی کرده و قیمت‌ها در این کشور اغلب تابع مستقیم عرضه و تقاضا و بر اساس اصول سازمان تجارت جهانی باشد. دولت این کشور نقشی در تعیین قیمت برای اغلب کالاها را ندارد و با تهیه فهرست برای سازمان تجارت جهانی می‌تواند برای اقلام خاص، مانند مواد غذایی و مواد خام تعیین قیمت کند.

۷. منابع طبیعی

کشور مکزیک از نظر جغرافیایی و اقلیمی به منزله پلی بین آمریکای شمالی و منطقه حاره است. این کشور در شمال، مراتع و دشتهای پهناور با آب و هوای متغیر و در جنوب آب و هوای مناطق استوایی را دارد. منطقه وسیع کشاورزی مکزیک از شمال به جنوب، بین رشته کوه‌های سیرامادرای غربی و سیرامادرای شرقی قرار گرفته است.

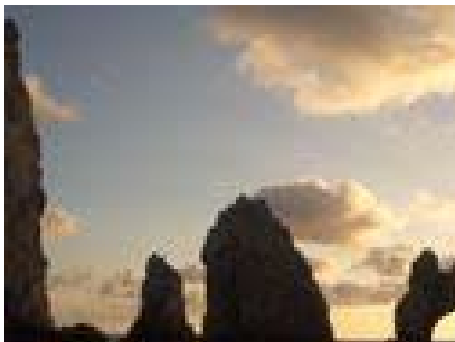

این تنوع اقلیم از عواملی است که موجبات جلب جهانگرد را به کشور مکزیک فراهم آورده است. مناطق وراکروز^۱ و تامپیکو^۲ در

1. Veracruz

2. Tampico

خلیج مکزیک و نیز مانزانیلو^۱ و آکاپولکو^۲ در کنار اقیانوس آرام بسیار وسیع بوده و دارای سواحل پهناور هستند و سواحل آکاپولکو، محبوب جهانگردان سراسر دنیا است.

۷-۱. آبهای داخلی

کشور مکزیک، رودخانه‌های مهم کم دارد. بادهای مرطوب شمال شرقی و نیز طوفانهای استوایی شدید موجب کثرت مقدار بارشها در سرایشی سلسله کوه‌های سیرا مادر^۳ شده و سیلابها از میان دره‌های تنگ به طرف اقیانوس آرام یا خلیج مکزیک جریان می‌یابند. منطقه فلات مرکزی و

قسمت صحرا مانند منطقه کالیفرنای سفلی^۴ فاقد رودخانه‌های بزرگ است. ارتفاعات شمالی مانع جریان رودخانه‌ها شده و دریاچه‌های انگشت شمار فلات مرکزی به شدت در معرض بخار شدن قرار دارند.

مهم‌ترین رودخانه این فلات معروف به ریو کونچوز^۵ به سمت شمال ناحیه ریو گراند^۶ جریان یافته و قسمتی از مرز مشترک مکزیک با آمریکای شمالی را تشکیل داده و به خلیج مکزیک می‌ریزد.

شبکه رودخانه‌های گریگولار اوزاماسینتو^۷ و پاپالون^۸ قریب به ۴۰ درصد از مجموع آب رودخانه‌های مکزیک را تشکیل می‌دهد. این رودخانه‌ها از دشتهای رسوبی می‌گذرد و به علت کافی نبودن زه‌کشی، با تلاقیهای را ایجاد می‌کند.

۱۵ درصد دیگر آب رودخانه‌های مکزیک دره‌های مناطق جنوبی و هشت درصد از آب

1. Manzanillo

2. Acapulco

3. Seirra Madre

4. Baja California

5. Rio Conchos

6. Rio Grande

7. Grigolra Usamacinto

8. Papalon

رودخانه‌ها در قسمت شمال غربی دره‌های ریوکلرادو^۱ را مشروب می‌کند. رودخانه بزرگ جنوب مکزیک ریوبالسوس^۲ از ایالت روبلو^۳ سرچشمه گرفته و پس از عبور از ایالات گوررو^۴ و میچاکان^۵ به اقیانوس کبیر می‌ریزد.

۲-۷. کوه‌ها و آتشفشانها

به استثنای شبه جزیره یوکاتان^۶ و دشتهای شرقی و شمال غربی که در حدود ۱۴ درصد از سرزمین مکزیک را تشکیل می‌دهند، بقیه کشور از ناهمواریهای متعددی پوشیده شده است. سلسله جبال و دشتهایی با رشته کوه‌های کم ارتفاع و دره‌های بی‌شمار که حد متوسط ارتفاع این مناطق معادل ۳۳۰۰ فوت است، ولی ۷۱ درصد کل منطقه دارای ارتفاع متوسطی معادل ۱۶۰۰ فوت از سطح دریا است.

۳-۷. آب‌وهوا

کشور مکزیک تقریباً به وسیله مدار راس السرطان به دو قسمت تقسیم شده و به همین جهت جبهه‌های هوایی می‌تواند در مناطق شمالی، شرقی و مرکزی این کشور رخنه کند. وجود این عامل باعث برودت هوا و وزش باد و بارانهای شدید می‌گردد. قسمت شمالی مکزیک، بخشی از کمربند کویری نیمکره بوده و اقلیم آن با داشتن گردبادهای شدید مشخص است.

چون مکزیک به وسیله اقیانوس آرام از یک طرف و خلیج مکزیک و دریای کارائیب از سوی دیگر محصور گردیده، لذا قسمت عمده‌ای از قلمرو آن

1. Rio Colorado
2. Rio Balsos
3. Rueblo
4. Guerrero
5. Michoacan
6. Yucatan

دستخوش بادهای مرطوب است که از ماه مه تا اوت از شرق به جانب غرب می‌وزند، و نیز جریانات هوایی شدید استوایی که بین ماه‌های اوت تا اکتبر در هر دو منطقه دریایی به وجود می‌آید. در حدود نصف سرزمین مکزیک دارای آب و هوای خشک است که در آن کمتر از ۲۴ اینچ در سال بارندگی می‌شود و به این جهت دارای مشخصات آب و هوای قاره‌ای یعنی بهار و تابستان گرم و زمستانهای به نسبت سرد است. این خصوصیات خاصه در مناطقی نظیر کالیفرنیا، سفلی مشهود است و درجه خشکی در فلات مکزیک کمتر می‌شود؛ ولی حتی در مناطق استوایی ساحلی نیز خشکی اقلیم مشهود است؛ به استثنای کالیفرنیا، سفلی قریب ۷۵ درصد بارندگیها در تابستان و اوایل پاییز و اغلب به صورت توفان اتفاق می‌افتد.

فصل چهارم

زیرساختها

در این فصل زیرساخت‌های کشور مکزیک که برای برقراری مناسبات تجاری و مبادله کالا و ارائه خدمات، اساسی هستند، معرفی می‌شوند. این زیرساخت‌ها عبارت‌اند از شبکه حمل و نقل، نظام بانکی، نظام بیمه‌ای و شبکه مخابراتی.

۱. حمل و نقل

مکزیک به عنوان دومین کشور پرجمعیت در منطقه آمریکای لاتین، شبکه حمل‌ونقل وسیع و گسترده‌ای دارد که نیازمندی‌های آن را تأمین می‌کند. وزارت حمل‌ونقل و ارتباطات مکزیک مسئولیت شبکه‌های ارتباطی در این کشور را به عهده دارد. این وزارت‌خانه به سه‌بخش زیر بنایی، حمل و نقل و ارتباطات تقسیم شده است.

۱-۱. جاده‌ای

شبکه راه‌های کشور مکزیک نزدیک به ۳۳۲۰۳۱ کیلومتر است که ۱۱۶۸۰۲ کیلومتر آن آسفالت ساده و ۱۰۴۷۴ کیلومتر آن آزاد راه چند باندهی (۹۵۴۴ کیلومتر آن چهار باندهی و ۹۳۰ کیلومتر شش باندهی و بیشتر) و ۲۰۴۷۵۵ کیلومتر آن شوسه می‌باشد. کلیه

بزرگراه‌های کشور در اختیار بخش خصوصی و عبور از آنها با پرداخت عوارض همراه است. اغلب آزاد راه‌های این کشور به شکل مثلثی و برای اتصال سه شهر عمده مکزیکوسییتی، گوادالاخارا و مونتری است. کوهستانی بودن اغلب مناطق از جمله مشکلات ایجاد جاده‌های

جدید در مکزیک است. این کشور در طول دو دهه گذشته سرمایه‌گذاری فراوانی در زمینه ایجاد جاده برای اتصال شهرهای بزرگ و کوچک انجام داده است. اما با وجود این به دلیل وسعت و جمعیت موجود در این کشور، هنوز جاده‌های بین مناطق کافی نمی‌باشد.

۲-۱. دریایی

با توجه به موقعیت جغرافیایی مکزیک، بنادر و آبراه‌ها در این کشور از اهمیت بالایی برخوردار است. مکزیک دارای ۲۹۰۰ کیلومتر آبراه قابل کشتیرانی و کانالهای ساحلی است. این کشور دارای ۷۶ بندر دریایی و ۹ بندر رودخانه‌ای است. بنادر دریایی بزرگ این کشور آماده پذیرش کشتیهای اقیانوس‌پیما و بین‌المللی هستند.

بنادر بزرگ کشور مکزیک عبارتند از آلتامیرا^۱ و وراکروز^۲ در خلیج مکزیک و بنادر مانزانیلو^۳ و لازارو کاردناس^۴ در اقیانوس آرام که این چهار بندر ۶۰ درصد ترافیک دریایی مکزیک را به خود اختصاص داده‌اند. سایر بنادر مهم مکزیک شامل آکاپولکو، پورتو والارتا، گویامز، تامپیکو، توپولوبامبو، مازاتلان و توکسپان می‌باشند.

در مجموع ۶۰ کشتی بزرگ (GRT ۱۰۰۰ یا بیشتر) و ۸۰۲ کشتی متوسط (GRT ۱۲۸) با ظرفیت ۱۱۵۷۹۷۱ DWT در این کشور در حال ارائه خدمات حمل و نقل مسافران و کالاهای می‌باشند. از این تعداد ۲۵ کشتی خاص حمل نفت، هفت کشتی باربری، چهار کشتی حمل گاز مایع و شش کشتی تانکر ویژه مواد شیمیایی و ۱۱ کشتی مسافربری

1. Altamira
2. Veracruz
3. Manzanillo
4. Lázaro Cárdenas

می‌باشد و باقی ناوگان، انواع کالاها و مسافر را جابه‌جا می‌کنند.

علاوه بر این تعداد، ۱۴ کشتی متعلق به سایر کشورها نیز این ناوگان را همراهی می‌کنند.

۱-۳. ریلی

مکزیک یکی از اولین کشورهای آمریکای لاتین است که سیستم راه آهن را در قرن نوزدهم گسترش داده است. اولین خط آهن در این کشور در سال ۱۸۴۲ شروع و در سال ۱۸۴۸ به بهره برداری رسید. در اوایل قرن بیستم توسعه ملی خط آهن شروع شد و تا سال ۱۹۳۷ بخش عمده‌ای از خطوط آهن فعلی مکزیک راه اندازی شده بود.

شبکه راه آهن مکزیک دارای ۲۶۶۶۲ کیلومتر خط آهن می‌باشد. شرکت‌های خصوصی مختلفی مسئولیت راه آهن مکزیک را به عهده دارند. همچنین این کشور از طریق راه آهن با کشور آمریکا ارتباط داشته و در سال ۲۰۰۷ به پاناما نیز مرتبط شده است. در مکزیک از شبکه راه آهن اغلب برای جابه‌جایی بار و فعالیتهای تجاری استفاده می‌شود و حمل مسافر در سطح کشور محدود است. اما در بعضی از ایالات دولتهای محلی شبکه‌های کوچک حمل و نقل ریلی برای جابه‌جایی مسافر ایجاد کرده‌اند.

۱-۴. هوایی

مکزیک دارای یک شبکه مدرن و امن فرودگاهی در سرتاسر ایالات می‌باشد. این کشور یکی

از پیشرفته‌ترین زیر ساختهای فرودگاهی در تمام آمریکای لاتین را دارا می‌باشد. کلیه شهرهای بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت دارای فرودگاه مناسب می‌باشند. تعداد فرودگاه‌های این کشور ۱۸۳۴ عدد بوده و از نظر تعداد فرودگاه در جهان سوم است. از این تعداد ۲۳۱

فرودگاه با باند آسفالت مجهز و ۱۶۰۳ با باند آسفالت عادی می‌باشند.

هفت فرودگاه عمده که نزدیک به ۹۰ درصد پروازها در آنها انجام می‌شود عبارت‌اند از فرودگاه بین‌المللی مکزیکو سیتی، فرودگاه بین‌المللی کنکون (کنکون)، فرودگاه بین‌المللی ژنرال ماریانو اسکوبدو (مونتری)، فرودگاه بین‌المللی دون میگوئل هیدالگو کوستیللا (گوآدالاخارا)، فرودگاه بین‌المللی ژنرال خوان آلوارز (آکاپولکو)، فرودگاه بین‌المللی ژنرال آبلاردو رودریگز (تیخوانا) و فرودگاه بین‌المللی لیک گوستاوو دیاز اورداز (پورتو والارتا).

غیر از فرودگاه بین‌المللی مکزیکو سیتی بقیه فرودگاه‌ها متعلق به بخش خصوصی هستند. فرودگاه بین‌المللی مکزیکوسیتی بزرگ‌ترین فرودگاه آمریکای لاتین بوده و سالانه ۴۴ میلیون مسافر در آن جابه‌جا می‌شوند.

کشور مکزیک دارای ۷۰ شرکت هواپیمایی داخلی است که معتبرترین آنها شرکت هواپیمایی آئرو مکزیکو^۱ و مکزیکانو^۲ است که اولی متعلق به گروه مالی بانامکس^۳ و دومی متعلق به گروه پوساداس^۴ است.

سایر شرکت‌های هوایی کوچک‌تر آئرو مکزیکو کانکت^۵، کلیک دی مکزیکانا^۶، آویاکسا^۷، وولاریس^۸، آلمان^۹ و یوا^{۱۰} نوا ایر^{۱۱} و چندین شرکت دیگر می‌باشند. کشور آمریکا و مکزیک موافقت‌نامه آسمان باز را با یکدیگر امضا کرده‌اند که این امکان را فراهم می‌کند که شهرهای کوچک و بزرگ مکزیک و آمریکا به‌طور مستقیم و از طریق هواپیما با یکدیگر در ارتباط باشند.

افزون بر این تمامی شرکت‌های هوایی معتبر اروپایی، آمریکا و آسیا پروازهای منظمی به مقصد شهرهای بزرگ مکزیک برقرار کرده‌اند. ایران به دلیل مسافت طولانی هیچ پرواز

1. Aeromexico
2. Mexicana
3. Grupo Financiero Banamex
4. Volaris
5. Aeromexico Connect
6. Click de Mexicana
7. Aviacsa
8. Volaris
9. Alma
10. Viva
11. Nova Air

مستقیمی به مکزیک ندارد.

۲. نظام بانکی

مکزیک یکی از پیشرفته‌ترین و پایدارترین سیستمهای بانکی در آمریکای لاتین را دارد. این سیستم تحت کنترل وزارت دارایی و اعتبار عمومی مکزیک است. از اوایل سال ۲۰۰۰ تعداد زیادی بانک بزرگ خصوصی که بسیاری از آنها چندملیتی هستند، در مکزیک تاسیس شده‌اند. این امر در نتیجه خصوصی‌سازی، تجمع بانکها و پیروی از سیاست آزادسازی سیستم مالی دولت بوده است. در سال ۲۰۰۷، ۲۶ گروه مالی، ۳۱ بانک چند گانه، هفت بانک توسعه، ۴۲ شرکت مالی و ۸۱ نمایندگی بانک خارجی در مکزیک به فعالیت مشغول بوده‌اند.

بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول بانکهای خصوصی مکزیک قوی، سودآور و دارای سرمایه مناسب هستند. سرعت افزایش تعداد بانکها و نهادهای مالی با مالکیت خارجی و یا مشترک با خارجیها در مکزیک بسیار زیاد است. بانک ملی مکزیک با نام باناماکس^۱ که یکی از قدیمی‌ترین نهادهای مالی مکزیک بود به شرکت سیتی گروپ^۲ که یک نهاد مالی قوی آمریکایی است واگذار شد^۳. بزرگ‌ترین نهاد مالی مکزیک بانکومر^۴ است که وابسته به شرکت اسپانیایی^۵ است. شرکت مالی بانورته^۶ از جمله نهادهای مالی مکزیک است که هنوز سهام آن در مالکیت شهروندان مکزیکی است.

بانک مرکزی مکزیک مسئولیت تنظیم بازار پول و ارز، تعیین خط مشی‌ها و تامین نیازهای ذخیره‌ای بانکها و کنترل اعتبارات را به عهده داشته و بازوی مالی حکومت است. بانک مرکزی از طریق کمیسیون بانکی ملی، بانکهای خصوصی را مدیریت می‌کند.

انواع بانکهای تجاری به همراه سایر اجزای سیستم مالی شامل نهادهای امنیت بازار، موسسه‌های پس‌انداز و وام، نهادهای توسعه اعتباری، شرکتهای بیمه‌ای، اتحادیه‌های اعتباری، شرکتهای کارگزاری و صندوقهای اعتباری دوجانبه سیستم مالی مکزیک را

1. Banmex

2. Citygroup

۳. این بانک که یکی از بزرگترین بانکهای امریکا است در بحران مالی سال ۲۰۰۸ اعلام ورشکستگی نمود.

4. Bancomer

5. BBVA

6. Banorte

تشکیل می‌دهند.

بیش از ۲۰۰ بانک خصوصی با بیش از ۲۵۰۰ شعبه در سراسر مکزیک وجود دارد. بانکهای مکزیک نقش عمده‌ای در جهانی شدن اقتصاد مکزیک بازی می‌کنند. شعبات بعضی از بانکهای مکزیک در مراکز مالی دنیا ایجاد شده است. اغلب بانکهای آمریکایی، اروپایی و آسیایی در مکزیک شعبه دارند.

فهرست بانکهای بزرگ مکزیک در جدول شماره ۱۱ و نام بعضی از بانکهای خارجی فعال در جدول شماره ۱۲ نشان داده شده است.

جدول ۱۱: نام مهم‌ترین بانکهای مکزیک

نام	مالکیت	NAME
بانک مکزیک	دولتی	Banco de Mexico
بانک بیتال	خصوصی	Banco Bital
بانکومر	خصوصی	Bancomer
بانک استاندارد مکزیک	خصوصی	Banco Santander Mexico
بانک منطقه مونتری	خصوصی	Banco Regional de Monterrey, S.A.
بانک تجارت خارجی	خصوصی	Banco de Comercio Exterior
بانک عمومی رومینه	خصوصی	Banco General Ruminahui
سیتی بانک مکزیکو	خصوصی	Citibank Mexico S. A., Grupo Financiero Citibank
گروه مالی بانامکس	خصوصی	Grupo Financiero Banamex-Accival
کمیته اعتباری ای سی	خصوصی	Comite Directivo de Uniones de Crédito A.C
بانک ملی مکزیک	خصوصی	Banco Nacional de Mexico
گروه مالی اینبورسا	خصوصی	Grupo Financiero Inbursa
گروه مالی بانورته	خصوصی	Grupo Financiero Banorte
بانک اتحادیه ای آ	خصوصی	Banco Union, S.A.

جدول ۱۲: نام بعضی از بانکهای خارجی در مکزیک

نام بانک خارجی	کشور	NAME
ای بی ان	آمریکا	ABN
آمرو بانک	آمریکا	Amro Bank
آمریکن اکسپرس بانک	آمریکا	American Express Bank
بانکو استاندر دی نگو سیوس	اسپانیا	Banco Santander de Negocios
بانک آمریکا	آمریکا	Bank of America
بانک بوستون	آمریکا	Bank of Boston
بانک توکیو	ژاپن	Bank of Tokyo
بانک ملی بی ان پی پاریس	فرانسه	BNP Banque Nationale du Paris
بانک چیس مانهاتان	آمریکا	Chase Manhattan Bank
بانک شیمی	آمریکا	Chemical Bank
بانک ملی اول شیکاگو	آمریکا	First National Bank of Chicago
بانک کمپانی فوجی	ژاپن	Fuji Bank, ING
کاپیتال هولدینگ	آمریکا	Capital Holding
جی پی مورگان	آمریکا	J.P. Morgan
بانک ملی تگزاس	آمریکا	Nations Bank of Texas
بانک جمهوری نیویورک	آمریکا	Republic National of New York
سوسایته جنرال	فرانسه	Société Generale

۱-۲. دریافت و پرداختهای نقدی

واحد پول مکزیک پزو است که با علامت \$ مشخص می‌شود و بعضی اوقات برای متفاوت کردن آن از دلار آمریکا با \$MX مشخص می‌شود. انواع

اسکناسهای ۲۰، ۵۰، ۱۰۰، ۲۰۰، ۵۰۰ و هزار پزوئی در مکزیک رایج می‌باشد.

اغلب بانکهای مکزیک در تمام شهرهای بزرگ و کوچک دارای ماشینهای خودپرداز هستند. دریافت و پرداخت ارز خارجی از طریق شعب ارزی بانکها و در بعضی مواقع از طریق دستگاههای تبدیل ارز صورت می‌گیرد. انواع چکهای مسافرتی در مکزیک وجود داشته و برای تبدیل آن هزینه اضافی پرداخت نمی‌شود و به قیمت روز ارز می‌توان آنها را تبدیل نمود. بهتر است که به هنگام ورود به خاک این کشور اقدام به افتتاح یک حساب پزوئی و یک حساب دلاری نمود و با درخواست کارت اعتباری از جابجایی وجه نقد خودداری کرد.

۲-۲. کارتهای اعتباری

استفاده از کارتهای اعتباری در مکزیک بسیار رایج است. انواع کارتهای اعتباری ویزا کارت، مستر کارت و غیره در اغلب رستورانها، هتلها و فروشگاههای معتبر پذیرفته می‌شود. خرید با کارت به پزو صورت می‌گیرد و بانک مبدأ، با تبدیل آن به ارز از حساب فرد دارای کارت اعتباری کم می‌کند.

برای تبدیل ارز در مکزیک می‌توان از روشهای زیر استفاده نمود:

- ❖ بانکها
- ❖ صرافیها با نام مکزیکی (Casa de Cambio)
- ❖ پذیرش هتلها
- ❖ غرفه‌های مخصوص تبدیل ارز در فرودگاهها و پایانه‌های مسافری

۳. نظام بیمه‌ای

قانون بیمه مکزیک با بیمه بازنشستگی در سال ۱۹۴۳ به اجرا گذاشته شد. در سال ۱۹۷۳ قانون بیمه اجتماعی تصویب و در سال ۱۹۹۵ به قانون تأمین اجتماعی تغییر یافت. قانون تأمین اجتماعی مکزیک در سالهای ۱۹۹۷ و ۲۰۰۱ و ۲۰۰۴ اصلاح شده است.

از سال ۱۹۹۷ بیمه کارگران، کشاورزان و سایر کارکنان برای کارفرما اجباری بوده و بیمه خود اشتغالی نیز در حد وسیعی مورد استفاده می‌باشد. انواع پوشش بیمه‌های درمانی، بازنشستگی، از کار افتادگی و وامهای مختلف مسکن، ازدواج و غیره برای کارگران وجود دارد. انسیتوی ملی تأمین اجتماعی مکزیک مسئولیت تأمین اجتماعی در این کشور را

به عهده دارد. پوشش تأمین اجتماعی برای دو گروه کارکنان رسمی و غیررسمی است و با وجود اجباری بودن، بسیاری از کارکنان غیر رسمی به دلیل مخالفت کارفرما و به صورت غیرقانونی تحت پوشش بیمه قرار ندارند.

صنعت بیمه در مکزیك طی سالهای اخیر گسترش زیادی یافته است. انواع بیمه درمانی، بیمه عمر، حوادث، اتومبیل و غیره همانند سایر کشورهای جهان در مکزیك وجود دارد. کمیسیون ملی تأمین مالی مسئولیت تعیین خط مشی ها و برنامه های صنعت بیمه مکزیك را به عهده دارد. سرمایه گذاران خارجی می توانند در صنعت بیمه این کشور تا ۱۰۰ درصد سرمایه گذاری نمایند. شرکتهای بیمه آمریکایی، اروپایی و آسیایی در صنعت بیمه این کشور سرمایه گذاری کرده اند.

مسافران و افراد خارجی بایستی بیمه درمانی داشته باشند این بیمه ها در کشورهای مبدأ مسافرت تهیه می شوند.

مکزیك از جمله اعضای اتحادیه بین المللی بیمه گران اعتبار و سرمایه گذاری بوده و همکاری با این گروه را امضا نموده است. اما صندوق ضمانت صادرات ایران هنوز موافقت همکاری با مکزیك را امضا نکرده است. مهمترین شرکتهای بیمه عمر و غیر عمر مکزیك در جدول شماره ۱۳ نشان داده شده است.

جدول ۱۳: مهم ترین شرکتهای بیمه در مکزیك

نام شرکتهای بیمه غیر عمر	نام شرکتهای بیمه عمر
ING Comercial America	MetLife Mexico
GNP	GNP
Inbursa	Monterrey New York Life
Mapfre Tepeyac	ING Comercial America
Zurich (Consolidado)	Banamex
Aba/Seguros	Inbursa
Qualitas	BBVA Bancomer
BBVA Bancomer	Allianz Mexico
Allianz Mexico	Banorte Generali
Atlas	Argos

۴. زیر ساختهای ارتباطی

مکزیک مانند بسیاری از کشورهای دنیا در سالهای اخیر برای گسترش زیر -ساختهای ارتباطی، اقداماتی را انجام داده و سیستم مخابراتی مکزیکی یکی از توسعه یافته‌ترینها در آمریکای لاتین می‌باشد. امروزه محدودیتهای قانونی برای ورود شرکتهای خارجی در این صنعت وجود ندارد، اما با وجود توسعه سیستمهای مدرن ارتباطی انحصار در سیستم مخابراتی مکزیکی به شدت دنبال می‌شود.

۴-۱. مخابرات

سیستمهای ارتباطی مکزیکی از سال ۱۹۹۱ در اختیار بخش خصوصی قرار گرفته است، هرچند رقابت عمده در صنایع ارتباطی از سال ۱۹۹۷ شروع شد. اما با وجود این شرکت نیمه دولتی Telmex سهم عمده در بازار مخابراتی مکزیکی را به عهده داشته و چون این شرکت رفتاری ضد رقابتی دارد، شرکتهای دیگر توانایی رقابت با این شرکت را نداشته و چالشهای حقوقی فراوانی در مکزیکی به وجود آمده است. در سال ۲۰۰۴ سازمان تجارت جهانی محدودیتهایی در این زمینه برای مکزیکی ایجاد کرده و تذکراتی به این کشور داده است. اما هنوز هم شرکت Telmex تقریباً تمامی مخابرات مکزیکی را در انحصار دارد و به همین دلیل هزینه‌های مخابراتی در مکزیکی بسیار بالا است. گسترش شبکه‌های WiMAX در مکزیکی از سال ۲۰۰۵ شروع شده است.

۴-۱-۱. تلفن

در سال ۲۰۰۶ تعداد تلفن ثابت نصب شد در مکزیکی، ۱۹/۸۶۱ میلیون خط بوده است. اکثریت قابل توجهی از واحدهای تجاری و عمومی به تلفن ثابت مجهز هستند اما مردم عادی بهره مناسبی از تلفن ثابت ندارند. تراکم تلفن ثابت در مکزیکی ۱۸ عدد برای هر ۱۰۰ نفر است، اما توزیع آن بسیار نامتعادل است. در مناطق روستایی و شهرهای کوچک تلفن ثابت پوشش کمی دارد. استفاده از کارت تلفن نیز رایج است. **کد بین‌المللی مکزیکی ۰۰۵۲ می باشد.**

۴-۱-۲. تلفن همراه

تلفن همراه در مکزیک مانند اکثر کشورهای دنیا در چند سال گذشته با سرعت گسترش یافته و مطابق آخرین آمارها در سال ۲۰۰۶، تلفن همراه فعال در این کشور بیش از ۵۷/۰۱۶ میلیون خط اعلام شده است.

مهم‌ترین اپراتورهای موبایل در مکزیک عبارت‌اند از:

- ❖ آمریکن موویل^۱ که پنجمین شبکه موبایل دنیا و بزرگ‌ترین در آمریکای لاتین است و ۱۵۲ میلیون مشترک در آمریکای لاتین دارد. این شرکت بیشترین مشترک در مکزیک را دارا می‌باشد.
- ❖ کارلو^۲ که وابسته به شرکت América Móvil می‌باشد و در کشورهای برزیل، آرژانتین، شیلی، پاراگوئه، ال سالوادور و غیره فعال می‌باشد.
- ❖ تل سل^۳ که وابسته به شرکت América Móvil بوده و در تمام کشورهای آمریکای لاتین فعال است.
- ❖ موویستار^۴ که یک شرکت اسپانیایی است و در بسیاری از کشورهای آمریکای لاتین فعال است.

تمامی شرکت‌های فوق به فناوریهای GSM، GPRS، EDGL مجهز می‌باشند. امکانات رومینگ بین مکزیک با اکثر کشورهای دنیا از جمله ایران برقرار است. هزینه مکالمه تلفن همراه در مکزیک از متوسط سایر کشورهای منطقه بالاتر می‌باشد.

۴-۱-۳. فیبر نوری

ارتباطات از طریق فیبر نوری نیز در مکزیک به سرعت در حال گسترش است و کابل زیر دریایی Columbus فیبر نوری سبب شده که این کشور با آمریکا، جزایر قناری، اسپانیا و ایتالیا متصل شده و سیستم حلقه‌ای منطقه کارائیب ARCOS-1 و کابل زیر دریایی MAYA-1 دسترسی به آمریکای مرکزی، بخشی از آمریکای جنوبی و دریای کارائیب و آمریکا را میسر ساخته است.

1. América Móvil
2. Claro
3. Telcel
4. Movistar

۴-۱-۴. ماهواره

مکزیک از سیستم ماهواره‌ای بومی با ۱۲۰ ایستگاه زمینی برخوردار است. علاوه بر آن از ۳۲ ایستگاه ماهواره Intelsat دو ایستگاه Solidaridad (که ارتباط پیشرفته مکزیک با آمریکا، جزایر ویرجین، جزایر قناری، قسمتی از آمریکای جنوبی و مرکزی و ارتباطات داخلی را پوشش می‌دهد) یک ایستگاه Panamsat تعداد زیادی ایستگاه Inmarsat برای موبایل استفاده می‌کند و از سال ۲۰۰۵ به سیستم مایکروویو ارتباطات اصلی آمریکای مرکزی متصل است. این کشور عضو سازمان جهانی ماهواره تلفن همراه است.

۴-۲. اینترنت

بخش اینترنت مکزیک مانند سایر کشورهای جهان به سرعت در حال گسترش است. در سال ۲۰۰۶ تعداد کاربران اینترنت در مکزیک ۲۲ میلیون نفر بوده است. اینترنت از طریق خطوط تلفن و خطوط پرسرعت ADSL در این کشور پوشش داده می‌شود. سرویسهای زیر بنایی اینترنت در این کشور در حال توسعه می‌باشد. تعداد میزبانان اینترنتی مکزیک در سال ۲۰۰۶ برابر ۷/۶۲۹ میلیون بوده است. **کد اینترنتی مکزیک .mx می‌باشد.**

بخش دوم

تجارت خارجی

فصل پنجم

اطلاعات کلی

در این فصل آخرین وضعیت تجارت خارجی کشور مکزیک بررسی می‌گردد. برای این منظور نخست تراز تجاری این کشور طی سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ میلادی ارایه شده و سپس وضعیت صادرات و واردات در قالب گروه‌های عمده کالایی مرور می‌گردد. مهم‌ترین کشورهای صادرکننده و واردکننده کالا از مکزیک، وضعیت ساختار تعرفه‌ای این کشور و مهم‌ترین سرمایه‌گذاریهای خارجی انجام شده طی سالهای اخیر از دیگر مطالب این فصل می‌باشد.

۱. تراز تجاری

مکزیک سالها بخش صنعت کشور را از رقابت بین‌المللی مصون نگاه داشته بود. امادر یکی دو دهه گذشته و امضاء پیمان نفتا (آمریکای شمالی) و عضویت در سازمان تجارت جهانی، بازرگانی مکزیک با تغییرات بنیادی مواجه شده و به‌عنوان یکی از بارزترین سیستمهای تجاری جهان شناخته شده است. با وجود گسترش تجارت، حجم واردات در این کشور همیشه بیش از صادرات بوده و تراز تجاری آن اغلب منفی می‌باشد.

جدول شماره ۱۴ وضعیت صادرات و واردات و تراز تجاری مکزیک را طی سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ میلادی نشان می‌دهد.

جدول ۱۴: وضعیت صادرات و واردات و تغییرات تراز تجاری مکزیک طی سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ (میلیارد دلار)

شرح	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
صادرات	۱۶۰/۷	۱۶۴/۹	۱۸۸	۲۱۴/۲	۲۵۰/۳	۲۷۱/۸
درصد تغییر صادرات	۲/۱	۲/۶	۱۴	۱۴	۱۶/۸	۸/۶
واردات	۱۶۸/۷	۱۷۰/۵	۱۹۴/۸	۲۲۱/۸	۲۵۶/۱	۲۸۱/۹
درصد تغییر واردات	۱/۱	۱/۱	۱۵/۴	۱۲/۷	۱۵/۴	۱۰/۱
تراز تجاری	-۸/۰	-۵/۶	-۸/۸	-۷/۶	-۵/۸	-۱۰/۱
حجم مبادلات تجاری	۳۲۹/۴	۳۳۵/۴	۳۸۴/۸	۴۳۶	۵۰۶/۴	۵۵۳/۷
نسبت صادرات به واردات	۹۵/۲۶	۹۶/۷۲	۹۵/۵۳	۹۶/۵۷	۹۷/۷۴	۹۶/۴۲

همچنان که مشاهده می‌شود در چند سال گذشته بازرگانی در مکزیک رونق گرفته و صادرات بیش از ۱/۵ برابر شده و حجم مبادلات تجاری نیز افزایش چشمگیری داشته اما واردات نیز به همان نسبت افزایش یافته و در نتیجه تراز تجاری این کشور نیز در طول سالهای گذشته در حدود ۸ میلیارد دلار پیوسته منفی بوده است. نسبت صادرات به واردات نیز در طی این سالها بین ۹۶ تا ۹۷ درصد نوسان داشته است.

۲. صادرات

جدول شماره ۱۵، مهم ترین گروه کالاهای صادراتی و ارزش صادرات مکزیک را در فاصله سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ نشان می‌دهد. کل ارزش صادرات مکزیک طی دوره پنج ساله، سالانه ۱۳ درصد رشد داشته و از ۱۶۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۳ به نزدیک ۲۷۲ میلیارد در سال ۲۰۰۷ رسیده است. رده جهانی صادرات این کشور در سال ۲۰۰۶ برابر شانزده بوده و برای برخی از گروه‌های کالایی مانند، سبزیجات خوراکی چهارمین و یا مصنوعات فلزی پنجمین و نوشابه ششمین کشور صادرکننده جهان بوده است در سال ۲۰۰۶ این کشور در مجموع دو درصد از کل صادرات جهان را به خود اختصاص داده است.

جدول ۱۵: ارزش مهم‌ترین اقلام صادراتی مکزیک در سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (هزار دلار آمریکا)

کد تعرفه	عنوان	سال ۲۰۰۳	سال ۲۰۰۴	سال ۲۰۰۵	سال ۲۰۰۶	سال ۲۰۰۷	روند پیشرفت
	جمع کل محصولات	۱۶۴,۹۰۶,۵۱۲	۱۸۷,۹۸۰,۴۴۸	۲۱۴,۲۰۷,۳۱۲	۲۴۹,۹۶۰,۵۴۴	۲۷۱,۸۲۱,۲۱۶	افزایشی
۸۵	ماشین‌آلات و تجهیزات برقی	۴۰,۸۶۲,۵۶۸	۴۶,۴۲۷,۶۴۴	۵۲,۰۹۵,۹۴۰	۶۱,۶۸۷,۱۲۴	۷۰,۲۳۳,۰۰۰	افزایشی
۲۷	سوخت‌های معدنی، نفت و قطران	۱۸,۵۲۳,۴۲۴	۲۳,۳۸۱,۷۴۴	۳۱,۸۸۶,۰۹۲	۳۸,۶۳۹,۵۴۰	۴۲,۵۹۷,۳۳۲	افزایشی
۸۷	سایر وسایل نقلیه	۲۷,۲۸۴,۶۰۸	۲۸,۵۶۲,۲۸۰	۳۲,۰۹۲,۴۴۴	۳۹,۴۹۴,۹۱۲	۴۱,۸۹۸,۷۲۰	افزایشی
۸۴	رآکتور هسته‌ای و ماشین‌آلات	۲۵,۵۱۸,۸۴۶	۲۹,۰۴۵,۴۹۴	۲۸,۹۷۶,۶۱۲	۳۲,۶۵۳,۵۲۴	۳۳,۹۴۴,۶۴۸	افزایشی
۹۰	دستگاه‌های اپتیک و طبی	۵,۶۰۲,۴۱۳	۶,۱۷۶,۳۱۰	۷,۷۰۸,۵۷۳	۸,۶۶۱,۱۱۹	۸,۶۶۷,۳۳۶	افزایشی
۹۴	مبلمان و دکوراسیون منزل	۴,۷۶۹,۶۱۴	۵,۱۵۱,۲۰۲	۵,۷۲۵,۲۰۵	۵,۸۸۹,۸۰۶	۵,۷۳۱,۸۷۵	کاهشی
۳۹	پلاستیک و محصولات پلاستیکی	۳,۲۱۰,۱۹۶	۳,۹۷۴,۰۷۷	۴,۵۸۰,۲۴۴	۴,۹۸۵,۷۱۰	۵,۳۰۴,۲۱۳	افزایشی
۷۳	مصنوعات از چدن، فولاد و آهن	۲,۲۲۱,۴۳۸	۲,۷۶۱,۷۴۱	۳,۲۱۴,۳۳۰	۳,۸۳۳,۰۸۵	۳,۹۹۶,۷۶۸	افزایشی
۷۱	سنگ‌های گران بها	۱,۰۶۶,۴۹۵	۱,۴۵۶,۸۵۱	۱,۷۰۳,۲۴۱	۳,۰۲۷,۴۳۵	۳,۷۷۰,۸۳۲	افزایشی
۷۲	چدن، آهن و فولاد	۱,۶۱۳,۵۸۴	۲,۵۷۱,۶۵۶	۲,۸۳۷,۲۰۲	۳,۰۴۴,۳۲۶	۳,۶۶۷,۷۱۵	افزایشی
۰۷	سبزیجات خوراکی، نباتات	۲,۶۱۳,۶۸۷	۲,۹۹۶,۶۹۵	۳,۱۲۱,۹۱۴	۳,۴۷۸,۷۵۶	۳,۵۵۷,۸۳۶	افزایشی
۶۲	تکمیل منسوجات غیراز کشفاف	۴,۱۹۱,۵۰۱	۴,۵۴۶,۲۴۹	۴,۵۷۴,۵۴۵	۳,۷۶۴,۴۳۵	۳,۰۲۲,۰۲۸	کاهشی
۲۲	نوشابه‌ها و سرکه	۱,۹۷۸,۰۱۹	۲,۱۱۵,۵۶۸	۲,۴۴۱,۰۵۴	۲,۸۵۱,۲۳۹	۲,۹۱۸,۷۳۲	افزایشی
۷۴	مس و مصنوعات مسی	۴۹۶,۲۷۰	۷۹۱,۵۶۲	۱۱۸۴,۸۱۵	۲,۰۰۷,۴۰۸	۲,۳۵۷,۷۹۴	افزایشی
۸۳	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۱۲۶,۲۷۲۸	۱۵۹,۹۳۶۲	۱۸۸,۹۵۴۷	۲,۱۱۲,۸۳۵	۲,۱۷۲,۰۷۶	افزایشی

افزایشی	۲,۰۶۱,۷۹۳	۱,۶۰۰,۰۱۹	۱,۴۷۴,۳۰۶	۱,۲۳۸,۷۰۵	۱,۰۵۶,۸۰۴	میوه و خشکبار خوراکی و خلال پوست مرکبات	۰۸
کاهشی	۱,۹۹۳,۶۲۷	۲,۴۲۸,۵۴۸	۲,۵۸۸,۷۹۵	۲,۷۸۹,۰۷۴	۲,۹۹۹,۷۳۵	تکمیل منسوجات کشباف	۶۱
افزایشی	۱,۸۸۲,۳۳۹	۱,۶۱۶,۳۶۸	۱,۵۶۶,۹۳۸	۱,۴۲۰,۳۸۵	۱,۲۶۶,۷۸۶	محصولات شیمیایی آلی	۲۹
افزایشی	۱,۶۷۱,۳۹۳	۷۹۰,۳۹۴	۶۴۵,۴۴۷	۶۱۲,۱۰۵	۶۵۰,۸۴۶	اسباب بازی و لوازم ورزشی	۹۵
افزایشی	۱,۴۱۳,۵۱۴	۱,۱۸۷,۹۱۹	۱,۱۰۸,۱۰۲	۹۳۲,۷۷۵	۷۵۴,۰۲۷	لاستیک و محصولات لاستیکی	۴۰
افزایشی	۱,۳۵۳,۴۷۵	۹۷۳۵۳۳	۸۷۵۴۵۴	۶۰۰۴۳۶	۲۵۲۴۲۱	سنگ فلز و جوش	۲۶
کاهشی	۱,۳۵۱,۶۲۵	۱,۳۷۰,۷۰۶	۱,۲۷۴,۲۸۱	۱,۰۶۸,۳۱۵	۹۶۱,۲۷۱	کاغذ و مقوا و محصولات آنها	۴۸
افزایشی	۱۳۵۰۵۷۳	۱۳۲۳۱۲۴	۱۲۴۴۸۷۴	۱,۱۰۰,۹۰۸	۹۶۸,۸۶۶	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰
افزایشی	۱,۳۰۹,۸۰۸	۱,۲۲۴,۷۹۱	۱,۲۵۷,۲۵۶	۱,۲۶۵,۵۲۷	۱,۰۳۲,۹۶۸	محصولات دارویی	۳۰
افزایشی	۱,۲۵۳,۰۰۹	۹۱۷,۵۰۷	۶۷۶,۴۹۲	۵۳۶,۱۶۵	۴۹۸,۴۲۵	روغنهای اسانسی و عطر	۳۳
افزایشی	۱,۲۴۳,۷۶۶	۱,۰۷۴,۳۹۹	۸۷۰,۴۲۰	۷۰۹,۸۱۲	۶۱۳,۶۲۴	آلومینیوم و محصولات آن	۷۶
افزایشی	۱,۱۹۳,۷۰۶	۸۲۸,۸۷۵	۵۸۴,۹۴۳	۴۹۸,۰۳۷	۲۳۷,۱۱۴	لکوموتیوهای راه آهن و خط ریل	۸۶
افزایشی	۹۴۰,۱۹۵	۹۱۳,۲۷۸	۷۷۶,۹۷۴	۶۷۳,۵۲۲	۵۷۸,۶۸۵	محصولات سرمایی	۶۹
کاهشی	۸۱۵,۳۰۵	۸۴۷,۵۳۹	۸۰۶,۵۹۷	۸۰۷,۲۴۵	۸۲۳,۵۰۱	لباس	۶۳
افزایشی	۷۷۶,۳۳۵	۵۸۷,۴۴۰	۳۱۹,۸۸۵	۲۴۲,۵۳۸	۱۹۱,۶۴۵	روی و مصنوعات روی	۷۹
افزایشی	۷۶۵,۵۳۳	۶۸۴,۲۸۶	۵۵۲,۸۹۷	۴۵۱,۴۲۳	۳۸۳,۸۵۰	محصولات شیمیایی غیر آلی	۲۸
افزایشی	۷۳۱,۳۶۷	۵۹۵,۳۵۷	۴۵۰,۹۵۸	۳۷۷,۴۲۸	۳۵۰,۲۶۴	تولیدات از آرد غلات و نشاسته	۱۹

۰۳	ماهی‌ها و آبزیان	۵۵۵,۵۶۷	۵۶۵,۰۶۰	۵۶۴,۲۷۱	۵۸۹,۹۹۴	۶۹۲,۸۰۸	افزایشی
۳۸	سایر محصولات شیمیایی	۳۸۵,۰۰۳	۴۳۴,۴۴۴	۵۳۰,۹۱۷	۶۳۲,۸۳۱	۶۹۱,۸۸۰	افزایشی
۸۸	وسایط نقلیه هوایی	۲۲۵,۴۰۴	۱۴۶,۲۰۱	۲۹۲,۲۴۴	۳۷۹,۶۷۴	۶۸۳,۳۰۹	افزایشی
۹۹	سایر	۷۹,۴۴۸	۱۷۱,۰۵۱	۵۱۱,۹۳۷	۶۹۶,۸۹۳	۶۷۶,۹۶۰	کاهشی
۲۰	سبزیجات، میوه، خشکبار و فرآورده‌های آن	۳۴۸,۷۰۵	۴۳۳,۰۴۶	۵۵۴,۱۷۷	۵۷۴,۰۵۹	۶۶۴,۳۲۳	افزایشی
۹۶	سایر مصنوعات	۵۵۳,۱۴۹	۶۶۱,۹۶۸	۷۰۳,۴۸۱	۷۰۲,۰۱۴	۶۵۷,۴۳۹	کاهشی
۲۱	سایر محصولات خوراکی	۳۷۳,۲۸۲	۴۶۷,۰۴۰	۵۶۳,۴۶۱	۶۱۸,۵۰۶	۶۵۷,۳۷۳	افزایشی
۱۷	شکر و شیرینی	۲۸۹,۶۱۴	۳۵۶۴۷۳	۵۵۷,۷۱۵	۸۵۷,۵۶۸	۵۹۱,۴۰۲	کاهشی
۳۲	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی	۴۱۵,۴۱۴	۴۷۲۱۷۰	۵۶۵,۷۹۵	۵۷۵,۰۹۸	۵۷۱,۶۱۳	کاهشی
۶۸	مصنوعات از سنگ و گچ و سیمان	۳۸۹,۵۹۷	۴۵۷,۷۷۹	۵۴۴,۹۲۴	۶۱۴,۲۹۵	۵۵۸,۱۱۷	کاهشی
۳۴	صابون، موم و شمع و مدل‌سازی آنها	۴۲۶,۳۵۸	۳۹۱,۹۰۴	۴۲۱,۶۶۰	۵۰۵,۲۱۲	۵۵۵,۸۸۷	افزایشی
۴۹	چاپ کتاب، روزنامه، تصاویر و غیره	۲۹۳,۴۷۷	۳۱۴,۹۶۸	۴۱۵,۲۱۲	۴۶۱,۷۰۵	۵۲۷۱۰۱	افزایشی
۸۲	مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۳۱۰,۷۴۱	۳۳۳,۰۷۵	۴۴۰,۷۵۹	۴۵۱,۱۲۷	۵۱۸۷۱۶	افزایشی
۰۱	حیوانات زنده	۴۷۶,۳۱۵	۵۴۹,۱۳۶	۵۲۱,۸۳۵	۶۵۹,۰۸۲	۴۸۰,۰۷۶	کاهشی
۲۵	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، آهک و گچ	۲۸۶۷۲۹	۳۶۰,۵۱۰	۴۰۰,۴۸۸	۴۲۹,۳۷۰	۴۶۸,۲۹۱	افزایشی
۳۷	فرآورده‌های مورد مصرف در فیلم برداری و عکاسی	۲۹۰,۹۳۹	۴۹۶,۰۸۴	۵۶۲,۶۸۹	۵۰۰,۱۰۵	۴۶۵۷۲۱	کاهشی
۰۲	گوشت و احشای خوراکی حیوانات	۱۷۲,۷۸۰	۲۲۶,۶۵۹	۳۱۰,۷۴۶	۳۵۱,۴۸۸	۴۳۱۸۲۵	افزایشی
۴۴	چوب و مصنوعات چوبی	۳۳۱,۲۲۳	۳۸۱,۱۶۷	۴۰۸,۲۴۲	۴۶۷,۶۸۰	۴۲۱۸۶۵	کاهشی

۰۹	قهوه، چای و ادویه	۲۱۵,۳۲۵	۲۳۸,۲۹۶	۲۷۲,۸۵۹	۳۴۷,۷۱۸	۳۸۳,۳۴۴	افزایشی
۶۴	کفش	۳۱۸,۵۰۶	۲۸۹,۶۰۶	۳۰۱,۴۵۶	۳۲۱,۹۸۹	۳۴۱,۲۱۲	افزایشی
۵۴	رشته‌های سنتتیک	۳۸۷,۳۸۳	۴۱۳,۲۵۴	۳۸۲,۸۹۴	۳۷۱,۷۰۶	۳۴۰,۱۷۱	کاهشی
۲۴	توتون و تنباکو	۵۱,۱۶۰	۴۱,۹۱۰	۲۴,۸۱۸	۱۷۶,۴۹۰	۳۳۱,۸۲۱	افزایشی
۴۲	اشیای ساخته شده از چرم و روده حیوانات	۱۹۴,۹۹۴	۲۲۴,۲۰۶	۲۳۷۱۷۰	۲۵۵,۲۴۳	۲۸۷,۳۲۰	افزایشی
۴۱	پوست خام و چرم	۲۴۱,۴۱۸	۲۳۴,۱۹۰	۲۸۷,۷۶۶	۲۹۲,۴۲۰	۲۷۷,۶۸۵	کاهشی
۱۰	غلات و حبوبات	۱۰۸,۴۶۵	۵۷۷۶۳	۸۱,۵۳۷	۱۲۱۷۷۲	۲۲۵,۹۳۷	افزایشی
۹۱	ساعت، ساعت مچی و اجزای وابسته	۱۳۷,۰۸۹	۲۰۳,۶۰۰	۱۲۱,۷۴۵	۱۸۲,۵۴۱	۲۱۴,۹۰۹	افزایشی
۵۲	پنبه	۱۹۰,۵۱۳	۲۱۷۳۱۵	۲۲۴۰۱۲	۱۷۳۷۹۸	۲۱۲۷۱۷	افزایشی
۵۶	نخ، ریسمان، پشم، نتابیده و کرک و غیره	۱۷۹,۷۴۹	۱۷۷,۵۱۷	۳۱۱,۸۵۴	۲۱۳,۴۹۱	۳۰۱,۹۸۸	کاهشی
۵۹	عملیات تکمیلی منسوجات (رنگرزی، چاپ، تکمیل)	۱۰۳,۱۳۶	۱۰۱,۳۲۱	۱۱۰,۷۲۱	۱۴۲,۶۷۴	۱۸۹,۷۸۱	افزایشی

در سال ۲۰۰۶ برای بسیاری از کالاها و صنایع مختلف، رده صادراتی مکزیک در جهان کمتر از ۱۰ می‌باشد مانند مبلمان و دکوراسیون منزل، محصولات سرامیکی، شکر و شیرینی، لباس، لکوموتیو، مصنوعات مختلف و میوه و خشکبار. بیشترین ارزش صادراتی مکزیک مربوط به ماشین‌آلات و تجهیزات برقی و وسایل نقلیه غیراز تراموا، نفت و رآکتورهای هسته‌ای و ماشین‌آلات مربوط به آن می‌باشد. باوجود اینکه مکزیک صادرکننده مهم نفت می‌باشد، اما صادرات لوازم الکترونیکی در این کشور از صادرات نفت ارزش بیشتری دارد.

آمریکا مهم‌ترین طرف تجاری مکزیک بوده و ۸۲/۲ درصد از صادرات مکزیک به آمریکا صورت می‌گیرد. به عبارت دیگر اغلب تولیدکنندگان مکزیک برای صادر کردن به آمریکا و بر اساس نیازهای این کشور تولید می‌کنند. بعد از آمریکا، کانادا با ۲/۴ درصد و آلمان، اسپانیا، کلمبیا، ونزوئلا، برزیل و ژاپن با یک و نیم تا کمتر از یک درصد در رده‌های بعدی قرار دارند. جدول شماره ۱۶، کشورهای عمده وارد کننده کالا از مکزیک را نشان می‌دهد.

جدول ۱۶: مهم‌ترین واردکنندگان کالا از مکزیک در سال ۲۰۰۷ (میلیارد دلار)

ردیف	نام کشور	ارزش	سهم از کل صادرات (درصد)	رشد ارزش صادرات در فاصله زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (درصد)
۱	جهان	۲۷۱/۸	۱۰۰,۰۰۸	۱۳/۰
۲	ایالات متحده آمریکا	۲۲۳/۴	۸۲/۲	۱۰/۹
۳	کانادا	۵/۶	۲/۴	۲۲/۹
۴	آلمان	۴/۱	۱/۵	۲۷/۸
۵	اسپانیا	۳/۷	۱/۴	۳۰/۳
۶	کلمبیا	۲/۹	۱/۱	۶۸/۹
۷	ونزوئلا	۲/۳	۰/۹	۹۰/۹
۸	برزیل	۲/۰	۰/۷	۴۴/۷
۹	ژاپن	۱/۹	۰/۷	۱۲/۶
۱۰	هلند	۱/۹	۰/۷	۳۴/۴
۱۱	چین	۱/۹	۰/۷	۱۸/۹
۱۲	انگلیس	۱/۶	۰/۶	۲۲/۶
۱۳	سایر کشورهای اروپایی	۱/۵	۰/۶	۱۸/۸
۱۴	شیلی	۱/۲	۰/۴	۴۱/۴
۱۵	گواتمالا	۱/۲	۰/۴	۱۹/۱

ارزش صادرات مکزیک به ایران در سال ۲۰۰۷، حدود ۱۹/۲ میلیون دلار بوده است که کمتر از ۰/۱ درصد ارزش کل صادرات مکزیک را در این سال تشکیل داده است.

۳. واردات

ارزش واردات مکزیک طی دوره پنج ساله ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ پیوسته روند صعودی داشته و در فاصله سالهای مذکور همانند صادرات با میزان رشدی برابر ۱۳/۱ درصد افزایش یافته و

از نزدیک ۱۷۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۳، به بیش از ۲۸۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۷ رسیده است. در سال ۲۰۰۷ ارزش واردات مکزیک، ۲/۲ درصد ارزش کل کالاهای وارداتی جهان بوده است. جدول شماره ۱۷، ارزش واردات مکزیک را در سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ به تفکیک گروه کالایی نشان می‌دهد.

جدول ۱۷: ارزش مهم ترین اقلام وارداتی مکزیک در سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (هزار دلار آمریکا)

کد تعرفه	عنوان	سال ۲۰۰۳	سال ۲۰۰۴	سال ۲۰۰۵	سال ۲۰۰۶	سال ۲۰۰۷	روند پیشرفت
	جمع کل محصولات	۱۷۰,۵۴۵,۷۹۲	۱۹۶,۸۰۹,۳۷۶	۲۲۱,۸۱۸,۹۷۶	۲۵۶,۰۸۵,۹۲۰	۲۸۱,۹۲۶,۵۲۸	افزایشی
۸۵	ماشین آلات و تجهیزات برقی	۳۷,۱۸۶,۷۹۲	۴۴,۰۵۹,۵۰۸	۴۸,۲۱۸,۰۸۸	۵۶,۵۲۱,۵۸۴	۵۹,۸۰۲,۴۷۶	افزایشی
۸۴	راکتور هسته‌ای و ماشین آلات	۲۹,۱۶۷,۱۲۰	۳۳,۷۶۵,۱۵۲	۳۵,۹۸۴,۵۳۶	۳۹,۸۵۳,۸۵۶	۴۲,۵۶۹,۷۰۴	افزایشی
۸۷	سایر وسایل نقلیه	۱۶,۹۶۶,۳۰۴	۱۸,۶۱۴,۳۴۰	۲۲,۰۴۳,۷۶۸	۲۵,۰۴۶,۴۸۰	۲۶,۷۵۷,۰۲۶	افزایشی
۲۷	سوخت‌های معدنی، نفت و قطران	۵,۶۸۸,۵۹۶	۷,۵۴۱,۸۰۱	۱۲,۱۶۸,۷۷۸	۱۴,۴۷۵,۸۰۴	۱۹,۴۰۸,۸۴۰	افزایشی
۳۹	پلاستیک و محصولات پلاستیکی	۱۱,۵۷۳,۶۷۵	۱۲,۵۸۷,۸۴۷	۱۴,۳۴۹,۱۶۷	۱۵,۹۴۲,۹۰۱	۱۶,۲۰۶,۲۴۱	افزایشی
۹۰	دستگاه‌های اپتیک و طبی	۵,۱۳۶,۰۲۷	۵,۹۴۶,۳۲۷	۷,۰۰۴,۳۳۷	۹,۹۱۷,۷۶۴	۱۲,۶۹۸,۱۰۰	افزایشی
۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۴,۲۵۲,۴۶۶	۵,۱۵۵,۲۳۲	۵,۵۶۷,۳۰۳	۶,۰۷۷,۶۹۵	۷,۰۱۵,۱۷۷	افزایشی
۷۲	چدن، آهن و فولاد	۳,۴۰۳,۹۸۴	۴,۸۷۳,۵۰۴	۵,۶۱۵,۸۸۹	۶,۹۷۱,۱۳۰	۶,۸۷۶,۴۶۲	کاهشی
۷۳	مصنوعات از چدن، فولاد و آهن	۴,۰۵۵,۹۸۰	۴,۷۶۳,۸۵۸	۵,۵۰۶,۲۱۱	۶,۲۵۵,۱۲۶	۶,۶۴۳,۳۲۰	افزایشی

۴۸	کاغذ و مقوا و محصولات آنها	۲,۳۳۶,۵۹۶	۳,۶۴۸,۸۳۳	۳,۹۶۲,۲۵۴	۴,۵۱۳,۶۷۸	۴,۶۷۷,۳۹۰	افزایشی
۷۶	آلومینیوم و محصولات آن	۲,۱۷۹,۵۷۱	۲,۶۲۸,۶۵۷	۲,۹۵۴,۱۳۳	۳,۸۸۵,۴۴۷	۴,۲۳۹,۴۴۷	افزایشی
۴۰	لاستیک و محصولات لاستیکی	۲,۵۰۹,۵۰۳	۲,۷۳۸,۰۹۶	۳,۱۵۱,۶۶۴	۳,۶۰۴,۳۸۹	۳,۹۴۲,۳۶۰	افزایشی
۹۹	سایر	۱,۰۰۸,۰۵۰	۱,۸۳۲,۳۶۶	۲,۲۷۹,۳۷۲	۳,۱۸۲,۵۷۲	۳,۹۰۵,۳۶۸	افزایشی
۳۰	محصولات دارویی	۱,۷۷۸,۷۲۸	۲,۱۶۸,۴۶۵	۲,۴۳۵,۰۵۲	۳,۰۲۴,۵۷۶	۳,۳۷۶,۵۸۹	افزایشی
۱۰	غلات و حبوبات	۱,۸۷۰,۳۱۳	۲,۰۱۰,۳۷۹	۱,۸۶۴,۰۸۸	۲,۴۲۴,۵۷۹	۳,۰۸۰,۶۲۲	افزایشی
۳۸	سایر محصولات شیمیایی	۱,۷۸۱,۸۹۴	۱,۹۷۷,۰۸۵	۲,۴۱۹,۴۱۴	۲,۷۱۴,۲۴۶	۲,۹۹۱,۲۵۴	افزایشی
۷۴	مس و مصنوعات مسی	۱,۲۳۶,۶۰۶	۱,۷۲۵,۲۷۹	۱,۹۶۸,۵۶۶	۲,۹۸۶,۰۲۴	۲,۹۸۰,۸۸۶	کاهشی
۹۵	اسباب بازی و لوازم ورزشی	۷۷۱,۳۱۱	۸۶۶,۷۸۲	۱,۰۵۹,۱۵۳	۱,۵۷۴,۹۰۶	۲,۷۶۶,۷۱۶	افزایشی
۲	گوشت و احشای خوراکی حیوانات	۱۸۹۰,۴۶۸	۲,۰۵۰,۰۰۵	۲,۳۶۸,۵۷۰	۲,۵۵۵,۷۰۲	۲,۷۶۲,۸۷۳	افزایشی
۹۴	مبلمان و دکوراسیون منزل	۱,۴۷۴,۱۰۵	۱,۶۰۶,۵۴۹	۱,۸۳۱,۹۹۲	۲,۲۹۳,۲۸۳	۲,۶۰۱,۰۶۹	افزایشی
۱۲	دانه ها و میوه های روغنی و فرآورده های آنها	۱,۶۷۹,۵۸۸	۱,۹۲۲,۳۴۰	۱,۷۱۴,۹۱۸	۱,۸۳۴,۳۰۱	۲,۳۱۵,۳۳۸	افزایشی
۸۳	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۱,۳۳۹,۵۲۴	۱,۴۹۱,۰۵۳	۱,۶۲۳,۳۲۵	۱,۸۰۷,۴۶۴	۱,۹۶۶,۰۱۴	افزایشی
۴	فرآورده های لبنی، عسل و ...	۷۳۱,۵۶۶	۸۹۷,۴۹۵	۱,۱۴۷,۵۴۶	۱,۰۳۰,۱۸۱	۱,۶۶۹,۲۲۷	افزایشی

افزایشی	۱۴۸۱۰۸۹	۱,۴۰۵,۴۳۳	۱,۳۳۱,۵۵۲	۱,۱۷۲,۸۷۶	۹۸۹,۴۳۵	چوب و مصنوعات چوبی	۴۴
افزایشی	۱,۴۷۴,۲۰۹	۱,۳۳۷,۷۱۳	۱,۱۶۲,۵۵۷	۱,۰۲۸,۰۵۴	۹۴۶,۳۳۴	روغنهای اسانسی و عطر	۳۳
افزایشی	۱,۴۵۱,۲۷۸	۱,۳۷۷,۵۱۷	۱,۳۴۰,۳۱۹	۱,۱۲۸,۴۵۸	۱,۰۷۱,۴۱۱	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی	۳۲
افزایشی	۱,۲۸۷,۲۲۸	۱,۲۶۶,۴۲۷	۱,۲۳۰,۴۲۷	۱,۱۵۰,۸۲۰	۱,۰۸۸,۸۷۶	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰
افزایشی	۱,۳۴۶,۵۰۱	۱,۱۱۰,۷۱۱	۸۹۴,۹۳۵	۸۱۶,۶۴۴	۶۹۱,۱۲۳	محصولات شیمیایی غیرآلی	۲۸
کاهشی	۱,۲۰۵,۰۵۴	۱,۴۰۳,۱۷۵	۹۰۳,۳۳۳	۶۹۶,۳۹۲	۴۶۷,۶۱۱	سنگ فلز و جوش	۲۶
افزایشی	۱,۲۰۴,۰۸۹	۹۸۷,۹۴۳	۷۵۲,۳۲۱	۷۴۶,۲۱۱	۷۴۴,۹۵۲	سنگ‌های گران بها	۷۱
کاهشی	۱,۱۵۸,۱۵۸	۱,۲۳۵,۹۱۲	۱,۱۸۴,۶۲۸	۱,۲۶۷,۶۵۹	۱,۵۸۸,۴۲۵	تکمیل منسوجات کشاف	۶۱
افزایشی	۱,۱۳۲,۵۴۹	۱,۱۱۲,۸۱۱	۱,۱۳۴,۵۲۶	۱,۱۴۸,۷۳۱	۱,۲۹۹,۱۸۸	تکمیل منسوجات غیراز کشاف	۶۲
افزایشی	۱,۱۲۲,۵۷۵	۸۴۰,۷۵۰	۸۴۸,۵۰۳	۷۰۸,۱۸۸	۵۳۷,۱۴۲	کود	۳۱
کاهشی	۱,۱۲۱,۱۳۴	۱,۱۸۶,۷۱۱	۹۹۹,۴۱۷	۹۴۲,۶۴۰	۷۵۵,۸۳۸	مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲
کاهشی	۱,۱۰۹,۳۸۴	۱,۳۸۹,۰۶۵	۱,۵۵۸,۳۱۱	۱,۶۴۳,۹۴۱	۱,۵۲۴,۵۹۵	پنبه	۵۲
افزایشی	۱,۰۶۸,۴۵۴	۱,۰۴۷,۶۳۴	۹۲۱,۳۴۳	۷۷۲,۲۲۹	۷۲۱,۶۳۹	سایر محصولات خوراکی	۲۱
افزایشی	۱,۰۶۴,۵۰۷	۷۵۵,۲۱۸	۷۶۱,۷۹۴	۷۷۷,۳۶۸	۶۲۲,۳۶۷	چربی‌ها و روغنهای حیوانی یا نباتی	۱۵

۸۶	لکوموتیوهای راه آهن و خط ریل	۲۴۲,۷۶۲	۴۰۶,۶۳۴	۶۱۱,۰۱۸	۶۵۴,۰۳۹	۱,۰۳۷,۲۰۷	افزایشی
۶۰	پارچه کشاف و قلاب یاف	۶۱۹,۹۰۸	۸۳۱,۶۱۸	۹۲۵,۳۳۳	۹۶۲,۸۷۷	۱,۰۰۰,۰۰۹	افزایشی
۴۷	خمیر چوب، مواد سلولزی، فیبری و غیره	۵۹۱,۹۳۱	۷۱۴,۱۲۴	۷۴۲,۶۵۷	۸۰۳,۸۹۸	۹۳۶,۷۱۹	افزایشی
۵۴	رشته های سنتتیک	۱,۱۲۹,۹۳۹	۱,۰۳۳,۴۳۶	۱,۰۷۴,۵۸۱	۱,۰۰۵,۲۶۱	۹۳۶,۳۴۳	کاهشی
۳۳	صنایع بازیافت مواد زائد حیوانی	۵۳۹,۲۸۷	۶۰۸,۱۲۹	۷۰۷,۳۴۱	۷۹۳,۳۴۵	۹۳۵,۹۱۴	افزایشی
۴۹	چاپ کتاب، روزنامه، تصاویر و غیره	۷۸۳,۲۱۹	۷۶۴,۳۶۸	۸۱۷,۳۱۱	۸۱۸,۱۰۸	۸۷۱,۶۲۸	افزایشی
۵۵	الیاف سنتتیک یا مصنوعی	۶۸۴,۶۹۰	۷۰۵,۲۱۴	۷۸۷,۲۶۹	۸۳۲,۷۹۸	۸۱۰,۳۷۱	کاهشی
۵۹	عملیات تکمیلی منسوجات (رنگرزی، چاپ، تکمیل)	۶۹۲۸۹۷	۷۰۵,۵۱۶	۶۹۶,۵۱۲	۷۱۶,۴۸۲	۷۹۴,۷۹۷	افزایشی
۱۱	آرد و نشاسته	۴۶۲,۹۴۲	۴۶۸,۷۷۱	۵۰۴,۸۲۲	۶۲۳,۴۰۷	۷۹۰,۱۲۹	افزایشی
۸	میوه و خشکبار خوراکی و خلال پوست مرکبات	۵۲۳,۱۰۶	۵۲۳,۲۵۱	۵۸۹,۰۹۷	۶۸۷,۳۵۸	۷۴۸,۷۳۷	افزایشی
۴۱	پوست خام و چرم	۸۴۶۷۲۲	۱,۰۱۴,۲۰۰	۹۳۶,۷۶۰	۸۴۷,۰۸۶	۷۴۴,۱۱۱	کاهشی
۸۸	وسایط نقلیه هوایی	۲۵۳۱۶۳	۲۴۹,۱۸۳	۱۹۷,۰۴۱	۲۰۲,۴۸۷	۷۲۶,۵۹۸	افزایشی
۳۷	فراورده های مورد مصرف در فیلم برداری و عکاسی	۶۴۲,۱۴۳	۶۶۵,۹۲۹	۶۵۳,۸۲۷	۷۷۸,۴۷۵	۶۷۹,۰۶۳	کاهشی

افزایشی	۶۵۴,۷۳۰	۶۲۰,۲۱۶	۶۰۴,۳۳۸	۵۷۰,۱۲۴	۵۳۰,۶۷۱	سایر مصنوعات	۹۶
افزایشی	۶۳۵,۸۹۳	۵۳۸,۵۹۵	۵۴۳,۹۰۸	۴۶۲,۵۶۹	۳۸۰,۱۴۴	چسب، سربش، آहार وغيره	۳۵
افزایشی	۶۲۸,۷۴۸	۵۰۶,۶۸۳	۴۰۲,۰۳۸	۳۷۶,۷۷۱	۳۵۸,۰۹۱	محصولات سرامیکی	۶۹
افزایشی	۶۲۵,۸۵۶	۵۴۰,۰۶۹	۴۷۱,۶۸۴	۴۱۷,۰۹۱	۳۸۵,۱۹۶	نوشابه‌ها و سرکه	۲۲
افزایشی	۵۹۵,۲۷۸	۵۷۱,۱۳۱	۵۳۵,۳۰۱	۴۶۷,۵۲۶	۴۵۰,۸۱۱	صابون، موم و شمع و مدل‌سازی آنها	۳۴
افزایشی	۵۷۶,۹۰۳	۵۲۱,۲۰۸	۴۳۸,۴۴۰	۳۹۴,۴۱۶	۳۸۳,۳۰۳	سبزیجات، میوه، خشکبار و فرآورده‌های آن	۲۰
کاهشی	۵۵۸,۱۰۰	۶۲۸,۳۳۳	۶۹۳,۳۱۹	۵۵۶,۷۱۳	۴۵۵,۳۴۸	اشیاء ساخته شده از چرم و روده حیوانات	۴۲
افزایشی	۵۵۶,۸۷۶	۴۶۰,۳۸۱	۶۱۳,۹۴۰	۵۱۹,۳۶۴	۴۳۷,۱۴۷	تولیدات از آرد غلات و نشاسته	۱۹
افزایشی	۵۳۷,۷۹۹	۴۹۴,۶۰۹	۲۵۲,۰۱۷	۲۵۲,۰۰۷	۱۷۸,۸۶۱	شکر و شیرینی	۱۷
کاهشی	۵۲۹,۸۴۳	۵۵۱,۵۱۰	۴۷۷,۲۸۴	۴۲۹,۴۹۷	۳۹۶,۷۳۲	نخ، ریسمان، پشم نتابیده و کرک و غیره	۵۶
افزایشی	۵۲۴,۳۰۹	۴۸۱,۲۶۹	۴۱۸,۷۹۰	۳۹۱,۲۰۵	۴۰۰,۴۰۱	کفش	۶۴

همان‌گونه که در جدول مشاهده می‌شود بیشترین ارزش واردات مکزیکی مربوط به ماشین‌آلات و تجهیزات برقی (۲۱/۲ درصد)، رآکتور هسته‌ای و ماشین‌آلات (۱۵/۱ درصد)، سایر وسایل نقلیه غیر از تراموا (۹/۵ درصد)، سوخته‌های معدنی، نفت و قطران (۶/۹ درصد) و پلاستیک و محصولات پلاستیکی (۵/۸ درصد) بوده است. وارد کردن سوخته‌های معدنی توسط مکزیکی به دلیل ضعف در پالایش این کشور است که مجبور شده هم صادرکننده نفت و سوخت معدنی و هم واردکننده سوخت باشد.

در فاصله سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷، در اکثر گروه‌های کالایی، میزان واردات افزایش یافته است.

آمریکا با سهم ۵۰ درصدی ارزش کالاهای بزرگ‌ترین صادرکننده کالا به مکزیک است این کشور که بر اساس پیمان نفتا با مکزیک دادو ستد دارد تامین‌کننده بخش عمده‌ای از مواد مورد نیاز مکزیک می‌باشد. بعد از آمریکا کشور چین با ۱۱ درصد ارزش کل واردات، ژاپن با شش درصد و کره و آلمان هریک با ۴/۵ و ۴ درصد بیشترین سهم را در بین کشورهای صادرکننده کالا به مکزیک دارا می‌باشند. جدول شماره ۱۸، کشورهای عمده صادرکننده کالا به مکزیک را نشان می‌دهد.

جدول ۱۸: مهم‌ترین صادرکنندگان کالا به مکزیک در سال ۲۰۰۷ (میلیارد دلار)

ردیف	نام کشور	ارزش	سهم از کل واردات (درصد)	رشد ارزش واردات در فاصله زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (درصد)
۱	جهان	۲۸۱/۹	۱۰۰	۱۳/۱
۲	ایالات متحده آمریکا	۱۳۹/۹	۴۹/۶	۶/۵
۳	چین	۲۹/۷	۱۰/۶	۴۳/۳
۴	ژاپن	۱۶/۳	۵/۸	۲۳/۰
۵	جمهوری کره	۱۲/۶	۴/۵	۴۱/۳
۶	آلمان	۱۰/۷	۳/۸	۱۴/۴
۷	کانادا	۸/۰	۲/۸	۱۸/۶
۸	چین (تایپه)	۵/۹	۲/۱	۲۷/۰
۹	برزیل	۵/۶	۲/۰	۱۴/۱
۱۰	ایتالیا	۵/۵	۲/۰	۲۴/۸
۱۱	مالزی	۴/۸	۱/۷	۱۴/۶
۱۲	اسپانیا	۳/۸	۱/۴	۱۳/۵
۱۳	فرانسه	۳/۱	۱/۱	۱۰/۸
۱۴	شیلی	۲/۶	۰/۹	۲۸/۰
۱۵	هلند	۲/۵	۰/۹	۶۸/۸

سرانه واردات (نسبت واردات به جمعیت) در مکزیک نزدیک ۲۶۳۵ دلار است، که نسبت به سرانه کشور ایران در سال ۱۳۸۵ (معادل ۵۸۵ دلار) نسبت بالایی بوده است. به عبارت دیگر سرانه واردات مکزیک پنج برابر ایران است.

۴. کشورهای صادرکننده

مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به مکزیک برای اغلب گروه‌های کالایی مهم در این قسمت ارائه شده است. برای این منظور در هر گروه کالایی، مهم‌ترین کشورهای صادرکننده و سهم هر یک در صادرات کالا به مکزیک معرفی شده است. آگاهی از این اطلاعات برای حضور کالاهای ایرانی در بازار مکزیک اهمیت دارد. ایران در هیچ‌یک از کالاها جزء پنج کشور اول صادرکننده کالا به مکزیک به شمار نمی‌رود. این جداول مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به مکزیک را به تفکیک مهم‌ترین گروه‌های کالایی نشان می‌دهد.

جدول ۱۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین ابزار الکترونیکی در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۲۰,۰۰۳	۳۳/۴
۲	چین	۱۲,۶۸۰	۲۱/۲
۳	جمهوری کره	۵,۶۹۶	۹/۵
۴	ژاپن	۵,۵۴۸	۹/۳
۵	چین تایپه	۳,۲۲۸	۵/۴

جمع کل واردات مکزیک: ۵۹,۸۰۲ میلیون دلار

جدول ۲۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین راکتورهای هسته‌ای و ماشین‌آلات وابسته در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۱۹,۲۸۴	۴۵/۳
۲	چین	۶,۳۳۹	۱۴/۹
۳	آلمان	۲,۸۵۱	۶/۷
۴	ژاپن	۲,۸۲۱	۶/۶
۵	جمهوری کره	۱,۲۵۷	۳/۰
جمع کل واردات مکزیک: ۴۲,۵۷۰ میلیون دلار			

جدول ۲۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین نفت و سوخت‌های معدنی در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۱۰,۷۵۹	۵۵/۴
۲	هلند	۱,۶۲۶	۸/۴
۳	ایتالیا	۱,۴۱۶	۷/۳
۴	عربستان	۵۷۰	۲/۹
۵	ژاپن	۵۱۹	۲/۷
جمع کل واردات مکزیک: ۱۹,۴۰۹ میلیون دلار			

جدول ۲۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین پلاستیک و محصولات پلاستیکی در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۱۲,۴۹۸	۷۷/۱
۲	چین	۷۴۰	۴/۶
۳	کانادا	۴۵۵	۲/۸
۴	ژاپن	۴۵۵	۲/۸
۵	آلمان	۴۳۶	۲/۷
جمع کل واردات مکزیک: ۱۶,۲۰۶ میلیون دلار			

جدول ۲۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین سایر وسایل نقلیه در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۱۴,۸۴۱	۵۵/۵
۲	ژاپن	۲,۹۶۶	۱۱/۱
۳	آلمان	۲۱۲۰	۷/۹
۴	کانادا	۱,۷۱۴	۶/۴
۵	برزیل	۱,۵۷۴	۵/۹
جمع کل واردات مکزیک: ۲۶,۷۵۷ میلیون دلار			

**جدول ۲۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین ابزار پزشکی و عکاسی در بازار
مکزیک طی سال ۲۰۰۷**

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا درمکزیک
۱	آمریکا	۳,۶۵۷	۲۸/۸
۲	جمهوری کره	۳,۰۸۳	۲۴/۳
۳	چین	۱,۵۳۰	۱۲/۰
۴	ژاپن	۱,۵۲۷	۱۲/۰
۵	چین تایپه	۷۹۷	۶/۳
جمع کل واردات مکزیک: ۱۲,۶۹۸ میلیون دلار			

**جدول ۲۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین محصولات شیمیایی آلی در بازار
مکزیک طی سال ۲۰۰۷**

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا درمکزیک
۱	آمریکا	۴,۶۳۳	۶۶/۰
۲	آلمان	۳۳۳	۴/۸
۳	چین	۳۱۴	۴/۵
۴	ایرلند	۲۶۶	۳/۸
۵	هند	۱۶۵	۲/۳
جمع کل واردات مکزیک: ۷,۰۱۵ میلیون دلار			

جدول ۲۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین آهن و فولاد در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۳,۱۷۴	۴۶/۲
۲	ایتالیا	۶۵۹	۹/۶
۳	ژاپن	۶۰۷	۸/۸
۴	کانادا	۳۴۷	۵/۰
۵	آلمان	۳۱۴	۴/۶
جمع کل واردات مکزیک: ۶,۸۷۶ میلیون دلار			

جدول ۲۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مصنوعات از آهن و چدن و فولاد در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۴,۱۲۴	۶۲/۱
۲	چین	۴۷۶	۷/۲
۳	ژاپن	۳۰۵	۴/۶
۴	آلمان	۲۸۴	۴/۳
۵	چین تایپه	۲۴۶	۳/۷
جمع کل واردات مکزیک: ۶,۶۴۳ میلیون دلار			

جدول ۲۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین کاغذ، مقوا و محصولات آنها در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۳,۶۰۶	۷۷/۱
۲	کانادا	۲۶۷	۵/۷
۳	آلمان	۹۱	۲/۰
۴	فنلاند	۹۱	۱/۹
۵	چین	۸۰	۱/۷
جمع کل واردات مکزیک: ۴,۶۷۷ میلیون دلار			

جدول ۲۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین آلومینیم و محصولات آن در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۳,۰۴۸	۷۱/۹
۲	ونزوئلا	۲۶۳	۶/۲
۳	کانادا	۱۸۶	۴/۴
۴	چین	۱۳۸	۳/۳
۵	آلمان	۹۴	۲/۲
جمع کل واردات مکزیک: ۴,۲۳۹ میلیون دلار			

جدول ۳۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین لاستیک و محصولات لاستیکی در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا درمکزیک
۱	آمریکا	۲,۲۱۶	۵۶/۲
۲	چین	۲۸۷	۷/۳
۳	آلمان	۱۹۸	۵/۰
۴	برزیل	۱۹۷	۵/۰
۵	ژاپن	۱۴۵	۳/۷
جمع کل واردات مکزیک: ۳,۹۴۲ میلیون دلار			

جدول ۳۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین سایر محصولات در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا درمکزیک
۱	آمریکا	۵۷۶	۱۴/۷
۲	چین	۵۷۰	۱۴/۶
۳	برزیل	۴۸۱	۱۲/۳
۴	ژاپن	۴۶۹	۱۲/۰
۵	جمهوری کره	۲۴۹	۶/۴
جمع کل واردات مکزیک: ۳,۹۰۵ میلیون دلار			

جدول ۳۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین کلیه محصولات دارویی در بازار مکزیکی طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیکی (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیکی
۱	آمریکا	۹۲۷	۲۷/۵
۲	آلمان	۵۴۶	۱۶/۲
۳	فرانسه	۲۹۹	۸/۹
۴	سوئیس	۲۴۰	۷/۱
۵	انگلیس	۱۸۵	۵/۵
جمع کل واردات مکزیکی: ۳,۳۷۷ میلیون دلار			

جدول ۳۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین حبوبات و غلات در بازار مکزیکی طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیکی (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیکی
۱	آمریکا	۲۷۶۵	۸۹/۸
۲	کانادا	۲۸۲	۹/۲
۳	آفریقای جنوبی	۱۲	۰/۴
۴	شیلی	۶	۰/۲
۵	برزیل	۵	۰/۲
جمع کل واردات مکزیکی: ۳,۰۸۱ میلیون دلار			

جدول ۳۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین سایر محصولات شیمیایی در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۲,۰۰۴	۶۷/۰
۲	آلمان	۱۵۶	۵/۲
۳	کانادا	۱۵۳	۵/۱
۴	انگلیس	۱۰۹	۳/۶
۵	چین	۶۹	۲/۳
جمع کل واردات مکزیک: ۲,۹۹۱ میلیون دلار			

جدول ۳۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مس و محصولات مسی در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۱,۹۴۵	۶۵/۳
۲	شیلی	۷۳۴	۲۴/۶
۳	چین	۴۸	۱/۶
۴	چین تایپه	۳۸	۱/۳
۵	آلمان	۳۶	۱/۲
جمع کل واردات مکزیک: ۲,۹۸۱ میلیون دلار			

جدول ۳۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین اسباب بازی، ابزار ورزشی و غیره در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	چین	۲,۰۹۹	۷۵/۹
۲	آمریکا	۳۷۳	۱۳/۵
۳	اسپانیا	۵۴	۱/۹
۴	چین تایپه	۳۲	۱/۲
۵	دانمارک	۲۵	۰/۹
جمع کل واردات مکزیک: ۲,۷۶۷ میلیون دلار			

جدول ۳۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین گوشت و احشای خوراکی حیوانات در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادرکنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۲,۳۱۸	۸۳/۹
۲	کانادا	۲۴۱	۸/۷
۳	شیلی	۹۴	۳/۴
۴	نیوزلند	۴۰	۱/۵
۵	استرالیا	۳۶	۱/۳
جمع کل واردات مکزیک: ۲,۷۶۳ میلیون دلار			

جدول ۳۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین مبلمان و دکوراسیون منزل در بازار مکزیک طی سال ۲۰۰۷

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود (صادر کنندگان)	ارزش صادرات کالا به مکزیک (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در مکزیک
۱	آمریکا	۱,۲۲۴	۴۷/۱
۲	چین	۴۹۲	۱۸/۹
۳	اسپانیا	۱۴۴	۵/۶
۴	کانادا	۱۱۲	۴/۳
۵	آلمان	۸۴	۳/۲
جمع کل واردات مکزیک: ۲,۶۰۱ میلیون دلار			

۵. ساختار تعرفه‌ای و موانع غیر تعرفه‌ای

مکزیک از نظر قوانین گمرکی برای واردات تقریباً آزاد می‌باشد. بر اساس قرارداد تجاری نفتا با آمریکای شمالی تعرفه صفر برای کشورهای آمریکا، کانادا و مکزیک در بسیاری از کالاهای کشاورزی و اکثر قریب به اتفاق کالاهای صنعتی وجود دارد. لازم به ذکر است که پیمان نفتا در زمینه استانداردها و قوانین مالکیت فکری نیز تعهدات فراوانی برای کشورهای متعهد از جمله مکزیک ایجاد کرده است. با توجه به عضویت این کشور در سازمان تجارت جهانی، مکزیک با بسیاری از کشورها نیز تعرفه‌ها را کاهش داده است. اما مالیات ارزش افزوده به میزان ۱۵ درصد و هزینه تشریفات گمرکی به میزان ۰/۸ درصد برای کالاهای وارداتی از تمامی کشورها وجود دارد. مقدار گمرکی بر اساس قرارداد تجاری با کشور صادر کننده تهیه می‌شود و برای کالاهای مختلف بین ۱۰ تا ۲۰ درصد می‌باشد. برقراری سهمیه برای بعضی از محصولات کشاورزی و کالاهای لوکس یا انحصاری وجود داشته و این کالاها تعرفه ویژه و اضافی دارند. صادرات کالا و خدمات در مکزیک آزاد می‌باشد. ورود و خروج بعضی از کالاها از جمله اسلحه یا مهمات در مکزیک ممنوع است.

۹. سرمایه‌گذاری‌های عمده

مکزیک به لحاظ جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، در سال ۲۰۰۱ با بالغ بر ۲۷/۱ میلیارد دلار، در سال ۲۰۰۲ با بیش از ۱۹/۰ میلیارد دلار، در سال ۲۰۰۳ با افزون بر ۱۵/۴ میلیارد دلار، در سال ۲۰۰۴ با بیش از ۱۶ میلیارد دلار، در سال ۲۰۰۵ حدود ۱۷/۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۶ با نزدیک ۱۹ میلیارد دلار و بالاخره با ۲۳/۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۷، در جایگاه موفق‌ترین کشور منطقه از این منظر قرار گرفته است. در سال ۲۰۰۶ حجم کامل سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی در مکزیک حدود ۱۷/۴ میلیارد دلار اعلام شده است.

بر اساس آمار سرمایه‌گذاری جهانی در سال ۲۰۰۶، جمعاً ۱/۳ تریلیون دلار در سطح جهان سرمایه‌گذاری شده است در همین سال سرمایه‌گذاری خارجی در مکزیک ۱۸/۹ میلیارد دلار بوده که سهم مکزیک در جذب سرمایه نزدیک به ۱/۵ درصد و سهم بالایی است. جدول شماره ۳۹، فهرست کشورهایی که در سال ۲۰۰۶ عمده‌ترین میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در مکزیک را داشته‌اند، نشان می‌دهد.

جدول ۳۹: کشورهای مهم سرمایه‌گذار در مکزیک در سال ۲۰۰۶

ردیف	نام کشور	ارزش
۱	آمریکا	۱۰/۳ (میلیارد دلار)
۲	هلند	۳ (میلیارد دلار)
۳	ژاپن	۱/۵ (میلیارد دلار)
۴	انگلیس	۷۸۸ (میلیون دلار)
۵	فرانسه	۶۹۷ (میلیون دلار)
۶	اسپانیا	۶۲۴/۵ (میلیون دلار)
۷	کانادا	۵۲۷ (میلیون دلار)

جدول ۴۰ روند سرمایه‌گذاری خارجی در مکزیک در فاصله سالهای ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۷ را نشان می‌دهد.

جدول ۴۰: سرمایه‌گذاری خارجی در مکزیک طی سالهای ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۶ (میلیارد دلار)

سال	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
سرمایه‌گذاری خارجی	۲۷/۱	۱۹/۰	۱۵/۴	۱۶	۱۷/۸۱	۱۸/۹۴	۲۳/۳

فصل ششم

وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران

۱. تراز تجاری

بررسی تراز تجاری ایران و مکزیک نشان می‌دهد که علاوه بر آنکه حجم مبادلات تجاری بین ایران و مکزیک زیاد نیست، تراز تجاری نیز در سالهای گذشته پیوسته به نفع کشور مکزیک بوده و تنها در سال ۲۰۰۷ به نفع ایران بوده است. دوری مسافت و وجود بازارهای منطقه‌ای برای هر دو کشور، وابستگی تجاری مکزیک به آمریکا در مرحله اول و تمایل به همکاری با کشورهای حوزه دریای کاراییب و کشورهای آمریکای لاتین از سوی این کشور و وجود بازارهای منطقه‌ای نزدیک‌تر از سمت طرف ایرانی سبب شده که مبادلات تجاری دو طرف در حد مطلوب نباشد.

جدول ۴۱: تراز تجاری ایران و مکزیک طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ (میلیون دلار)

سال	مبادله کالا	واردات	صادرات	تراز تجاری
۲۰۰۳	۲۵۸۷۷	۲۱۶۱۰	۴۲۶۷	-۱۷۳۴۳
۲۰۰۴	۱۶۹۱۵	۱۳۲۲۹	۳۶۸۶	-۹۵۴۳
۲۰۰۵	۳۰۰۲۵	۲۶۴۴۲	۳۵۸۳	-۲۲۸۵۹
۲۰۰۶	۲۹۱۵۷	۲۳۴۱۵	۵۷۴۲	-۱۷۶۷۳
۲۰۰۷	۶۲۰۱۹	۱۹۱۹۲	۴۲۸۲۷	۲۳۶۳۵

همان‌گونه که در جدول شماره ۴۱ مشاهده می‌شود، در پنج سال گذشته تراز تجاری جمهوری اسلامی ایران با مکزیک همواره به ضرر ایران منفی بوده و در سال ۲۰۰۷ مثبت شده است. بیشترین کسری تجاری در حد فاصل سالهای ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۶ مشاهده شده است. دوری مسافت، رقبای بسیار قوی و ناآشنایی بازرگانان ایرانی با کشور مکزیک عاملی برای منفی بودن تراز تجاری ایران می‌باشد.

۲. واردات مکزیک از ایران

در این قسمت واردات مکزیک از ایران در گروه‌های کالایی و اقلام وارداتی بررسی شده و در انتها نیز پتانسیل‌های صادراتی ایران به مکزیک مورد شناسایی قرار گرفته است.

۲-۱. گروه کالایی

در سال ۲۰۰۷ میلادی، ارزش واردات مکزیک از ایران بر اساس آمار ITC که بر اساس گزارش مکزیک تهیه شده ۴۳ میلیون دلار و ارزش کل صادرات مکزیک به ایران در این سال ۱۹ میلیارد دلار بوده است. هرچند تراز تجاری ایران در سال ۲۰۰۷ به دلیل صادرات فراورده‌های نفتی مثبت بوده اما سهم ایران در بازار مکزیک بسیار ناچیز است. در این سال، ایران هشتاد و چهارمین کشور صادرکننده کالا به مکزیک بوده است. بیشترین ارزش صادرات ایران مربوط به فراورده‌های نفتی که در سال ۲۰۰۷ برای اولین بار در طی پنج سال گذشته به مکزیک صادر شده و سپس گروه میوه تازه و خشک (کد ۸) می‌باشد که برابر ۲/۰ میلیون دلار بوده است. این در حالی است که در این گروه کالایی در همین سال، مکزیک بیش از ۷۴۸ میلیون دلار کالا از سراسر جهان وارد نموده است. در گروه سوم که قالی (کد ۵۷) است ایران نزدیک به ۹۰۰ هزار دلار کالا به مکزیک صادر نموده در حالی که مکزیک در سال ۲۰۰۷ در این گروه نزدیک به ۱۹۵ میلیون دلار واردات داشته است. این وضعیت در سایر گروه‌های کالایی نیز به چشم می‌خورد که نشانگر سهم بسیار اندک ایران در بازار مکزیک است.

جدول ۴۲: میزان صادرات ایران به مکزیک و واردات جهانی مکزیک در سال ۲۰۰۷ و درصد رشد سالیانه واردات مکزیک از ایران (هزار دلار)

ردیف	کد تعرفه	نوع کالا	واردات از ایران		واردات از جهان	
			ارزش	رشد سالیانه % ۲۰۰۷-۲۰۰۵	ارزش	رشد سالیانه % ۲۰۰۵-۲۰۰۷
۱		کل محصولات	۴۲۸۲۷	۵۴۷/۶	۲۸۱۹۲۶۵۲۸	۱۳/۵
۲	۲۷	سوختهای معدنی، نفت و قطران	۳۹۱۶۱	-	۱۹۴۰۸۸۴۰	۲۹/۷
۳	۰۸	میوه و خشکبار خوراکی و خلال پوست مرکبات	۱۸۱۲	۴/۳	۷۴۸۷۳۷	۱۳/۵
۴	۵۷	قالی، گلیم، کفپوش و غیره	۸۶۵	۹۰/۹	۱۹۵۱۸۹	۷/۲
۵	۷۰	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۲۷۴	-	۱۲۸۷۲۲۸	۲/۳
۶	۸۴	راکتور هسته‌ای و ماشین‌آلات	۱۷۵	۳۶/۶	۴۲۵۶۹۷۰۴	۹/۱
۷	۴۱	پوست خام و چرم	۱۴۵	-۳۷/۱	۷۴۴۱۱۱	-۱۰/۳
۸	۷۲	چدن، آهن و فولاد	۸۸	-	۶۸۷۶۴۶۲	۱۱/۲
۹	۸۵	ماشین‌آلات و تجهیزات برقی	۷۷	-۴۱/۳	۵۹۸۰۲۴۷۶	۱۲/۰
۱۰	۹۰	دستگاه‌های اپتیک و طبی	۷۰	-۸/۸	۱۲۶۹۸۱۰۰	۴۰/۶
۱۱	۱۳	رزین، صمغ، شیره درختان و فرآورده‌های آنها	۵۳	۱۳/۱	۹۴۰۸۰	۰/۹

۲۱/۸	۴۲۳۹۴۴۷	-	۲۲	آلومینیوم و محصولات آن	۷۶	۱۲
-۰/۱	۱۱۳۲۵۴۹	-	۱۹	تکمیل منسوجات غیر از کشفاف	۶۲	۱۳
۱۸/۵	۳۰۵۸۵۶	-	۱۵	فراورده‌های گوشت و آبزیان	۱۶	۱۴
۶/۵	۱۶۲۰۶۲۴۱	-۴۱	۱۱	پلاستیک و محصولات پلاستیکی	۳۹	۱۵
۱۹/۶	۱۲۴۶۵۰۱	-	۱۰	محصولات شیمیایی غیر آلی	۲۸	۱۶
-۱/۱	۱۱۵۸۱۵۸	-	۸	تکمیل منسوجات کشفاف	۶۱	۱۷
۳۵/۷	۳۹۰۵۳۶۸	۰/۰	۷	سایر	۹۹	۱۸
۱۳/۴	۱۴۷۴۲۰۹	۱۶/۷	۴	روغنهای اسانسی و عطر	۳۳	۱۹
۲۳/۰	۳۵۶۹۴۷	-۳۵	۳	لباس	۶۳	۲۰
۱۰/۳	۶۶۴۳۳۲۰	-۴۸/۳	۲	مصنوعات از چدن، فولاد و آهن	۷۳	۲۱
۲۴/۸	۱۹۶۸۲	۰/۰	۲	اجناس عتیقه و هنری	۹۷	۲۲
۱۰/۷	۲۶۷۵۷۰۲۶	-۳۸/۹	۲	سایر وسایل نقلیه	۸۷	۲۳
۶/۱	۱۱۲۱۱۳۴	-	۱	مصنوعات چاقوسازی، فاشق و چنگال	۸۲	۲۴
۲۱/۰	۲۶۰۱۰۶۹	-	۱	مبلمان و دکوراسیون منزل	۹۴	۲۵
۱۲/۵	۳۹۴۲۳۶۰	-	۱	لاستیک و محصولات لاستیکی	۴۰	۲۶

۲-۲. اقلام وارداتی

جدول شماره ۴۳، ارزش واردات مکزیک از ایران را در سال ۱۳۸۵ به تفکیک اقلام عمده وارداتی نشان می‌دهد. اطلاعات این جدول، از آمارنامه گمرک جمهوری اسلامی استخراج شده است. به طوری که مشاهده می‌شود، پسته تازه و خشک مهم‌ترین کالای صادراتی ایران به مکزیک است که نزدیک به ۹۵ درصد از ارزش واردات مکزیک از ایران را تشکیل می‌دهد. پس از پسته، کالاهایی نظیر شیر و عصاره شیرین بیان، دارو و روغن موتور در مرتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند.

جدول ۴۳: اقلام عمده واردات مکزیک از جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۵
(هزار دلار)

ردیف	کد تعرفه	شرح کالا	ارزش	درصد
۱	۰۸۰۲۵۰۰۰	پسته، تازه یا خشک کرده	۱۹۷۵۹	۹۴/۵
۲	۱۳۰۲۱۲۰۰	شیر و عصاره شیرین بیان	۳۷۰	۱/۸
۳	۲۷۱۰۱۹۱۰	روغن موتور	۶	۰/۰
۴	۲۹۴۱۹۰۹۰	سایر آنتی بیوتیکها غیرمذکور در جای دیگر	۱۹	۰/۱
۵	۴۱۰۵۱۰۰۰	پوست دباغی شده یا تازه دباغی شده ولی رنگ نشده مرطوب (wet-blue) از گوسفند یا بره	۸۱	۰/۴
۶	۵۷۰۱۱۰۰۰	فرش و سایر کف پوشهای نسجی، از پشم یا از موی نرم (کرک) حیوان، گره باف.	۴۶۵	۲/۲
۷	۵۷۰۲۱۰۰۰	گلیم، شوماک، کار امانی و فرشهای دست باف همانند.	۸۰	۰/۴
۸	۸۴۲۴۸۱۰۰	ماشین آلات برای افشاندن، پراکندن یا پاشیدن مواد آبیگون یا پودر، برای کشاورزی یا باغبانی و گل کاری	۸۳	۰/۴
۹	۸۴۵۵۳۰۰۰	غلتهای ماشینهای نور	۳۷	۰/۲
		جمع	۲۰۸۹۹	۱۰۰

۳-۲. پتانسیل وارداتی از ایران

جدول شماره ۴۴، پتانسیل وارداتی مکزیک از ایران را در سطح گروه‌های کالایی نشان می‌دهد. اطلاعات این جدول برای صادرکنندگان ایران کاملاً مفید است.

جدول ۴۴: پتانسیل وارداتی مکزیک از ایران

ردیف	کد HS	عنوان
۱	۷۲	چدن، آهن و فولاد
۲	۷۴	مس و مصنوعات مسی
۳	۳۹	پلاستیک و محصولات پلاستیکی
۴	۲۹	محصولات شیمیایی آلی
۵	۸۴	رآکتور هسته‌ای و ماشین آلات
۶	۸	میوه و خشکبار خوراکی و خلال پوست مرکبات
۷	۲۰	سبزیجات، میوه، خشکبار و فراورده‌های آن
۸	۸۵	ماشین آلات و تجهیزات برقی
۹	۷۰	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای
۱۰	۶۸	مصنوعات از سنگ و گچ و سیمان
۱۱	۲۵	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، آهک و گچ
۱۲	۹۰	دستگاه‌های اپتیک و طبی
۱۳	۷۶	آلومینیوم و محصولات آن
۱۴	۴۰	لاستیک و محصولات لاستیکی

الیاف سنتتیک یا مصنوعی	۵۵	۱۵
سبزیجات خوراکی، نباتات	۷	۱۶
پنبه	۵۲	۱۷
قالی، گلیم، کفپوش و غیره	۵۷	۱۸
محصولات سرامیکی	۶۹	۱۹
پوست خام و چرم	۴۱	۲۰
صابون، موم و شمع و مدل سازی آنها	۳۴	۲۱
محصولات دارویی	۳۰	۲۲
چربیها و روغنهای حیوانی یا نباتی	۱۵	۲۳
ماهیها و آبزیان	۳	۲۴
لباس	۶۳	۲۵

۳. صادرات مکزیک به ایران

وضعیت صادرات مکزیک به ایران و پتانسیلهای صادراتی مکزیک به ایران در این قسمت معرفی شده است. بررسیهای انجام شده در سطح گروههای کالایی می باشد.

۳-۱. گروه کالایی

در سال ۲۰۰۷ میلادی، مکزیک معادل ۱۹/۲ میلیون دلار به ایران صادرات داشته است. مطابق اطلاعات جدول شماره ۴۵، بیشترین ارزش صادرات مکزیک به ایران مربوط به مصنوعات از چدن، آهن و فولاد (کد ۷۳) بوده است که نزدیک به ۱۳ میلیون دلار ارزش داشته است. پس از آن الیاف سنتتیک یا مصنوعی (کد ۵۵) با ۱/۴ میلیون دلار و راکتور هسته‌ای و ماشین‌آلات (کد ۸۴) با ۱/۳ میلیون دلار در مرتبه بعدی قرار گرفته است. محصولات شیمیایی آلی، محصولات پلاستیکی و ماشین آلات برقی از دیگر گروههای کالایی صادراتی به ایران بوده‌اند.

جدول ۴۵: میزان واردات ایران از مکزیک و صادرات جهانی مکزیک در سال ۲۰۰۷ و درصد رشد سالیانه صادرات مکزیک به ایران

ردیف	کد HS	عنوان	صادرات مکزیک به ایران		صادرات مکزیک به جهان	
			ارزش	رشد سالیانه % ۲۰۰۳-۲۰۰۷	ارزش	رشد سالیانه % ۲۰۰۳-۲۰۰۷
۱		کل محصولات	۱۹۱۹۲	۱۳-۷	۲۱۴۲۰۷۳۱۲	۱۳/۴
۲	۷۳	مصنوعات از چدن، فولاد و آهن	۱۲۹۲۹	۱۰-۷	۳۲۱۴۳۳۰	۱۲/۲
۳	۵۵	الیاف سنتتیک یا مصنوعی	۱۳۸۰	۴۴/۷	۳۱۴۵۵۸	۲۰-۹
۴	۸۴	رآکتور هسته‌ای و ماشین‌آلات	۱۳۳۵	۲۹۰/۶	۲۸۹۷۶۶۱۲	۸/۶
۵	۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۱۲۰۰	۲۵-۴	۱۵۶۶۹۲۸	۱۰/۱
۶	۳۹	پلاستیک و محصولات پلاستیکی	۷۲۸	۱۸۹/۵	۴۵۸۰۲۴۴	۷/۹
۷	۸۵	ماشین‌آلات و تجهیزات برقی	۵۲۴	۳۷-۴	۵۲۰۹۵۹۴۰	۱۷/۴
۸	۱۳	رزین، صمغ، شیره درختان و فراورده‌های آنها	۴۱۹	-	۶۲۲۷۳	۶/۲
۹	۵۷	قالی، گلیم، کفپوش و غیره	۳۱۰	۱۲۴۱/۷	۵۵۵۶۴	۶/۴
۱۰	۳۰	محصولات دارویی	۱۴۱	۷۵/۹	۱۲۵۷۲۵۶	۲/۱
۱۱	۹۵	اسباب‌بازی و لوازم ورزشی	۶۴	۳۶-۵	۶۴۵۴۴۷	۷۹/۵
۱۲	۹۴	مبلمان و دکوراسیون منزل	۵۱	-	۵۷۲۵۲۰۵	۰/۱
۱۳	۹۹	سایر	۴۷	-	۵۱۱۹۳۷	۱۶/۱
۱۴	۴۹	چاپ کتاب، روزنامه، تصاویر و غیره	۳۱	-	۴۱۵۲۱۲	۱۳/۵

۶/۲	۷۷۰۸۵۷۳	۳۵-۶	۲۵	دستگاه‌های اپتیک و طبی	۹۰	۱۵
۱/۲	۵۴۴۹۲۴	-	۷	مصنوعات از سنگ و گچ و سیمان	۶۸	۱۶
۱۵/۲	۵۳۰۹۱۷	-	۱	سایر محصولات شیمیایی	۳۸	۱۷

۳-۲. اقلام صادراتی

جدول شماره ۴۶، صادرات مکزیک به ایران و ارزش آنها را در سال ۱۳۸۵ به تفکیک اقلام عمده صادراتی نشان می‌دهد. اطلاعات این جدول، از آمارنامه گمرک جمهوری اسلامی ایران استخراج شده است. به طوری که مشاهده می‌شود. پس از لوله برای جداره‌سازی و لوله‌گذاری که بیش از ۴۳ درصد ارزش صادرات را به خود اختصاص داده، لوله حفاری بدون درز (۸/۵ درصد)، الیاف از رشته‌های سنتتیک (۷/۹ درصد)، بعضی از فراورده‌های شیمیایی و الیاف اکریلیک در مرتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند.

جدول ۴۶: اقلام عمده صادرات مکزیک به جمهوری اسلامی ایران به در سال ۱۳۸۵ (هزار دلار)

ردیف	کد تعرفه	شرح کالا	ارزش	درصد
۱	۷۳۰۴۲۹۰۰	لوله برای جداره سازی یا لوله‌گذاری (غیر از لوله حفاری) برای استخراج نفت یا گاز	۱۱۳۷۹	۴۳/۳۱
۲	۷۳۰۴۲۱۰۰	لوله حفاری بدون درز از نوعی که برای استخراج نفت یا گاز به کار می‌رود.	۵۳۸۴	۲۰/۴۹
۳	۵۵۰۱۳۰۰۰	دسته الیاف از رشته‌های سنتتیک، از اکریلیک یا مد اکریلیک.	۲۱۸۳	۸/۳۱
۴	۷۳۰۴۱۰۰۰	لوله‌های بدون درز از آهن یا از فولاد که برای خط لوله نفت یا گاز به کار می‌روند.	۲۰۷۳	۷/۸۹
۵	۳۸۲۴۹۰۹۰	سایر فراورده‌های صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته غیر مذکور در جای دیگر	۸۵۸	۳/۲۷
۶	۵۵۰۶۳۰۰۰	الیاف سنتتیک غیر یکسره، از اکریلیک یا مد اکریلیک، حلاجی شده، شانه زده یا برای نخ رسی عمل‌آوری شده	۸۳۰	۳/۱۶

۲/۸۱	۷۳۷	لاکتون‌ها، که در جای دیگری مذکور نباشند	۲۹۳۲۲۹۰۰	۷
۲/۳۵	۶۱۷	ترکیبات دارای ساختار یک حلقه متراکم نشده (Unfused) فوران، که در جای دیگری مذکور نباشند	۲۹۳۲۱۹۰۰	۸
۰/۸۹	۲۳۴	ورق عایق پلی اتیلنی با خاصیت تبادل یون	۳۹۲۰۱۰۶۰	۹
۰/۷۳	۱۹۲	سایر اسیدهای مونوکربوکسیلیک غیر حلقوی اشباع شده... غیرمذکور به جز اتر و استاتین	۲۹۱۵۹۰۹۹	۱۰
۰/۷۱	۱۸۷	سایر خازنهای ثابت بادی الکتریک از کاغذ یا از مواد پلاستیکی به جز خازن SMD	۸۵۳۲۲۵۹۰	۱۱
۰/۶۹	۱۸۱	ماشینهای خودکار داده پردازی شخصی (PC) کیفی (notebook)	۸۴۷۱۳۰۲۰	۱۲
۰/۶۵	۱۷۰	شیر برای انتقالات اولئو هیدرولیکی یا پنوماتیکی.	۸۴۸۱۲۰۰۰	۱۳
۰/۵۹	۱۵۴	سایر شیرهای تقلیل فشار به جز رگولاتور مخصوص سیلندر گاز مایع	۸۴۸۱۱۰۹۰	۱۴
۰/۳۸	۱۰۱	خازنهای ثابت برقی، که در جای دیگر مذکور نباشد	۸۵۳۲۲۹۰۰	۱۵
۰/۲۹	۷۷	سایر داروهای خرده فروشی که تولید داخلی ندارد	۳۰۰۴۹۰۹۰	۱۶
۰/۲۹	۷۷	اسیدهای بوتانوئیک، اسیدهای پنتانوئیک، املاح و استرهای آنها	۲۹۱۵۶۰۰۰	۱۷
۰/۲۷	۷۲	آلات و دستگاه‌ها برای سنجش یا کنترل فشار	۹۰۲۶۲۰۰۰	۱۸
۰/۲۶	۶۷	اجزا و قطعات برای انواع بادزن	۸۴۱۴۹۰۱۰	۱۹
۰/۲۶	۶۷	فیلم عکاسی به صورت رول، برای اشعه ایکس عکسبرداری نشده	۳۷۰۲۱۰۰۰	۲۰
۰/۲۴	۶۲	صفحه، ورق، ... از پلی بوتیرال وینیل، مستحکم و مطابق نشده، فاقد تکیه‌گاه یا جور نشده با مواد دیگر	۳۹۲۰۹۱۰۰	۲۱
۰/۲۱	۵۴	یخچالهای خانگی که در جای دیگر مذکور نباشند	۸۴۱۸۲۹۰۰	۲۲
۰/۱۸	۴۸	مواد نباتی که بیشتر برای ساختن جارو یا بروس به مصرف می‌رسد حتی به صورت تابیده یا دسته	۱۴۰۳۰۰۰۰	۲۳

۰/۱۷	۴۴	سایر اشیا اخته از سنگ یا از سایر مواد معدنی غیرمذکور در جای دیگر	۶۸۱۵۹۹۹۰	۲۴
۰/۱۶	۴۲	سایر داروها حاوی آلکالوئید یا مشتقات آنها که تولید داخلی ندارند فاقد هورمون و انتی بیوتیک و محصولات ۲۹۳۷	۳۰۰۳۴۰۹۰	۲۵
۰/۱۶	۴۲	سایر سیمانها و محصولات برای پرکردن دندان و سیمان برای بازسازی استخوان غیرمذکور	۳۰۰۶۴۰۹۰	۲۶
۰/۱۳	۳۳	سایر شیرها و وسایل همانند برای لوله، دیگ، آب گرم یا بخار، متبع، بشکه و همانند، غیرمذکور در جای دیگر	۸۴۸۱۸۰۹۰	۲۷
۰/۱۱	۲۹	اجزا و قطعات بالابرهای آبگونها	۸۴۱۳۹۲۰۰	۲۸
۰/۱۱	۲۸	سایر تابلو، پانل، کنسول، میز ... برای ولتاژ تا ۱۰۰۰ ولت به جز موارد مذکور	۸۵۳۷۱۰۹۰	۲۹
۰/۰۹	۲۳	سایر ماشین آلات تصفیه گازها به جز موارد مذکور	۸۴۲۱۳۹۹۰	۳۰
۰/۰۸	۲۲	رینگ موتور مربوط به موتورهای پیستونی درون سوز جرقه‌ای - احتراقی	۸۴۰۹۹۱۲۰	۳۱
۰/۰۸	۲۱	آلات و دستگاهها برای تنظیم یا کنترل خودکار که در جای دیگری مذکور نباشند.	۹۰۳۲۸۹۰۰	۳۲
۰/۰۶	۱۷	اجزا و قطعات برای موتورهای اتوبوس مینی‌بوس کامیون و کامیونت	۸۴۰۹۹۹۴۰	۳۳
۰/۰۶	۱۷	ابزارگیرهای الکترو مغناطیسی یا مغناطیسی دائمی، قیدها و سایر وسایل نگهدارنده همانند، اجزا و قطعات آهن رباها، ابزارگیرها، قیده	۸۵۰۵۹۰۰۰	۳۴
۰/۰۶	۱۶	کاسه نمدهای مکانیکی مربوط به خودروهای اتوبوس، مینی‌بوس، کامیون و کامیونت، ماشین آلات راهسازی و کشاورزی	۸۴۸۴۲۰۲۰	۳۵
۰/۰۵	۱۴	جعبه، صندوق، قفسه و اشیای همانند از مواد پلاستیکی	۳۹۲۳۱۰۰۰	۳۶
۰/۰۵	۱۲	دستکش کارگری و صنعتی	۴۰۱۵۱۹۳۰	۳۷
۰/۰۵	۱۲	سایر قطعات مربوط به آسانسور، بالا کشنده محفظه‌دار یا پلکان متحرک غیرمذکور	۸۴۳۱۳۱۹۰	۳۸

۰/۰۴	۱۱	ترموستات	۹۰۳۲۱۰۰۰	۳۹
۰/۰۴	۱۰	تلمبه‌های توزیع سوخت یا مواد روان کننده مورد استفاده در جایگاه توزیع بنزین یا در تعمیرگاه	۸۴۱۳۱۱۰۰	۴۰
۰/۰۴	۱۰	نخ تکستوره، از نایلون یا سایر پلی آمیدها، با اندازه هر نخ یک لای آن حداکثر ۵۰ تکس غیرخرده فروشی	۵۴۰۲۳۱۰۰	۴۱
۰/۰۳	۷	پوشش و رنگها براساس پلی استرها	۳۲۰۸۱۰۱۰	۴۲
۰/۰۳	۷	صفحه‌ها و ورقها و ورقه‌های نازک غیرمذکور از پلیمرهای اتیلن غیراسفنجی مستحکم نشده	۳۹۲۰۱۰۹۰	۴۳
۰/۰۳	۷	پارچه‌های نسجی...، اندود شده یا قشر زده، پوشانده شده یا مطبق شده با کائوچو، چرم یا سایر مواد ... بر	۵۹۱۱۱۰۰۰	۴۴
۰/۰۲	۶	اجزا و قطعات تلمبه‌های مایعات	۸۴۱۳۹۱۰۰	۴۵
۰/۰۲	۵	سایر آلات برای سنجش یا کنترل جریان یا سطح مایعات، به جز موارد مذکور	۹۰۲۶۱۰۹۰	۴۶
۰/۰۲	۵	اجزا و قطعات جعبه دنده به جز انواع مورد استفاده در سواری، سواری کار، وانت و تراکتور کشاورزی	۸۷۰۸۹۹۱۹	۴۷
۰/۰۲	۴	اجزا و قطعات ماشینهای مشمول ردیف ۸۴۷۱ غیر مذکور در جای دیگر	۸۴۷۳۳۰۹۹	۴۸
۰/۰۲	۴	چفت و بست، دوره‌های چفت و بست‌دار، سگک، سگک چفت و بست‌دار و همانند برای لباس، کفش، کیف و غیره، منجوق و پولک از فلز معمولی (همچنین)	۸۳۰۸۹۰۰۰	۴۹
۰/۰۲	۴	اندودهای بنائی غیرنسوز برای نمای ساختمان، برای کف، برای سقف و همانند	۳۲۱۴۹۰۰۰	۵۰
۰/۰۱	۳	بلبرینگ.	۸۴۸۲۱۰۰۰	۵۱
۰/۰۱	۲	دستگاه‌های خردکننده فضولات آشپزخانه، خانگی، با موتور برقی	۸۵۰۹۳۰۰۰	۵۲
۰/۰۱	۲	درز بند، واشر و سایر درزگیرها از کائوچوی ولکانیزه غیراسفنجی	۴۰۱۶۹۳۰۰	۵۳

۵۴	۸۴۱۳۸۲۰۰	بالابره‌های آبگونها	۱	۰/۰۱
۵۵	۸۵۴۱۲۹۰۰	ترانزیستورها (غیر از ترانزیستورهای حساس در برابر نور) به قدرت انتشار امواج یک و بیش از یک وات	۱	۰/۰۰
۵۶	۸۷۰۸۹۹۲۱	اجزا و قطعات محورهای محرک، برای سواری، سواری کار، وانت و تراکتور کشاورزی	۱	۰/۰۰
۵۷	۹۲۰۹۳۰۰۰	سیم و زه آلات موسیقی	۱	۰/۰۰
۵۸	۸۷۰۸۲۹۱۰	اجزا و قطعات و متفرغات بدنه، برای سواری، سواری کار، وانت و تراکتور کشاورزی	۱	۰/۰۰
۵۹		سایر	۲	۰/۰۱
		جمع	۲۶۲۷۳	۱۰۰

۳-۳. پتانسیل صادراتی به ایران

جدول شماره ۴۷، پتانسیل صادراتی مکزیک به ایران را در سطح گروه کالایی نشان می‌دهد. اطلاعات این جدول برای واردکنندگان ایرانی کاملاً مفید است.

جدول ۴۷: پتانسیل وارداتی ایران از مکزیک

ردیف	کد HS	عنوان
۱	۸۴	رآکتور هسته‌ای و ماشین‌آلات
۲	۸۵	ماشین‌آلات و تجهیزات برقی
۳	۸۷	سایر وسایل نقلیه
۴	۷۲	چدن، آهن و فولاد
۵	۳۹	پلاستیک و محصولات پلاستیکی
۶	۹۰	دستگاه‌های اپتیک و طبی
۷	۷۳	مصنوعات از چدن، فولاد و آهن
۸	۹۹	سایر

محصولات دارویی	۳۰	۹
سایر محصولات شیمیایی	۳۸	۱۰
شکر و شیرینی	۱۷	۱۱
محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۱۲
لاستیک و محصولات لاستیکی	۴۰	۱۳
عصاره‌های دباغی یا رنگرزی	۳۲	۱۴
توتون و تنباکو	۲۴	۱۵
مبلان و دکوراسیون منزل	۹۴	۱۶
روغنهای اسانسی و عطر	۳۳	۱۷
آلومینیوم و محصولات آن	۷۶	۱۸
کاغذ و مقوا و محصولات آنها	۴۸	۱۹
محصولات شیمیایی غیر آلی	۲۸	۲۰
مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲	۲۱
شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۲۲
لکوموتیوهای راه آهن و خط ریل	۸۶	۲۳
مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۲۴
رشته‌های سنتتیک	۵۴	۲۵

۴. روابط اقتصادی دو کشور

گسترش روابط اقتصادی با کشورهای آمریکای لاتین در چند سال گذشته مورد توجه ایران بوده است. آمریکای لاتین شامل کشورهای آمریکای مرکزی، کارائیب و آمریکای جنوبی از مکزیک تا قطب جنوب را در بر گرفته و شامل کشورهایی می‌باشد که در شرایط فعلی اقتصادی جهان نقش مهمی دارند. اگرچه دوری از آمریکای لاتین و هزینه بالای حمل و نقل همواره به‌عنوان یکی از مشکلات مهم توسعه روابط تجاری با این منطقه پویای جهان مطرح است ولی باید توجه داشت که، امروزه، به‌دلیل رقابت شدید در بخش حمل و نقل، هزینه‌های حمل و نقل همواره در حال کاهش می‌باشد. مکزیک یکی از کشورهای مهم آمریکای لاتین است که در بسیاری از موارد شاخصهای توسعه آن در بین

ممالک منطقه از همه بالاتر می باشد.

روابط سیاسی ایران و مکزیک از سال ۱۸۹۹ بصورت اکرديته برقرار بوده و دو کشور در سال ۱۳۵۴ بطور رسمی اقدام به مبادله سفیر نمودند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی رابطه دو کشور با دیدار اسفند ماه ۱۳۷۱ جناب آقای دکتر ولایتی وزیر امور خارجه وقت جمهوری اسلامی از مکزیک و سفر همتای مکزیکي ایشان (آقای فرناندو سولانا) در خردادماه همان سال به ایران، وارد مرحله جدیدی گردید.

رابطه اقتصادی کشورمان با مکزیک به دلیل وجود موانعی نظیر طولانی بودن بعد مسافت بین مکزیک و ایران، هزینه های حمل و نقل، نگاه سنتی تجار و سرمایه داران دو کشور به بازارهای مقصد صادراتی و وارداتی، شناخت و آگاهی اندک طرفین از بازارهای یکدیگر و مسایل مشابه، متأسفانه نتوانسته است جایگاه واقعی خود را بیابد و حجم موجود روابط به هیچ وجه با ظرفیتهای اقتصادی دو کشور سازگاری ندارد

۴-۱. موافقت نامه

اگر چه مناسبات اقتصادی مکزیک با کشورمان در سالهای گذشته، بیشتر در قالب مبادلات تجاری مطرح بوده، لیکن طی چند سال اخیر، اقداماتی از سوی طرفین برای تعمیم آن به سایر زمینه های همکاری به شرح جدول ۴۸ به عمل آمده است.

جدول ۴۸: موافقت نامه های مبادله شده یا در دست پیگیری بین دو کشور ایران و مکزیک

ردیف	عنوان موافقت نامه	وضعیت
۱	امضای چند سند همکاری تجاری و اقتصادی نظیر اسناد همکاری میان اتاق بازرگانی ایران و اتاق مکزیکو و نیز همکاری انجمن صادرکنندگان و مشاورین خدمات مهندسی ایران با اتاق صنایع ساختمانی مکزیک.	در دست پیگیری
۲	همکاری مرکز بین المللی سیمیت در زمینه بهبود کاشت و برداشت گندم و ذرت که منجر به گشایش دفتر آن در کرج گردید و نقش آن در خودکفائی گندم کشورمان.	در دست پیگیری

در دست پیگیری	قرارداد همکاری برای مشارکت در چند پروژه احداث خط لوله نفتی در خلیج مکزیک و درهمین رابطه، توافقات اصولی برای تاسیس یک شرکت با سرمایه‌گذاری مشترک.	۳
در دست پیگیری	مذاکرات برای انعقاد قرارداد پنج ساله خط تولید خودروی فولکس واگن مدل جتا (تولیدی ویژه مکزیک) به صورت سی.کی.دی در کشور و متعاقبا انتقال فناوری آن.	۴
در دست پیگیری	امضای سه تفاهم‌نامه برای اجرای پروژه مشترک تبدیل سالیانه ۵۰۰ میلیون تن متریک گاز به متانول در ایران جهت انتقال و متعاقبا استحصال انواع الفین از آن.	۵
در دست پیگیری	توافق اولیه بین شرکت پتروشیمی بین‌الملل ایران و گروه اقتصادی آلفا برای انتقال فناوری تبدیل متانول به پروپیلن به مکزیک با سرمایه‌گذاری مشترک.	۶
در دست پیگیری	بسترسازی مشارکت شرکت ملی صادرات گاز ایران در مناقصه خرید گاز ال.ان.جی. مکزیک به میزان روزانه ۵۰۰ میلیون فوت مکعب برای مدت ۱۵ سال.	۷
در دست پیگیری	سرمایه‌گذاری شرکت مکزیک میلنیوم در چابهار.	۸
	ارایه پیش‌نویس موافقت‌نامه بازرگانی به طرف مکزیک	۹

۴-۲. اجلاس‌ها

اجلاس‌های برگزار شده در بین دو کشور بسیار محدود و تنها شامل دو اجلاس است. برنامه‌ریزی برای برگزاری اجلاس سوم در سال ۱۳۸۷ صورت گرفته است. جدول شماره ۴۹، فهرست و مشخصات اجلاسهای رسمی برگزار شده بین دو کشور را طی سالهای گذشته نشان می‌دهد.

جدول ۴۹: فهرست و مشخصات اجلاسهای رسمی تجاری برگزار شده بین ایران و مکزیک

ردیف	اجلاس	متولی اجلاس	تاریخ	محل برگزاری
۱	اولین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی، آموزشی و فرهنگی	وزارت امور خارجه	۱۳۷۲	تهران
۲	دومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی، علمی و فنی، آموزشی و فرهنگی	وزارت امور خارجه	۱۳۸۰	مکزیکوسیتی

۴-۳. هیاتهای تجاری

طی سالهای گذشته، با افزایش تمایل به رابطه اقتصادی، سیاسی و تجاری بین دو کشور ایران و مکزیک، هیاتهای سیاسی و تجاری چندی به صورت رسمی به کشور مقابل سفر کرده‌اند. برخی از این سفرها و هیاتهای تجاری به شرح زیر است:

۴-۳-۱. بازدید از جمهوری اسلامی ایران

- ❖ سفر وزیر امور خارجه وقت مکزیک (آقای فرناندو سولانا) در خردادماه سال ۱۳۷۱ به ایران
- ❖ حضور مکزیک در نمایشگاههای بین‌المللی تهران طی سالهای ۷۹-۱۳۷۷
- ❖ سفر معاون هیدروکربورهای وزارت انرژی مکزیک به تهران (تابستان ۸۴)

۴-۳-۲. بازدید از مکزیک

- ❖ سفر معاون وزارت امور خارجه طی سالهای ۸۰ و ۱۳۷۹
- ❖ سفر جناب آقای خرازی وزیر وقت امور خارجه در راس یک هیات بلندپایه سیاسی و اقتصادی به مکزیکو (تابستان ۸۳)
- ❖ سفر رئیس اتاق بازرگانی ایران در راس یک هیات تجاری به مکزیک (سال ۱۳۸۳)
- ❖ سفر معاون بین‌الملل وزرات نفت در راس یک هیات نفتی به مکزیک (سال ۱۳۸۳)
- ❖ سفر هیات پتروشیمی ایران به مکزیک (سال ۱۳۸۴)
- ❖ سفر وزیر بهداشت به مکزیک (سال ۱۳۸۴)

❖ سفر معاون بانک مرکزی به مکزیک (سال ۱۳۸۴)

۵. تحلیل موقعیت (SWOT)

پس از بررسی روابط تجاری ایران و مکزیک، در این قسمت وضعیت موجود روابط دو کشور با استفاده از روش تحلیل موقعیت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. برای این منظور نخست نقاط ضعف^۱ و قوت^۲ روابط دو کشور را بررسی کرده و سپس عوامل خارجی تاثیرگذار بر این روابط شامل تهدیدات^۳ و فرصت‌های موجود^۴ معرفی می‌شود. جدول شماره ۵۰، نقاط ضعف و قوت روابط دو کشور را نشان می‌دهد.

جدول ۵۰: نقاط ضعف و قوت روابط تجاری ایران و مکزیک

ضعفها	قوتها
<p>محدود بودن رابطه تجاری در سالهای گذشته</p> <p>نزدیکی بسیار زیاد مکزیک و آمریکا به ویژه در زمینه بازرگانی</p> <p>ناشناس بودن کالاهای ایرانی در مکزیک</p> <p>نگاه سنتی تجار و سرمایه داران دو کشور به بازارهای مقصد صادراتی و وارداتی</p> <p>کوچک بودن اندازه بنگاه‌های صادراتی ایران در مقایسه با رقبا</p> <p>نداشتن توان مالی و اقتصادی مناسب صادرکنندگان ایرانی در مقایسه با سایر رقبا</p> <p>دوری فاصله بین دو کشور و بالا بودن هزینه‌های حمل و نقل بین ایران و مکزیک</p> <p>کم بودن مناسبات و موافقت نامه‌های تجاری بین دو کشور</p> <p>بازاریابی نامناسب کالاهای ایرانی</p> <p>فقدان برنامه‌ریزی عملیاتی برای گسترش صادرات به طور عام و مکزیک به طور ویژه</p> <p>عضویت مکزیک و بسیاری از کشورهای طرف تجاری این کشور در سازمان تجارت جهانی</p>	<p>برخورداری از توانمندیهای فراوان</p> <p>جهت توسعه مناسبات اقتصادی و تجاری در بخشهای مختلف از جمله صنعت، کشاورزی، انرژی و ...</p> <p>امکان انتقال فناوری به ویژه در بعضی صنایع خاص و دستگاه‌های صنعتی به قیمت‌های ارزان تر بین دو کشور</p> <p>وجود زمینه‌های صادراتی برای بعضی از محصولات ایران</p> <p>پلی مناسب جهت ورود صادرات غیرنفتی جمهوری اسلامی ایران به بازار کشورهای آمریکای لاتین</p> <p>علاقه‌مندی ایران به گسترش همکاری با کلیه کشورهای آمریکای لاتین، از جمله مکزیک</p>

11. Weak ness

22. Strength

3. Threats

42. Opportunites

جدول شماره ۵۱، فرصتها و تهدیدات موجود بر سر راه روابط تجاری در کشور را نشان می‌دهد.

جدول ۵۱: فرصتها و تهدیدات روابط تجاری دو کشور ایران و مکزیک

فرصتها	تهدیدات
علاقه‌مندی به گسترش همکاری با کشورهای آمریکای لاتین از جمله مکزیک عضویت مکزیک در سازمان تجارت جهانی	داشتن روابط تجاری بسیار گسترده مکزیک با ایالات متحده آمریکا و تاثیرپذیری این کشور از آمریکا مشکلات سیاسی و برخی ناامنی‌های اجتماعی در مکزیک اشباع بازار مکزیک در مرحله اول توسط آمریکا و پس از آن چین و ژاپن و وجود رقبای بسیار قوی فقدان اطلاعات کافی از بازار توسط فعالان اقتصادی و بازرگانان دو کشور فقدان زیر ساختهای مناسب بین دو کشور عضویت مکزیک در پیمان نفتا (تجارت آزاد آمریکای شمالی)

۶. نتیجه‌گیری و پیشنهاد

با توجه به روابط محدود تجاری ایران و مکزیک و پس از بررسی نقاط ضعف و قوت دو کشور، در این قسمت پیشنهاداتی برای توسعه روابط تجاری بین دو کشور ارائه می‌شود. این پیشنهادات در سه بخش زیرساخت‌ها، روابط دوجانبه و بازاریابی تنظیم شده است.

۶-۱. زیرساختها

پیشنهادهای موجود در زمینه توسعه زیر ساختهای دو کشور به شرح زیر است:

- ❖ ایجاد و گسترش مراکز تجاری در پایتخت و یا شهرهای بزرگ دو کشور
- ❖ توسعه شرکتهای بیمه جهت بیمه سرمایه طرحهای مشترک و کلیه روابط تجاری
- ❖ ایجاد نمایشگاه‌های اختصاصی برای شناساندن کالا و خدمات به تجار و بازرگانان دو کشور
- ❖ توسعه موافقت‌نامه تشکیل شرکتهای سرمایه‌گذاری مشترک

۶-۲. روابط دو جانبه سیاسی، تجاری

پیشنهادهای موجود در زمینه توسط روابط دو جانبه به شرح زیر است:

- ❖ ادامه مذاکرات در خصوص انعقاد موافقت‌نامه بازرگانی
- ❖ برپایی نخستین کمیسیون اقتصادی مشترک ایران و مکزیک
- ❖ پیشنهاد ارایه موافقت‌نامه تعرفه‌های ترجیحی بین دو کشور
- ❖ پیشنهاد ایجاد دفتر سازمان توسعه و تجارت ایران در مکزیکوسیتی
- ❖ برنامه‌ریزی و دعوت از مقامات اقتصادی و تجاری مکزیک جهت بازدید از تهران
- ❖ مشارکت در برقراری سومین اجلاس کمیسیون مشترک دو کشور
- ❖ کاهش تعرفه‌ها و تسهیل مقررات تجاری
- ❖ توسعه تفاهم‌نامه‌های مختلف در کلیه مواردی که می‌توان سرمایه‌گذاری مشترک صورت داد مانند انرژی، صنعتی، معدنی
- ❖ ترغیب سرمایه‌گذاری مشترک بخش خصوصی جهت حضور در بازارهای منطقه
- ❖ برقراری تجارت ترجیحی علی‌الخصوص در مورد کالاهای پر پتانسیل ایرانی
- ❖ گسترش تجارت دوجانبه از طریق جست و جوی حوزه‌های جدید همکاری
- ❖ فعال‌سازی اطاق‌های بازرگانی دو کشور

۶-۳. توسعه بازار و بازاریابی

پیشنهادهای موجود در زمینه توسعه بازار طرفین به شرح زیر است:

- ❖ افزایش کیفیت محصولات ایرانی و تبلیغات مناسب برای آنها
- ❖ استفاده از مکانیسمهای مدرن تبلیغاتی و ابزارهای نوین برای گسترش صادرات
- ❖ ایجاد گروه تخصصی بازاریابی در سفارت‌خانه ایران در مکزیک
- ❖ برنامه‌ریزی جهت اعزام یک هیات تجاری و بازاریابی به مکزیک
- ❖ استقرار رایزن بازرگانی و یا دفتر سازمان توسعه تجارت ایران در مکزیکوسیتی
- ❖ برپایی نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در مکزیک همچون سنووات

قبلی

- ❖ تشویق نمودن هر چه بیشتر تجار و شرکتهای تجاری و صنعتی ایرانی جهت حضور در مکزیک از طریق ارائه اطلاعات پرداخت یارانه حمل و نقل دریایی و برگزاری سمینار و برپایی نمایشگاه اختصاصی
- ❖ برگزاری همایش و کنفرانس و اعزام هیئت تجاری
- ❖ شناخت بازار مکزیک از طریق انجام یا خرید مطالعات بازار برای کالاهای دارای مزیت نسبی ایران
- ❖ افزایش امکانات برای توسعه جهانگردی و فعال نمودن صنعت گردشگری در ایران

بخش سوم پیوستها

برای آگاهی از وضعیت هتلها در مکزیك، می‌توان به سایت <http://www.mexico.hotels.hu> مراجعه کرد. با ورود به این سایت و انتخاب شهر مورد نظر می‌توان فهرست کاملی از هتلها و وضعیت آنها در این شهر به دست آورد.

با انتخاب هریک از هتلهای مورد نظر می‌توان درجه هتل، تعداد اتاقها، نوع، موقعیت، آدرس، تلفن تماس، امکانات هتل، امکانات اتاقها، قیمت اتاقها، تصاویری از قسمتهای مختلف هتل و غیره را مشاهده کرد.

فهرست تعدادی از هتلهای مکزیك همراه با مشخصات

درجه	آدرس	نام هتل
۵ ستاره	Londres 115	Eurostars zona rosa
۵ ستاره	Rio amazonas 78 colonia cuahtemoc	Eurostar suites reforma
۴ ستاره	Boulevard Puerto Aero39Col. Moctezuma2da Seccion	Ramada aeropuerto mexico
۴ ستاره	Avenida 1 esquina Calle 14	Latortuga hotel
۴ ستاره	Avenida Plutarco Elias s/n	Hm villas paraíso del mar
۴ ستاره	Av. Xcecel.	Catalonia riviere maya
۴ ستاره	Fed. Rd. 377 Chetumal, Puerto Juarez, km 36 +25	Ctalonía playa maroma
۴ ستاره	Av. Xcaceel	Catalonia yucatan
۵ ستاره	Col. Juarez, Amberes 27	Hotel marco polo

شرکتهای کرایه ماشین مکزیک

نام کمپانی	موقعیت	تلفن
Advantage	Ocampo 429	8345 7374
Avis	Morones Prieto 300 Pte	8344 6580
Budget	Avenida Hidalgo 433 Oriente	8340 4100
Dollar	Hidalgo Oriente 498	8340 4100
Hertz	Garibaldi Sur 828	8345 6136
National	Hotel Camino Real Ambassador	8342 2040
Quick Rent A Car	Padre Mier 201 Pte.	8345 2656

مهمترین دانشگاههای مکزیک

Universidad Michoacana de San Nicolás de Hidalgo
Benemérita Universidad Autónoma de Puebla
Instituto Politécnico Nacional (IPN)
Universidad de Guanajuato
Universidad de Colima
Universidad de Ciencias y Artes de Chiapas
Universidad Juárez del Estado de Durango
Universidad de Guadalajara
Universidad de Sonora
Universidad Popular Autónoma del Estado de Puebla
Universidad Pedagógica Nacional
Universidad Juárez Autónoma de Tabasco
Universidad Veracruzana
Universidad Tecnológica de la Mixteca
Universidad Popular de la Chontalpa
Universidad del Mar
Universidad Autónoma del Estado de México
Centro de Enseñanza Técnica Industrial

دفاتر خدماتی و مسافرتی و شرکت هواپیمایی

نام آژانس	تلفن فروش	فاکس
Sabre Mexico	525 201 1111	525 201 1100
Aguascalientes	014 916 4524	014 916 4524
Cancún	019 848 2428	019 880 7404
Chihuahua	0114 154 526	0114 154 526
Culiacán	0167 123 628	0167 123 628
Guadalajara	013 112 0169	013 112 0011
Hermosillo	0162 159 978	0162 159 978
Leon	014 636 3578	014 636 3578
Merida	0199 434 508	0199 434 508

فرودگاه‌های مهم مکزیک

Bahia Angeles Airport	Apatzingan Airport
Alamos Airport	Abreojos Airport
Carlos Rovirosa International Airport	Cambridge Municipal Airport
Cancun International Airport	Casas Grandes Airport
Catavina Airport	Chetumal International Airport
ChichenItza Airport	Ciudad Constitucion Airport
Ciudad de Mexico Sertel	Ciudad Mante Airport
Ciudad Obregon International Airport	Ciudad Victoria Airport
Coatzacoalcos Airport	Cozumel International Airport
Culiacan International Airport	De Guanajuato International Airport
Del Norte International Airport	Don Miguel Y Hidalgo International Airport
Durango International Airport	Francisco Sarabia Airport
General Abelardo L Rodriguez International Airport	General Heriberto Jara International Airport

General Ignacio P Garcia International Airport	General Jose Maria Yanez International Airport
Isla Mujeres Airport	Guerrero Negro Airport
International Airport	Jalapa Airport
Jesus Teran International Airport	Lagos de Moreno Airport
Lazaro Cardenas Airport	Leon Aeropuerto de Bajio

اسامی برخی از بنادر مهم مکزیک

کد بندر	نام بندر	کد بندر	نام بندر
20100	Abryos	20104	Cerros Island
20101	Acapulco	20155	Campeche
20193	Altamira	20157	Carmen
20171	Coatzacoalcos	20152	Cayo Arcas
20195	Alvarado	20174	Chetumal
20153	Alvaro Obregon	20157	Ciudad de Carmen
20108	Ensenada	20184	Pajaritos
20120	Manzanillo	20185	Progreso
20193	Tampico	20199	Veracruz

نام پیمانهای بین‌المللی که مکزیک در آنها عضویت دارد

نام اختصاری	نام لاتین	نام فارسی
APEC	Asia-Pacific Economic Cooperation	همکاری اقتصادی آسیا و پاسیفیک
BCIE	Central American Bank for Economic Integration	بانک آمریکای مرکزی برای همبستگی اقتصادی
BIS	Bank for International Settlements	بانک اسکان بین‌المللی

CAN	Andean Community of Nations	جامعه کشورهای آندین (کشورهای آمریکای جنوبی) - (ناظر)
Caricom	Caribbean Community and Common Market	جامعه و بازار مشترک دریای کارائیب (ناظر)
CDB	Caribbean Development Bank	بانک توسعه کارائیب
CE	Council of Europe	شورای اروپا (ناظر)
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development	بانک اروپایی برای بازسازی و توسعه
FAO	Food and Agriculture Organization	سازمان کشاورزی و خواروبار جهانی
G-3	Group of 3	گروه ۳
G-15	Group of 15	گروه ۱۵
G-24	Group of 24	گروه ۲۴
IADB	Inter-American Development Bank	بانک توسعه کشورهای آمریکایی
IAEA	International Atomic Energy Agency	سازمان انرژی اتمی
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development (World Bank)	بانک جهانی
ICAO	International Civil Aviation Organization	سازمان هواپیمایی جهانی
ICC	International Chamber of Commerce	اتاق تجارت جهانی
ICt	International Criminal Court	دادگاه جنایی جهانی
ICRM	International Red Cross and Red Crescent Movement	صلیب سرخ جهانی
IDA	International Development Association	انجمن توسعه جهانی
IADB	Inter-American Development Bank	بانک توسعه کشورهای آمریکایی
IFAD	International Fund for Agricultural Development	صندوق بین‌المللی برای توسعه کشاورزی
IFC	International Finance Corporation	بنگاه مالی جهانی

IFRC	International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies	فدراسیون صلیب سرخ و هلال احمر جهانی
IHO	International Hydrographic Organization	سازمان جهانی نقشه آب
ILO	International Labor Organization	سازمان کار جهانی
IMF	International Monetary Fund	سازمان پول جهانی
IMO	International Maritime Organization	سازمان جهانی دریانوردی
IMSO	International Mobile Satellite Organization	سازمان جهانی ماهواره تلفن همراه
IOC	International Olympic Committee	کمیته جهانی المپیک
IOM	International Organization for Migration	سازمان جهانی مهاجرت
IPU	Inter-parliamentary Union	اتحادیه بین المجالس
ISO	International Organization for Standardization	سازمان جهانی استاندارد
ITSO	International Telecommunications Satellites Organization	سازمان جهانی ماهواره و ارتباطات راه دور
ITU	International Telecommunication Union	اتحادیه جهانی ارتباطات راه دور
ITUC	International Trade Union Confederation, the successor to ICFTU (International Confederation of Free Trade Unions) and the WCL (World Confederation of Labor)	کنفدراسیون اتحادیه تجارت جهانی (جانشین کنفدراسیون جهانی اتحادیه‌های تجارت آزاد و کنفدراسیون جهانی کارگران)
LAES	Latin American Economic System	سیستم اقتصادی آمریکای لاتین
LAIA	Latin American Integration Association	انجمن همبستگی آمریکای لاتین
NAFTA	North American Free Trade Agreement	موافقت‌نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی
NAM	Nonaligned Movement	جنبش غیر متعهدها (ناظر)
NEA	Nuclear Energy Agency	سازمان انرژی اتمی
OAS	Organization of American States	سازمان ایالات آمریکا

OECD	Organization for Economic Cooperation and Development	سازمان همکاری و توسعه اقتصادی
OPANAL	Agency for the Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America and the Caribbean	آژانس منع سلاحهای هسته‌ای در آمریکای لاتین و کارائیب
OPCW	Organization for the Prohibition of Chemical Weapons	سازمان جهانی منع سلاحهای شیمیایی
PCA	Permanent Court of Arbitration	دادگاه داوری دائمی
RG	Rio Group	گروه ریو
UN	United Nations	سازمان ملل
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development	کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد
UNESCO	United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization	سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد - یونسکو
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees	کمیسیون عالی پناهندگان سازمان ملل
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization	سازمان توسعه صنعتی ملل متحد - یونیدو
UNWTO	World Tourism Organization	سازمان جهانی توریسم
UPU	Universal Postal Union	سازمان جهانی پست
WCL	World Confederation of Labor	کنفدراسیون جهانی کارگران
WCO	World Customs Organization	سازمان جهانی گمرک
WFTU	World Federation of Trade Unions	فدراسیون جهانی اتحادیه‌های تجاری
WHO	World Health Organization	سازمان بهداشت جهانی
WIPO	World Intellectual Property Organization	سازمان جهانی دارایی‌های فکری
WMO	World Meteorological Organization	سازمان جهانی شهاب سنگها
WTO	World Trade Organization	سازمان تجارت جهانی

منابع و مأخذ

www.anpic.com.mx

www.centrobanamex.com

www.cintermex.com.mx

www.fairguide.com

www.jetro.go.jp/en/database/j-messe